

Møteinnkalling

Utval:	Kontrollutvalet i Samnanger kommune
Møtestad:	Biblioteket på Bjørkheim
Dato:	04.10.2021
Tid:	14:00

Dersom nokon av medlemmene ikkje kan møte og må melde forfall, vert dei bedne om å gjere dette så tidleg som råd er ved **å ringa** til Einar Ulla tlf. 971 90 734 eller til Hogne Haktorson, tlf. 911 05 982.

Til varamedlemar er denne innkallinga å sjå på som ei orientering.
Dersom det vert aktuelt at varamedlemar må møta, vil det bli gjeve nærmare beskjed.

Det er planlagt at Einar Ulla møter frå sekretariatet, på dette møtet.

Arild Røen
kontrollutvalsleiar

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Einar Ulla
seniorrådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Kopi: Vararepresentantar til kontrollutvalet
Ordførar
Revisor
Rådmann

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off
Godkjenningssaker			
GK 7/21	Godkjenning av innkalling og sakliste		
GK 8/21	Godkjenning av møteprotokoll etter møte i kontrollutvalet 30.08.2021	2019/94	
Politiske saker			
PS 21/21	Rådmannen orienterer om oppfølging av revisjonsrapport nr. 1 frå BDO AS	2019/105	
PS 22/21	Bestilling av forvaltningsrevisjon eller eigarskapskontroll 2021	2019/96	
PS 23/21	Gjennomgang av møteprotokollar frå andre politiske utval 04.10.2021	2019/98	
PS 24/21	Eventuelt	2020/79	
Referatsaker			
RS 22/21	Protokoll etter møte i kommunestyret 16.09.2021	2019/94	
RS 23/21	Folkevaldopplæring for kontrollutval i tidlegare Hordaland fylke 2022	2021/45	
RS 24/21	FKT - Medlemsinformasjon september 2021	2019/28	

Godkjenningssaker
GK 7/21 Godkjenning av innkalling og sakliste

Samnanger kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saksnr: 2019/94-26
Saksbehandlar: Einar Kåre Ulla

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Samnanger kommune	8/21	04.10.2021

Godkjenning av møteprotokoll etter møte i kontrollutvalet 30.08.2021

Forslag til vedtak

1. Møteprotokoll etter møte i kontrollutvalet 30.08.2021 vert samrøystes godkjent.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Einar Kåre Ulla
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Møteprotokoll etter møte i kontrollutvalet i Samnanger kommune
30.08.21

Møteprotokoll

Utval:	Kontrollutvalet i Samnanger kommune
Møtestad:	Biblioteket på Bjørkheim
Dato:	30.08.2021
Tid:	14:00 – 16:40

Følgjande faste medlemer møtte:

Namn	Funksjon	Representerer
Arild Røen	Leiar	H
Terje Hoseth Næss	Nestleiar	KRF
Svein Verner Røseth	Medlem	FRP
Anne Tandstad	Medlem	SP

Følgjande medlemer hadde meldt forfall:

Namn	Funksjon	Representerer
Silvana Amaral Da Silva	Medlem	BL

Følgjande varamedlemer møtte:

Namn	Møtte for	Representerer
------	-----------	---------------

Merknader

Det vart ikkje kalla inn varamedlem då forfallet ikkje var meldt inn før møtestart.

Andre som møtte:

Namn	Stilling
Ingebjørg Vamråk	Rådmann
Solveig Bø Dalstø	Oppdragsansvarleg revisor BDO
Sturla Alvheim	Forvaltningsrevisor BDO
Einar Ulla	Seniorrådgjevar Vestland fylkeskommune

Arild Røen
utvalsleiar

Einar Kåre Ulla
utvalssekretær

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Sakliste

Utvals-saknr	Innhald	Arkiv-saknr	U.Off
	Godkjenningssaker		
GK 5/21	Godkjenning av innkalling og sakliste		
GK 6/21	Godkjenning av møteprotokoll etter møte i kontrollutvalet 03.05.2021	2019/94	
	Politiske saker		
PS 11/21	Forvaltningsrevisjon Arkiv og innsyn - rapport	2020/199	
PS 12/21	Byggjerekneskap for bufellesskap Skottabakken og for flaum- og rassikring av Skottabakken	2021/36	
PS 13/21	Byggjerekneskap for høgdebasseng Nordbygda og Teigavika - badevik på Bjørkheim	2021/36	
PS 14/21	Forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga 2020 - rapport	2019/105	
PS 15/21	Revisjonsplan og risikovurdering i samband med forenkla etterlevingskontroll av økonomiforvaltninga 2021	2019/105	
PS 16/21	Oppfølging nr. 2 av "Arbeidstilhøva i Samnanger kommune"	2020/110	
PS 17/21	Vurdering av om BDO er uavhengig i høve Samnanger kommune 2021	2019/103	
PS 18/21	Budsjett for kontrollarbeidet i Samnanger kommune 2022	2019/99	
PS 19/21	Gjennomgang av møteprotokollar frå andre politiske utval 30.08.2021	2019/98	
PS 20/21	Eventuelt	2020/79	
	Referatsaker		
RS 13/21	Folkevaldopplæring for kontrollutval i tidlegare Hordaland fylke 2022	2021/45	
RS 14/21	Budsjettfeil barneskulen	2014/240	
RS 15/21	Tilsynsrapport kommunalt beredskap og helseberedskap 2021	2019/102	
RS 16/21	Sak til kontrollutvalget - flaggbruk i Samnanger kommune	2014/240	
RS 17/21	Svar på spørsmål stilt i kontrollutvalet 030521 ang. løn og inntekt kai Rolvsvåg	2019/105	
RS 18/21	Spørsmål til admin og tillitsvalde om tilsetjingsprosessar i kommunen	2014/240	
RS 19/21	Melding om vedtak i Samnanger kommunestyre 10.06.2021 om bruk av digitale møte	2020/76	
RS 20/21	Invitasjon til Kontrollutvalgslederskolen 2021	2019/28	
RS 21/21	FKT - Medlemsinformasjon juni 2021	2019/28	

Godkjenningssaker

GK 5/21 Godkjenning av innkalling og sakliste

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Innkalling var sendt ut 24.08.21 via e-post. Vedlegg til sakene PS 12/21 og PS 13/21 vart sendt i egne e-postar. Det kom ikkje merknadar til innkalling eller sakliste.

Vedtak

Innkalling og sakliste vart samrøystes godkjent.

GK 6/21 Godkjenning av møteprotokoll etter møte i kontrollutvalet 03.05.2021

Forslag til vedtak

1. Møteprotokoll frå møte i kontrollutvalet 03.05.2021 vart samrøystes godkjent.

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Vedtak

1. Møteprotokoll frå møte i kontrollutvalet 03.05.2021 vart samrøystes godkjent.

Politiske saker

PS 11/21 Forvaltningsrevisjon Arkiv og innsyn - rapport

Forslag til innstilling

1. Kommunestyret tek rapporten etter gjennomført forvaltningsrevisjon av arkiv og innsyn til etterretning.
2. På bakgrunn av gjennomført forvaltningsrevisjon av arkiv og innsyn ber kommunestyret rådmannen sørge for at det vert sett i verk tiltak for å:
 - a) Etablere rutine for at rådmannen årleg stadfester arkivplanen
 - b) Komplettere arkivplanen, slik at alle delkapittel er fylt med innhald
 - c) Etablere rutine for måling av svartid på innsynsførespurnader, slik at eventuelle kapasitetsutfordringar kjem fram
3. Kommunestyret ber rådmannen melde status og vidare framdrift til kontrollutvalet innan 31.12.2021

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Revisor presenterte rapporten i møtet med fokus på vurderingar og konklusjonar i rapporten.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kommunestyret tek rapporten etter gjennomført forvaltningsrevisjon av arkiv og innsyn til etterretning.
2. På bakgrunn av gjennomført forvaltningsrevisjon av arkiv og innsyn ber kommunestyret rådmannen sørge for at det vert sett i verk tiltak for å:
 - a) Etablere rutine for at rådmannen årleg stadfester arkivplanen
 - b) Komplettere arkivplanen, slik at alle delkapittel er fylt med innhald
 - c) Etablere rutine for måling av svartid på innsynsførespurnader, slik at eventuelle kapasitetsutfordringar kjem fram
3. Kommunestyret ber rådmannen melde status og vidare framdrift til kontrollutvalet innan 31.12.2021

PS 12/21 Byggjerekneskap for bufellesskap Skottabakken og for flaum- og rassikring av Skottabakken

Forslag til innstilling

1. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for bufellesskap Skottabakken
2. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for flaum- og rassikring Skottabakken
3. Kommunestyret ber rådmannen gå gjennom økonomireglementet og reglement for kontrollutvalet for å endre kontrollutvalet sin tilrådingsmynde til å gje uttale i samband med politisk behandling av byggjerekneskap i Samnanger kommune

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for bufellesskap Skottabakken
2. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for flaum- og rassikring Skottabakken
3. Kommunestyret ber rådmannen gå gjennom økonomireglementet og reglement for kontrollutvalet for å endre kontrollutvalet sin tilrådingsmynde til å gje uttale i samband med politisk behandling av byggjerekneskap i Samnanger kommune

PS 13/21 Byggjerekneskap for høgdebasseng Nordbygda og Teigavika - badevik på Bjørkheim

Forslag til vedtak

1. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for høgdebasseng Nordbygda
2. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for Teigavika – badevik på Bjørkheim

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for høgdebasseng Nordbygda
2. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for Teigavika – badevik på Bjørkheim

PS 14/21 Forenkla etterlevingskontrollmed økonomiforvaltninga 2020 - rapport

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet tek uavhengig revisor sin attestasjonsuttale om etterleving av føresegner og vedtak for økonomiforvaltninga til etterretning
2. Kontrollutvalet ber rådmannen vurdere i større grad utarbeiding av interne retningslinjer og rutinar for registrering og oppfølging av kontraktar på ein systematisk måte, og melde status til kontrollutvalet innan 31.10.21

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet tek uavhengig revisor sin attestasjonsuttale om etterleving av føresegner og vedtak for økonomiforvaltninga til etterretning
2. Kontrollutvalet ber rådmannen vurdere i større grad utarbeiding av interne retningslinjer og rutinar for registrering og oppfølging av kontraktar på ein systematisk måte, og melde status til kontrollutvalet innan 31.10.21

PS 15/21 Revisjonsplan og risikovurdering i samband med forenkla etterlevingskontroll av økonomiforvaltninga 2021

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet tek BDO sin presentasjon av revisjonsplan og risikovurdering i samband med forenkla etterlevingskontroll av økonomiforvaltninga til orientering.
2. Utvalet ber om at interimrevisjonsrapport 2021 vert klar til behandling i møte i kontrollutvalet 15.11.2021 med frist for levering til sekretariatet 22.10.2021.
3. Kontrollutvalet ber også om at uttale om resultatet av den forenkla etterlevingskontrollen vert levert til same møtet som årsrekneskapen for 2021 skal behandlast, normalt i mai-møtet 2022, sjølv om den nasjonale fristen er sett til 30.06.

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Revisor presenterte plan for revisjon av 2021-rekneskapen og risikovurdering i samband med forenkla etterlevingskontroll av økonomiforvaltninga.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet tek BDO sin presentasjon av revisjonsplan og risikovurdering i samband med forenkla etterlevingskontroll av økonomiforvaltninga til orientering.
2. Utvalet ber om at interimrevisjonsrapport 2021 vert klar til behandling i møte i kontrollutvalet 15.11.2021 med frist for levering til sekretariatet 22.10.2021.
3. Kontrollutvalet ber også om at uttale om resultatet av den forenkla etterlevingskontrollen vert levert til same møtet som årsrekneskapen for 2021 skal behandlast, normalt i mai-møtet 2022, sjølv om den nasjonale fristen er sett til 30.06.

PS 16/21 Oppfølging nr. 2 av "Arbeidstilhøva i Samnanger kommune"

Forslag til vedtak

1. Kommuneleiinga og skuleleiinga ved Samnanger Barneskule har gjort eit godt arbeid med oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen, og har følgd opp dei fleste av tiltaka
2. Kontrollutvalet ber om ein ny status i arbeidet innan 31.12.2021

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Kontrollutvalet diskuterte statusrapporten frå rådmannen og dei vedlagde trivselsundersøkingane. Utvalet ga positiv tilbakemelding til rådmannen for oppfølginga.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kommuneleiinga og skuleleiinga ved Samnanger Barneskule har gjort eit godt arbeid med oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen, og har følgd opp dei fleste av tiltaka
2. Kontrollutvalet ber om ein ny status i arbeidet innan 31.12.2021

PS 17/21 Vurdering av om BDO er uavhengig i høve Samnanger kommune 2021

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet tek eigenvurderinga frå partner Solveig Bø Dalstø, vedrørande uavhengigheit i høve Samnanger kommune, til etterretning.

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet tek eigenvurderinga frå partner Solveig Bø Dalstø, vedrørande uavhengigheit i høve Samnanger kommune, til etterretning.

PS 18/21 Budsjett for kontrollarbeidet i Samnanger kommune 2022

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet godkjenner budsjettforslaget for kontrollarbeidet i Samnanger kommune slik det er framlagt.
2. Budsjettforslaget frå kontrollutvalet skal leggst fram som eiga sak til behandling i kommunestyret
3. Kommunestyret gjer endeleg vedtak om budsjett for kontrollarbeidet i 2022

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Sekretariatet orienterte om utarbeidinga av budsjettforslaget.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet godkjenner budsjettforslaget for kontrollarbeidet i Samnanger kommune slik det er framlagt.
2. Budsjettforslaget frå kontrollutvalet skal leggst fram som eiga sak til behandling i kommunestyret
3. Kommunestyret gjer endeleg vedtak om budsjett for kontrollarbeidet i 2022

PS 19/21 Gjennomgang av møteprotokollar frå andre politiske utval 30.08.2021

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet tek møteprotokollane som går fram av saksutgreiinga til orientering.

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet tek møteprotokollane som går fram av saksutgreiinga til orientering.

PS 20/21 Eventuelt

Forslag til vedtak

Saka vert lagt fram utan forslag til vedtak

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Det kom ikkje opp saker til behandling under eventuelt.

Vedtak

Det vart ikkje gjort vedtak i saka.

Referatsaker

RS 13/21 Folkevalgdopplæring for kontrollutval i tidlegare Hordaland fylke 2022

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Referatsaka vart teken til orientering.

RS 14/21 Budsjettfeil barneskulen

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Referatsaka vart teken til orientering.

RS 15/21 Tilynsrapport kommunalt beredskap og helseberedskap 2021

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Referatsaka vart teken til orientering.

RS 16/21 Sak til kontrollutvalget - flaggbruk i Samnanger kommune

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Referatsaka vart teken til orientering.

RS 17/21 Svar på spørsmål stilt i kontrollutvalet 030521 ang. løn og inntekt kai Rolvsvåg

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Referatsaka vart teken til orientering.

RS 18/21 Spørsmål til admin og tillitsvalde om tilsetjingsprosessar i kommunen

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Referatsaka vart teken til orientering.

RS 19/21 Melding om vedtak i Samnanger kommunestyre 10.06.2021 om bruk av digitale møte

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Referatsaka vart teken til orientering.

RS 20/21 Invitasjon til Kontrollutvalgslederskolen 2021

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Referatsaka vart teken til orientering.

RS 21/21 FKT - Medlemsinformasjon juni 2021

Saksprotokoll 30.08.2021 - Kontrollutvalet i Samnanger kommune

Handsaming i møte

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Referatsaka vart teken til orientering.

Politiske saker

PS 21/21 Rådmannen orienterer om oppfølging av revisjonsrapport nr. 1 frå BDO AS

Samnanger kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saksnr: 2019/105-31
Saksbehandlar: Einar Kåre Ulla

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Samnanger kommune	21/21	04.10.2021

Rådmannen orienterer om oppfølging av revisjonsrapport nr. 1 frå BDO AS

Forslag til vedtak

Saka vert lagt fram utan forslag til vedtak

Samandrag

Føremålet med denne saka er å ivareta kontrollutvalet sitt ansvar for å sjå til at rekneskapsrevisor sine påpeikingar etter kommunelova § 24-7 blir retta eller følgt opp.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Einar Kåre Ulla
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Vedlegg - Nummerert brev nr. 1 frå BDO AS

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

I samband med kontrollutvalet si behandling av Samnanger kommune sin årsrekneskap for 2020 i møte 03.5.2021 vart følgjande vedtak fatta:

1. *Kontrollutvalet vedtek utkast til uttale om Samnanger kommune sin årsrekneskap for 2020*
2. *På bakgrunn av det som kjem fram i revisjonsrapport nr. 01 for 2020 frå BDO AS ber kontrollutvalet om at rådmannen kjem i møte 30.08.2021 for å gjere greie for kva som vil bli gjort i høve tilrådingane i rapporten*

Revisjonsrapport nr. 1 frå 2020 (Nummerert brev nr. 1) frå revisor er vedlagt saka.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse i denne saka ved at dei skal sjå til at rekneskapsrevisor sine påpeikingar etter kommunelova § 24-7 til § 24-9 blir retta eller følgt opp, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3.

Vurderingar og verknader

På bakgrunn av det som går fram over er rådmannen blitt bedt om å kome i dette møtet for å gjere greie for status for oppfølging av denne rapporten.

Konklusjon

Ut frå det som kjem fram i rådmannen si orientering, blir det rådd til at kontrollutvalet tek stilling til korleis utvalet bør konkludere. Saka vert derfor lagt fram utan forslag til vedtak.

Samnanger kommune
Tyssevegen 217
5650 Tysse

Bergen, 22.april 2021

Nummerert brev nr. 1

BDO AS har gjennomført revisjonen for rekneskapsåret 2020 for Samnanger kommune. Vår oppgave er primært å uttale oss om årsrekneskapen. I tillegg skal vi kommunisere forhold av betydning for styring og kontroll som vi har avdekket gjennom vår revisjon, inkludert vesentlige mangler i den interne kontrollen.

Manglande arbeidsdeling bank

Kommunen si arbeidsdeling i samband med utbetalinger frå bank er uheldig sett frå eit kontrollperspektiv ved at same person har rett til å registrere og godkjenne fakturaer samstundes som vedkomande har fullmakt til å foreta utbetalinger frå bank. Det er ei utfordring for mange føretak å ha ei effektiv og hensiktsmessig arbeidsfordeling relatert til dette, men vår anbefaling er at leiinga må vurdere om det er mogleg å etablere ei arbeidsdeling eller ein annan kontroll på dette området.

Fullmakt til sal av tomt

Det er selt en tomt i kommunen i 2020. I notane til årsrekneskapen står det at dette salet ikkje var budsjettetert. Vi har ikkje identifisert at det er gjeve fullmakt frå kommunestyret til å selje den aktuelle tomten. Vi ynskjer tilbakemelding på korleis rutinane og retningslinjene for sal av tomt er i Samnanger kommune.

Avslutning

Vi håpar våre innspel er til nytte i samband med å utvikle kommunen sine rutinar og den interne kontrollen ytterlegare. Dersom det er spørsmål til brevet eller andre forhold er det berre å ta kontakt.

Med venleg helsing
BDO AS

Solveig Bø Dalstø
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Solveig Bø Dalstø

Partner

På vegne av: BDO AS

Serienummer: 9578-5998-4-2391844

IP: 188.95.xxx.xxx

2021-04-23 13:06:15Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Samnanger kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saksnr: 2019/96-14
Saksbehandlar: Einar Kåre Ulla

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Samnanger kommune	22/21	04.10.2021

Bestilling av forvaltningsrevisjon eller eigarskapskontroll 2021

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet ønskjer at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon/eigarskapskontroll innan
2. Kontrollutvalet ber BDO levere forslag til prosjektplan i tråd med dei føringar utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar, ressursbruk og leveringstidspunkt.
3. Kontrollutvalet ber BDO levere forslag til prosjektplan til sekretariatet seinast 25.10.2021.
4. Kontrollutvalet behandlar prosjektplanen 15.11.2021.

Samandrag

Føremålet med denne saka er at kontrollutvalet skal ta stilling til kva område neste revisjon skal gjennomførast innan.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Einar Kåre Ulla
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Risiko- og vesentlegvurderingar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll 2020-2024 - Samnanger kommune
- 2 Revidert plan for forvaltningsrevisjon i Samnanger 2020-2024
- 3 Plan for eigarskapskontroll i Samnanger kommune 2020-2024

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Samnanger kommunestyre vedtok 28.10.20, sak PS 74/20, Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024. Desse 8 prosjekta var sett opp i prioritert rekkefølge:

1. Arkiv og innsyn
2. Vedlikehald av kommunale bygg og vegar
3. Bemanning og sjukefråvær
4. Barnevern
5. Tverrfagleg samarbeid om barn og unge
6. Rus- og psykisk helseteneste
7. Trygt og godt skulemiljø
8. Økonomistyring og godt skulemiljø

Vidare vedtok kommunestyret i same møte, sak PS 75/20, Plan for eigarskapskontroll for perioden 2020 - 2024. Her var desse 2 prosjekta sett opp i prioritert rekkefølge:

1. Eigarskapsforvaltning (overordna)
2. Hardanger AKS AS

Vedtakskompetanse

Det er kontrollutvalet som har ansvar for å gjennomføre slike revisjonar. Det er likevel kommunestyret som har avgjerdsmynde i saka, etter innstilling frå kontrollutvalet, når revisjonsrapport ligg føre, jf. kommunelova §§ 23-3 og 23-4.

Vurderingar og verknader

Det er i denne saka lagt opp til å drøfta fleire delområde:

- A) Innleiing
- B) Prioritering i plan og analyse.
- C) Mynde til kontrollutvalet.
- D) Forvaltningsrevisjon eller eigarskapskontroll
- E) Økonomi

A Innleiing

Det er tid for å bestille forvaltningsrevisjon eller eigarskapskontroll. Kontrollutvalet skal velgje det nye prosjektet for gjennomføring av revisjon. Forvaltningsrevisjon av Arkiv og innsyn er gjennomført dette året, og det er naturleg å vurdere om utvalet vil bestille eit nytt prosjekt innan forvaltningsrevisjon eller om det no er tid for å velje eit prosjekt innan eigarskapskontroll. På bakgrunn av at kommunestyret i 2020 vedtok to nye prioriterte planar vil det vere naturleg av utvalet å velgje eit av dei første prosjekta i ein av dei:

- Forvaltningsrevisjon: Vedlikehald av kommunale bygg og vegar eller Bemanning og sjukefråvær
- Eigarskapskontroll: Eigarskapsforvaltning (overordna)

Det er sjølv sagt også mogleg å velgje eit av dei andre prosjekta dersom det viser seg at det har skjedd ting som t.d. gjer at risikobiletet har endra seg etter at planane vart vedtekne.

Når utvalet har avgjort kva prosjekt dei vil bestilla, bør dei formulera eit føremål med prosjektet. Vidare bør utvalet definera og avgrense prosjektet nærare, t.d. ved å formulere problemstillingar/moment som ein vil at revisor skal finne svar på.

B Prioritering i plan og analyse

I dette arbeidet kan utvalet dra veksle på omtale av prosjekta, slik det kjem fram i den vedtekne plan for forvaltningsrevisjon, plan for eigarskapskontroll og analysedokumentet som ligg til grunn for desse planane:

Nr. 2 - Vedlikehald av kommunale bygg og vegar

Utdrag frå analyse:

Kommunen har om lag 26 km kommunal veg, og det går fram av økonomiplanen at det er eit svært stor etterslep på vedlikehald av desse vegane. I 2020 er det sett av NOK 1 million til vedlikehald/opprusting av vegar. I økonomiplanperioden blir det lagt opp til 1 million kroner årleg til opprusting, rassikring og asfaltering.

Kommunen viser vidare til at det er potensiale for meir effektiv utnytting av bygningsmassane og meir miljøvenleg ressursbruk. Målet er å bygge minst mogleg nytt, rehabiliterer, fornye og utfase bygg som ikkje er framtidsretta. Det går fram at det i 2019 blei utarbeidd plan over vedlikehaldsbehovet til bygningsmassane som blei lagt fram for kommunestyret i juni 2019. Det er lagt inn ei auke i budsjett på NOK 400.000,- til vedlikehald og NOK 600.000,- til rehabilitering/investering.

I spørjeundersøkinga blir det vist til at tildelt budsjett til vedlikehald av eigedommar ikkje står i forhold til samfunnsutviklingseininga sine faglege vurderingar og planar. I tillegg blir det opplevd at prioritering av vedlikehaldet skjer tilfeldig gjennom politiske enkeltsaker. Det blir kommentert at det ikkje er tilfredsstillande inneklima på ungdomskulen.

Stikkord i plan for forvaltningsrevisjon.

- Strategi for vedlikehald i kommunen
- Etterslep på vedlikehald
- Økonomistyring
- Klima og miljø

Nr. 3 - Bemanning og sjukefråvær

Utdrag frå analyse:

I økonomiplan 2020-2023 blir det vist til at kommunen i 2020 vil arbeide meir systematisk med å førebygge sjukefråvær og å halde sjukefråværet lågast mogleg.

I årsrapporten for 2018 går det fram at kommunen dette året starta eit prosjekt for å aktivt jobbe med å få ned sjukefråværet i kommunen. Utgangspunktet for prosjektet var at det var eit høgt sjukefråvær i enkelte einingar medan det ikkje var ei like stor utfordring i andre einingar. Det blei i samband med prosjektet haldt kurs i sjukefråværsoppfølging for einingsleiarar, hovudverneombod og hovudtillitsvalde. I oversikta over sjukefråvær per eining i årsrapporten for 2018 går det fram at det var størst utfordring med sjukefråvær i barnehagane (om lag 12,5 %), heimeetenesta (om lag 11 %), og barneskulen (om lag 7 %). I barnehagen blei det starta eit prosjekt med støtte frå KLP til å jobba konkret med å få ned sjukefråværet.

Det totale sjukefråværet i Samnanger kommune i 2018 på var 6,7 prosent (7,7 prosent i 2017).

Det går fram av undersøkinga at det er utfordringar knytt til å rekruttere sjukepleiarar og vernepleiarar i kommunen.

Stikkord i plan for forvaltningsrevisjon.

- Sjukefråværsoppfølging i samsvar med krav i lov og regelverk
- System og rutinar for personalforvaltning
- Rekruttering

Eigarskapsforvaltning (overordna)

Utdrag frå analyse:

Kommunen skal etter ny kommunelov utarbeide eigarskapsmelding som kommunestyret skal vedta minst ein gong i valperioden (§ 26-1). Det går ikkje fram av undersøkinga at Samnanger kommune har utarbeidd eigarskapsmelding. Det går heller ikkje fram av kommunen sin planstrategi at dette er planlagt utarbeidd.

Det blir etterlyst at styrerepresentantar rapporterer eller melder tilbake til kommunestyret om gjennomførte møte i selskapa. Det blir vist til at dette ikkje i det heile blir gjort per i dag. Det blir vidare nemnt at det er lite kjennskap til kva eigarskap kommunen har og at det difor kunne ha vore føremålstenleg med ei jamleg oppdatering om eigarskap og kven som følgjer opp, til dømes i samband med årsmeldinga til kommunen.

Stikkord frå plan for eigarskapskontroll:

- System og rutinar for oppfølging av eigarskap
 - Eigarmelding
 - Eigarstrategi
 - Eigaroppfølging
- Rutinar for val av styrerepresentantar
- Opplæring av styrerepresentantar
- Rapportering ti kommunen.

Andre prosjekt.

Her vert vist til analyse og planar vedlagt sakene PS 21/20 og PS 22/20 til kontrollutvalet i møte, 28.09.20.

C Mynde til kontrollutvalet.

Kommunestyret har delegert mynde til kontrollutvalet til å gjere endringar og omprioriteringar i planane, samt til å kunna definere og avgrensa konkrete prosjekt innafor dei utvalde områda i planane.

D Forvaltningsrevisjon eller eigarskapskontroll.

Kontrollutvalet står fritt til å velje om neste revisjon skal vera forvaltningsrevisjon eller eigarskapskontroll. Ettersom det er flest prioriterte prosjekt innan forvaltningsrevisjon (8 ift. 2), vil det vere naturleg å gå for eit forvaltningsrevisjonsprosjekt, men utvalet må også vurdere dette opp mot viktigheita av å få kontrollert om kommunen har god eigarskapsstyring.

E Økonomi.

Det blir tilrådd at arbeidet vert starta opp slik at deler av arbeidet kan bli gjennomført innanfor budsjettet for 2021.

Konklusjon

Det vert invitert til val av prosjekt i møtet, samt drøfting knytt til formulering av føremål, definering og avgrensing av prosjekt. Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet ber BDO utarbeide forslag til prosjektplan i tråd med dei føringar utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar, ressursbruk og leveringstidspunkt. Prosjektplanen vert å levere sekretariatet innan 25.10.2021, slik at utvalet får behandle planen møte 15.11.2021.

Opplysningar som kjem fram i dokumentet er i hovudsak ikkje verifisert, og kan ikkje nyttast som faktagrunnlag utan ytterlegare undersøkingar.

Samnanger kommune

Risiko- og vesentlegvurderingar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Mai 2020

«Risiko- og vesentlegvurdering for
forvaltningsrevisjon og
eigarskapskontroll»

Mai 2020

Rapporten er utarbeidd for
Samnanger kommune av Deloitte
AS.

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen,
5892 Bergen
tlf: 55 21 81 00
www.deloitte.no
forvaltningsrevisjon@deloitte.no

Innhold

1.	Innleiing	5
2.	Organisering og nøkkeltal	8
3.	Forvaltningsrevisjon - oversikt over identifiserte risikoområde i forvaltninga	12
4.	Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoar i kommunen sine selskap	36
5.	Eigarskapskontrollar – oversikt over identifiserte risikoområde	41
6.	Gjennomførte og planlagde forvaltningsrevisjonar, eigarskapskontrollar og statlege tilsyn	43
7.	Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar	44

Detaljert innhaldsliste

1.	Innleiing	5
1.1	Bakgrunn	5
1.2	Forvaltningsrevisjon	5
1.3	Eigarskapskontroll	5
1.4	Forskjell mellom forvaltningsrevisjon i selskap og eigarskapskontroll	6
1.5	Metode og gjennomføring	6
1.6	Lesarretteiing	7
2.	Organisering og nøkkeltal	8
2.1	Organisering	8
2.2	Finansielle nøkkeltal	8
2.3	Befolkningsutvikling	9
2.4	Kommunen sine eigarskap	10
3.	Forvaltningsrevisjon - oversikt over identifiserte risikoområde i forvaltninga	12
3.1	Stabsfunksjonar	13
3.2	Innbyggarservice	20
3.3	Oppvekst	22
3.4	Samfunnsutvikling	28
3.5	Helse, pleie og omsorg og tenester for funksjonshemma	32
4.	Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoar i kommunen sine selskap	36
4.1	Selskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10	37
4.2	Selskap som ikkje er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10	39
4.3	Føretak, samarbeid og foreiningar	40
5.	Eigarskapskontrollar – oversikt over identifiserte risikoområde	41
6.	Gjennomførte og planlagde forvaltningsrevisjonar, eigarskapskontrollar og statlege tilsyn	43
6.1	Tidlegare gjennomførte forvaltningsrevisjonar og selskaps-/eigarskapskontrollar	43
6.2	Tilsyn	43
7.	Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar	44
7.1	Forvaltningsrevisjon	44
7.2	Eigarskapskontroll	45

1. Innleiing

1.1 Bakgrunn

I samsvar med prosjektpplanar vedteke av kontrollutvalet i møte 11.12.2019 PS 55/19 og 56/19 har Deloitte gjennomført risiko- og vesentlegvurderingar (ROV-vurderingar) av Samnanger kommune si verksemd og i selskapa der Samnanger kommune har eigarinteresser. Føremålet med ROV-vurderingane har vore å skaffe relevant informasjon om dei delane av verksemda i kommunen og selskapa der kommunen har eigarinteresser, som det kan vere aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon og/eller eigarskapskontroll.

ROV-vurderingane er systematiserte og framstilte i dette analysedokumentet. Dokumentet dannar grunnlag for kontrollutvalet sitt arbeid med planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for 2020-2024. Kontrollutvalet er pålagt å utarbeide slike planar. Planane skal vedtakast av kommunestyret.

I arbeidet med ROV-vurderingane og utarbeidinga av analysedokumentet har det blitt gjennomført møte med kontrollutvalet, dokumentgjennomgang, intervju og spørjeundersøking (sjå seksjon 1.5).

Analysen er av overordna karakter og i stor grad basert på innspel som har kome fram gjennom møte i kontrollutvalet, intervju, spørjeundersøking og gjennomgang av relevant dokumentasjon. Datagrunnlaget er i avgrensa grad verifisert. Datagrunnlaget er i analysedokumentet nytta som indikasjon på risikoforhold som eventuelt bør eller kan følgjast opp/undersøkjast i forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll eller gjennom andre undersøkingar dersom kontrollutvalet og kommunestyret ønskjer dette.

1.2 Forvaltningsrevisjon

I kommunelova § 23-3 går det fram at forvaltningsrevisjon inneber å gjere systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, regeletterleving, målinnfriing og verknader ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnader. Same lov § 23-2 bokstav c), pålegg kontrollutvalet å sjå til at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon av kommunen si verksemd og av selskap som kommunen har eigarinteresser i.

Kommunelova § 23-3 andre ledd stiller krav om at det skal utarbeidast ein plan for forvaltningsrevisjon:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner.

Det er vidare eit krav at plan om forvaltningsrevisjon skal vere basert på ei risiko- og vesentlegvurdering (ROV-vurdering):

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper.

Føremålet med ROV-vurderinga er å skaffe relevant informasjon om verksemda i kommunen og i selskapa der kommunen har eigarinteresser, slik at det er mogleg for kontrollutvalet å leggje ein plan for forvaltningsrevisjon og å prioritere mellom ulike område og ulike selskap der det kan vere aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Det er kommunestyret som vedtek plan for forvaltningsrevisjon. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalet å gjere endringar i planen.

1.3 Eigarskapskontroll

Eigarskapskontroll er ei oppgåve som er lagt til kontrollutvalet etter kommunelova § 23-2 bokstav d), og er nærare skildra i kommunelova § 23-4. Der går det fram at eigarskapskontroll inneber å kontrollere om forvaltninga av kommunen sine eigarinteresser blir skjøtta i samsvar med regelverk, kommunestyret sine vedtak og anerkjende prinsipp for eigarstyring.

Kommunelova § 23-4 andre ledd stiller krav om at det skal utarbeidast ein plan for eigarskapskontroll:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.

Som med plan for forvaltningsrevisjon, skal også plan for eigarskapskontroll vere basert på ei ROV-vurdering:

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap.

Føremålet med ROV-vurderinga er å skaffe relevant informasjon om kor det er størst behov for eigarskapskontroll, slik at det er mogleg for kontrollutvalet å leggje ein plan for eigarskapskontroll og å prioritere kva eigarskapskontrollar det kan vere aktuelt å gjennomføre.

Det er kommunestyret som vedtek plan for eigarskapskontroll. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalet å gjere endringar i planen.

1.4 Forskjell mellom forvaltningsrevisjon i selskap og eigarskapskontroll

Ny kommunelov skil mellom forvaltningsrevisjon av selskap som inngår i ordinær forvaltningsrevisjon, og eigarskapskontroll. Fokuset i ein **eigarskapskontroll** er på korleis kommunen forvaltar eigarskapa sine, anten enkeltvis eller som portefølje. Kriteria vi legg til grunn er mellom anna regelverk knytt til ulike typar selskap (til dømes kommunelov, aksjelov, lov om interkommunale selskap), KS sine retningslinjer for kommunal eigarstyring, kommunale eigarskapsmeldingar/eigarstrategiar og andre mål, vedtak og retningslinjer. Fokuset i ein **forvaltningsrevisjon av selskap** er på sjølve selskapet, og vil t.d. omhandle om selskapet driv i samsvar med kommunestyret sine vedtak og føresetnader, og om det driv i samsvar med lover og reglar og på ein økonomisk forsvarleg måte.

1.5 Metode og gjennomføring

I prosessen med ROV-vurderingar har vi nytta ein metodikk med høg grad av involvering, både av kontrollutvalet og av sentrale aktørar i administrasjonen og i kommunestyret. Ei slik tilnærming har bidrege til at vi har avdekkja kva forvaltningsområde, tenesteområde, selskap og eigarskap det er knytt størst risiko til. I tillegg har høg grad av involvering bidrege til å forankre planarbeidet og gjere det kjent både i kommunestyret og i administrasjonen. Dette vil skape eit godt grunnlag for gjennomføring av prosjekta som blir prioritert i planane.

1.5.1 Prosessmøte 1 med kontrollutvalet

I det første prosessmøtet fekk kontrollutvalet høve til å diskutere og vurdere risikoar innanfor kommunen sine ansvarsområde og knytt til drifta i selskapa der kommunen har eigarinteresser, basert på eiga erfaring frå arbeidet i kontrollutvalet.

1.5.2 Dokumentanalyse

Dokumentanalysen tok utgangspunkt i planar, meldingar og rapportar frå kommunen. Vi har òg undersøkt kva tilsyn som er gjennomført og eventuelt planlagt i kommunen. Desse har samla gitt eit oversyn over kommunen sine mål og strategiar, samt bidrege til å avdekkje område med risiko eller behov for forbedring.

1.5.3 Analyse av statistikk

Vi har gjennomgått KOSTRA-tal, tal frå kommunebarometeret og anna relevant statistikk som ligg føre for å undersøke om det er område der kommunen skil seg frå kommunar det er relevant å samanlikne seg med. Samanlikningane kan gje indikasjonar på risikoområde som det kan vere relevant å undersøke nærare.

1.5.4 Intervju

Vi har gjort intervju med rådmann, HR-leiar, leiande rådgjevar, økonomisjef, einingsleiar innbyggjarservice, leiar for samfunnsutvikling og rådgjevar oppvekst. I tillegg har vi intervjuet ordførar, varaordførar og leiar for naturutvalet. Til saman er det gjennomført 10 intervju, og alle intervju er gjennomført via videomøte eller over telefon.

1.5.5 Elektronisk spørjeundersøking

Administrative leiarar og heile kommunestyret har vore involvert i ROV-vurderingane gjennom ei undersøking i Questback (elektronisk spørjeundersøkingsverktøy). I spørjeundersøkinga blei desse bedne

om å peike på potensielle risikoar innanfor det tenesteområdet dei har ansvar for eller kjenner til, samt risikoområde knytt til selskap kommunen eig. 21 av 41 respondentar svara på undersøkinga (51 %),

1.5.6 Gjennomgang av selskapsopplysningar i bedriftsdatabase

Deloitte har nytta Bisnode SmartCheck for å få tilgang til rekneskapsopplysningar og informasjon om eigarskap og eigarskapsstruktur. Denne informasjonen er nytta både for å få oversyn over alle aktuelle selskap som skal omfattast av ROV-vurderingane, og for å avdekkje eventuelle risikoar gjennom dei finansielle nøkkeltala som blir presentert¹.

1.5.7 Prosessmøte 2 med kontrollutvalet

I dette møtet legg revisjonen fram ROV-vurderingane (dette dokumentet) med dei risikovurderingane som er gjennomførte for kontrollutvalet. ROV-vurderingane og forslag til prosjekt vil i dette møtet bli lagt til grunn når kontrollutvalet skal prioritere område eller prosjekt for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for dei neste fire åra.

1.5.8 Vedtak av plandokument

Basert på dei prioriteringane som kontrollutvalet gjer i prosessmøte 2, vil det bli utarbeidd eit plandokument. Dette dokumentet blir vedtatt av kontrollutvalet før det blir sendt vidare til kommunestyret for endeleg vedtak.

1.6 Lesarrettleiing

Innspela som er samla inn i samband med den ROV-vurderinga er systematiserte og framstilte i dette dokumentet. Dokumentet er meint som eit grunnlag for kontrollutvalet for å velje ut og prioritere forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar.

I kapittel 2 gir vi ei kort oversikt over organiseringa av og nøkkeltala for kommunen.

Kapittel 3 og 4 omhandlar forvaltningsrevisjon. Her presenterer vi oversikt over identifiserte risikoområde innan dei ulike verksemdsområda og eigarskapa til kommunen som er eit resultat av undersøkinga vi har gjort i samband med analysearbeidet. Risikovurderingane og forslag til prosjekt er basert på ein overordna gjennomgang av kommunen sine tenesteområde og dei selskap kommunen har eigarskap i.

I kapittel 5 presenterer vi dei risikovurderingane vi har gjort for kommunen når det gjeld eigarskapskontroll.

Kapittel 6 inneheld oversikt over tidlegare gjennomførte og pågåande forvaltningsrevisjonar, selskapskontrollar, eigarskapskontrollar, samt oversikt over gjennomførte og planlagde tilsyn.

I kapittel 7 viser vi forslaga våre til moglege forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar basert på dei risikovurderingane som er gjennomførte. Forslaga til prosjekt er ikkje presentert i prioritert rekkefølge. Prioritering og val av prosjekt skal kontrollutvalet gjere. Kontrollutvalet står også fritt til å leggje til og/eller ta bort prosjekt i lista som her er presentert. Endeleg prioritering av prosjekt blir framstilt i plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 og plan for eigarskapskontroll 2020-2024, som skal leggjast fram for kommunestyret.

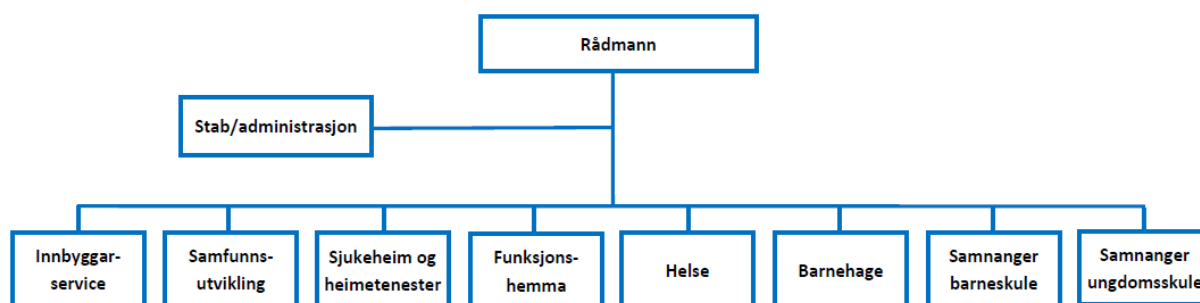
¹ Ikkje alle interkommunale selskap (IKS) er underlagt innleveringsplikt til Brønnøysundregisteret. Det førekjem også at slike selskap ikkje leverer årsrekneskap til Brønnøysundregisteret. I desse tilfella har ikkje revisjonen tilgang på nøkkeltal. Slike manglande data vil bli opplyst om der det er relevant

2. Organisering og nøkkeltal

2.1 Organisering

Administrasjonen i Samnanger kommune består av rådmann og rådmannen sin stab/administrasjon. Vidare har kommunen åtte einingar direkte underlagt rådmannen: Barnehage, Samnanger barneskule, Samnanger ungdomsskule, Tenester for funksjonshemma, Helse, Pleie og omsorg, NAV Samnanger, Innbyggarservice og Samfunnsutvikling.

Figur 1 Organisasjonskart Samnanger kommune 2020²

2.2 Finansielle nøkkeltal

Netto driftsresultat er ein hovudindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren, jf. beregningsutvalet for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU). Netto driftsresultat viser kor mykje som kan disponerast til avsetningar og investeringar etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. TBU tilrår at netto driftsresultat for kommunane er på 1,75 %. Samnanger kommune har i budsjett for 2020 sett mål om netto driftsresultat på 1,75 %, altså likt det tilrådde nivået frå TBU.³

Netto driftsresultat i Samnanger kommune var i 2018 på om lag NOK 1,26 millionar. Dette er 1,38 % av driftsresultatet, altså under det tilrådde nivået frå TBU.

2020 budsjettet legg opp til eit netto driftsresultat på 0,6 %, altså godt under tilrådd nivå på 1,75 %. I budsjettoppstillingane for 2021, 2022 og 2023 i økonomiplanen, er netto driftsresultat minkande framover, og negativt i 2021 og 2023. Det blir i økonomiplanen vist til at det er ei rekkje vedtak som har verknad på budsjett og økonomiplanen, mellom anna blir det i 2020 tatt opp eit lån på NOK 14,5 millionar for å finansiere vatn og avløp. Finansrapporteringa 2. tertial i 2019 viser vidare til at det er tatt opp eit lån på NOK 22 millionar til investeringar i bustader for funksjonshemma (*Skottabakken*), og at det i tillegg skal takast opp eit byggjelån på NOK 10,5 millionar. Budsjettet legg opp til ein samla sum utgifter til investeringar på om lag NOK 46 millionar i 2020, NOK 11,7 millionar i 2021 og NOK 6,7 millionar i 2022 og 2023.

Disposisjonsfondet er kommunen sin reserve til å dekke uføresette utgifter, sviktande inntekter, underskot og eigenkapital til investeringar. Ifølgje kommunebarometeret har Samnanger kommune i 2019 eit **disposisjonsfond** på 3,9 %. Dette er lågare enn kommunegruppa (11,5 %). Kor stort disposisjonsfondet bør vere for at kommunen skal kunne ta hand om ein rimeleg risiko, varierer relativt til øvre økonomiske parameter (mellom anna renteeksponert gjeld, høg skatteinntekt som del av total inntekt, og høge finansinntekter relativt til andre inntekter). Frå vedtaket om budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 går det fram under punkt 7 at kommunestyret vedtar at disposisjonsfondet skal ligge på om lag NOK 15 millionar og at lånegjelda til kommunen ikkje skal overstige NOK 240 millionar. Tal frå

² Henta frå: <https://www.samnanger.kommune.no/kommunal-organisasjon/administrativ-organisering/>

³ Vedtak i kommunestyret i sak 96/2019.

finansrapporteringa 2. tertial i 2019 viser at kommunen har ei samla langsiktig gjeld på NOK 225 millionar per 31. august 2019.

Det går vidare fram av økonomirapporteringa per 2. tertial 2019 at Samnanger hadde ein skatteinngang på 90,7 % av landsgjennomsnittet i august 2019. Etter inntektsutjamning enda kommunen med ein skatteinngang på 95,1 % av landsgjennomsnittet. I økonomiplan 2020-2023 går det fram at gjennomsnittleg prosentdel sysselsette innbyggjarar på landsbasis er 81, 3 %, og at prosentdelen i Samnanger ligg på 79,5 %. Det er venta at det blir færre yrkesaktive innbyggjarar i kommunen dei neste fire åra, noko som vil kunne gje reduksjon i skatteinntektene og kan forverre kommunen sin økonomi.

Den største delen av kommunen sine inntekter kjem frå rammetilskot og skatt. Kommunen har òg betydelege inntekter frå eigedomsskatt og konsesjonskraft. Det går fram av økonomiplanen at kommunen må gjere tilpassingar for å oppretthalde inntektsnivået på grunn av at eigedomsskattelova er endra frå 01.01.2020. Eigedomsskatteinntekt frå BKK sine kraftstasjonar i Samnanger er aukande i økonomiplanperioden.

Tabellen under viser **løyvingar til dei ulike tenesteområda** i Samnanger kommune i 2018, 2019 og 2020. Merk at tala frå 2018 er rekneskapstal, medan tala for 2019 og 2020 er løyvingar i budsjetta. Tala i parentes viser løyvingar til tenesteområda i prosent av det totale driftsbudsjettet til kommunen.⁴

Tabell 1: Løyvingar til ulike tenesteområde

Tenesteområde	R 2018	B 2019	B 2020
Rådmann og administrasjon inkl. næring og barnevern	18 735 000 (11 %)	20 450 000 (13 %)	23 096 000 (13%)
Politisk nivå og revisjon	2 594 000 (2 %)	2 744 000 (2 %)	2 717 000 (2 %)
Eining for samfunn og utvikling	22 086 000 (13 %)	20 592 000 (13 %)	21 891 000 (13 %)
Eining for helse	11 908 000 (7 %)	11 281 000 (7 %)	12 370 000 (7 %)
Eining pleie og omsorg	47 042 000 (29 %)	45 291 000 (28 %)	49 851 000 (29 %)
Eining for barnehage	15 296 000 (9 %)	15 444 000 (9 %)	15 581 000 (9 %)
Eining for barneskule og SFO	20 876 000 (13 %)	21 176 000 (13 %)	20 984 000 (12%)
Eining for ungdomsskule	10 475 000 (6 %)	11 442 000 (7%)	11 660 000 (7 %)
Eining for innbyggjarservice	15 818 000 (10 %)	14 898 000 (9%)	14 773 000 (9%)
Sum fordelt totalt til drift	164 830 000 (100%)	163 318 000 (100%)	172 923 000 (100%)

Det største området er pleie og omsorg som utgjer om lag 30 % av driftsbudsjettet. Samla tal for oppvekstområdet utgjer om lag like stor del av driftsbudsjettet som pleie og omsorg (Barneskulen og SFO utgjer i 2018 13 % av driftsbudsjettet, ungdomsskulen 6 % og barnehage 9 %).

2.3 Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklinga i kommunen er relevant å omtale av fleire årsaker. For det første er innbyggjartilskot ein del av inntektssystemet til kommunane. Vidare må dei kommunale tenestene tilpassast demografiske endringar.

⁴ Tala i tabellen er henta frå budsjettskjema *netto driftsutgifter* i vedtatt budsjett i KS-vedtak 96/2019. Tabellen viser fordeling av tilgjengelege midlar til dei ulike tenesteområda i kommunen.

Innbyggjartilskotet er i utgangspunktet fordelt med eit likt beløp per innbyggjar (talet på innbyggjarar per 1. juli) til alle kommunane. Deretter skjer det ei omfordeling på bakgrunn av fleire faktorar.⁵ For 2020 er innbyggjartilskotet før omfordeling 25 083 kroner per innbyggjar.

Det er venta at folketalet i kommunen vil gå ned over dei neste 20 åra, men at det vil halde seg om lag uendra dei neste fire åra.

Tabell 2: Framskrivne folketal i kommunen⁶

Nøkkeltal SSB	2020	2021	2022	2023	2030	2040
Folketal Samnanger	2462	2448	2442	2432	2373	2213
	Døme på tenestebehov					
0-5 år	Barnehage	157	142	137	124	101
6-15 år	Grunnskule	288	296	295	298	189
16-66 år	Bustad og sysselsetjing	1534	1509	1501	1488	1223
67 år og eldre	Eldreomsorg	483	501	509	522	700

Innbyggjarar i Samnanger i aldersgruppa 45-64 år utgjør 27% av befolkninga. Aldersgruppa mellom 25-44 år er den nest største med 23 %. Samnanger kommune har færre innbyggjarar frå 0-44 år enn landssnittet.

Samnanger kommune hadde 2485 innbyggjarar ved utgangen av 2019.⁷

2.4 Kommunen sine eigarskap

Samnanger kommune har eigarinteresser i fire selskap saman med andre kommunar og/eller fylkeskommunar, og i to selskap med innslag av private eller statlege aktørar på eigarsida. Kommunen sine eigarskap vil bli nærare omtalt i kapittel 4. Eigarskapa går fram i tabellen under:

Tabell 3: Eigarskap

Selskap	Bransje	Selskapsform	Eigardel
Vann vest AS	Vatn- og avlaupsverksemd	AS	5,56 %
Interkommunalt arkiv i Hordaland IKS	Drift av arkiv	IKS	3,4 %
BIR AS	Renovasjon	AS	0,88 %
Hardangervegen AS	Interesseorganisasjon for eit effektiv vegsamband mellom Odda og Bergen	AS	0,548 %

⁵ Størsteparten av kommunane sine rammetilskot blir fordelt med utgangspunkt med eit likt beløp per innbyggjar. Utgiftsutjamninga skjer ved hjelp av ein kostnadsnøkkel som sørgjer for at denne delen av rammetilskotet blir fordelt frå kommunar som er rimelegare å drive enn landsgjennomsnittet, til kommunar som er dyrare å drive enn landsgjennomsnittet. Kostnadsnøkkelens består av ei rekke kriterium, mellom anna talet på barn i skulepliktig alder, talet på eldre, reiseavstand i kommunen mv.

⁶ Tabellen er henta frå økonomiplan 2020-2023.

⁷ Talet er henta frå statistisk sentralbyrå: <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/samnanger/befolkningsprofil>

Kommunekraft AS	Formidler kraft på vegner av aksjonærkundane	AS	0,31 %
Hardanger AKS AS (Storholmen VTA AS)	Attføringsverksemd	AS	9,6 %

Kommunale føretak og vertskommunesamarbeid er omfatta av ordinær forvaltningsrevisjon, og er derfor omfatta av ROV-vurderingane knytt til dette. Stiftingar og foreiningar er ikkje omfatta av regelverket om eigarskapskontroll eller forvaltningsrevisjon av selskap, og er difor ikkje omtala i denne delen av ROV-vurderinga. Både kommunale føretak, vertskommunesamarbeid, stiftingar og foreiningar er lista opp i seksjon 4.3, og eventuelt drøfta i ROV-vurderinga om dette er vurdert som relevant.

3. Forvaltningsrevisjon - oversikt over identifiserte risikoområde i forvaltninga

På bakgrunn av innsamla og analysert informasjon, vil vi i dette kapittelet vurdere risiko for manglande målinnfriing, regeletterleving, vedtaksoppfølging og internkontroll som er identifisert innan dei verksemdsområda som er gjennomgått i Samnanger kommune.

Overskriftene i kapittel 3.1-3.4 følgjer den administrative organiseringa i Samnanger kommune.

Risikonivå er i tabellane farga med raudt som representerer høg risiko eller gult som representerer middels risiko:

Fargesymbol Skildring av risikovurdering	
	Høg risiko På område som er merka med raudt meiner Deloitte, på bakgrunn av framlagte data og analyse, at det kan vere høg risiko for anten manglande produktivitet, målinnfriing, regeletterleving eller effektivitet.
	Middels risiko På område som er merka med gult meiner Deloitte, på bakgrunn av framlagte data og analyse, at det kan vere middels risiko for anten manglande produktivitet, målinnfriing, regeletterleving eller effektivitet.

I tabellane under vil vi under kvar sektor omtale utvalde område og tema. Dette er område og tema som blir framheva i dei data som revisjonen har analysert. Det betyr at område der det ikkje eksplisitt er identifisert risiko ikkje er omtala.

Det blir kommentert dersom det er planlagt tilsyn eller gjennomført forvaltningsrevisjonar eller tilsyn dei siste åra innanfor dei områda og temaa som er omtala.

Under kvart område identifiserer vi dei hovudtema analysen viser at det er knytt risiko til. Dette vil vere naturlege moment som takast med i ein eventuell forvaltningsrevisjon.

Det er viktig å understreke at risikovurderingane er skjønnsmessige, og at vurderingane er baserte på tilgjengeleg informasjon. Kontrollutvalet kan vurdere risikoen knytt til dei ulike områda som forskjellig frå det som er føreslått her. Det er derfor kontrollutvalet som til slutt skal vurdere og prioritere dei ulike områda, og avgjere rekkefølga for forvaltningsrevisjonsprosjekt i dei planane som blir lagt fram for kommunestyret.

Vi vil ta atterhald om at ikkje all informasjon som kjem fram er verifisert av leiinga i kommunen.

3.1 Stabsfunksjonar

Rådmannskontoret består av rådmann, HR-kontor, økonomikontor, rådgjevarar og PPT. Budsjettansvar for barnevern, næringsføremål/konsesjonskraft, leiaropplæring og fellesutgifter for skule og barnehage (inkludert vaksenopplæring) ligg òg til dette området.

Samnanger kommune kjøper barnevernstenester frå Bergen kommune – bydel Arna. Samnanger har også avtale om barnevernsvakt knytt til dette.

Samnanger kommune blei i 2019 medlem av IKT Nordhordland. IKT Nordhordland har ansvar for utvikling og drift av den grunnleggande IKT-strukturen i til saman ti kommunar i Vestland fylke.

Tabell 4: Identifiserte risikoområde knytt til stabsfunksjonar

Område og tema	Observasjonar	Vurderingar/moglege konsekvensar	Risiko
Bemanning og sjukefråvær - Sjukefråværsoppfølging - Rekruttering	I økonomiplan 2020-2023 blir det vist til at kommunen i 2020 vil arbeide meir systematisk med å førebygge sjukefråvær og å halde sjukefråværet lågast mogleg. I årsrapporten for 2018 går det fram at kommunen dette året starta eit prosjekt for å aktivt jobbe med å få ned sjukefråværet i kommunen. Utgangspunktet for prosjektet var at det var eit høgt sjukefråvær i enkelte einingar medan det ikkje var ei like stor utfordring i andre einingar. Det blei i samband med prosjektet haldt kurs i sjukefråværsoppfølging for einingsleiarar, hovudverneombod og hovudtillitsvalde. I oversikta over sjukefråvær per eining i årsrapporten for 2018 går det fram at det var størst utfordring med sjukefråvær i barnehagane (om lag 12,5 %), heimetenesta (om lag 11 %), og barneskulen (om lag 7 %). I barnehagen blei det starta eit prosjekt med støtte frå KLP til å jobba konkret med å få ned sjukefråværet. Det totale sjukefråværet i Samnanger kommune i 2018 på var 6,7 prosent (7,7 prosent i 2017). Det går fram av undersøkinga at det er utfordringar knytt til å rekruttere sjukepleiarar og vernepleiarar i kommunen.	- Høgare kostnadar - Mindre kontinuitet/stabilitet i tenestene - Dårlegare kvalitet i tenestene - Manglande effektivitet og målinnfriing - Brot på lovpålagde fristar	
Informasjon og kundekontakt - Ny kommunelov - Informasjon til/frå kommunen - Kompetanse	I ny kommunelov er det eigne krav til kommunen si informasjonsplikt. I undersøkinga blir det peika på at det kan vere utfordrande å få svar når ein sender inn spørsmål til kommunen. Ein respondent i spørjeundersøkinga peiker på at innbyggjarar fortel om manglande tilbakemeldingar og respons på henvendelsar til kommunen. Dette gjeld mellom anna manglande stadfesting på at søknadar er mottatt, kva som er venta handsamingstid o.l.	- Redusert tillit i befolkninga - Regelbrot - Manglande effektivitet og målinnfriing	

Det blir av fleire vist til behov for å få betre heimesider for kommunen. Mellom anna blir det etterlyst betre informasjon om kvar innbyggjarane skal melde inn saker.

Det blir vidare vist til at sentralbordet i kommunen også bør ha kompetanse om kvar innbyggjarar skal henvende seg med ulike saker, slik at dette kan handsamast på lågast mogleg nivå. Det blir opplyst at status innan nokre område i dag er at klager og meldingar ikkje kjem direkte fram til rett sakshandsamar, og at dette fører til unødvendig tidsbruk, lite effektiv handsaming og misnøye hos tilsette og innbyggjarar.

Sakshandsaming og vedtaksoppfølging

- System for å førebu politiske saker
- System for å følgje opp politiske vedtak
- Fristar og framdriftsplanar
- Kompetanse
- Kapasitet

I spørjeundersøkinga blir det peika på at politiske vedtak ikkje alltid blir gjennomført slik politiske organ har vedtatt. I intervju blir det mellom anna nemnt eit vedtak der administrasjonen blei bedt om å greie ut nødvendige tiltak på ein veg og rapportere tilbake til kommunestyret. I denne saka blei arbeidet sett i gang utan at vedtaket om utgreiing og rapportering blei følgt opp.

I intervju blir det nemnt tilfelle der administrasjonen ikkje i tilstrekkeleg grad rapporterer til politisk nivå på vedtekne saker. Det går vidare fram av undersøkinga at det ikkje blir rapportert jamleg til kommunestyret på oppfølging av vedtak. Det blir vidare nemnt vedtak som ikkje har blitt følgt opp eller ikkje har blitt utført innan rimeleg tid.

I spørjeundersøkinga blir det peika på at det hender at saksførebuingane frå administrasjonen er mangelfulle.

Det blir vidare nemnt at det frå politisk nivå blir forventet raskare sakshandsaming enn det som er mogleg i høve til regelverk, eininga sin faglege kompetanse og tilgang på ressursar.

Det blir i undersøkinga stilt spørsmål ved kommunen sine rutinar for å vurdere spørsmål knytt til habilitet.

Ei prioritering av lovpålagde oppgåver blir difor nødvendig. Undersøkinga viser at det er fleire vedtekne saker i kommunestyret som ikkje har blitt gjennomført i denne eininga, og at saker kan bli skyvd på i mange år.

- Saker blir ikkje tilstrekkeleg førebudd
- Vedtak blir ikkje følgt opp
- Manglande rapportering på oppfølging av vedtak

Informasjonstryggleik og personvern

- Nye lovkrav til informasjonstryggleik
- Tilgang
- IKT-samarbeid

Det nye personvernregelverket som trede i kraft i 2018 stiller strengare krav til informasjonstryggleiken i kommunen enn kva som tidlegare var tilfelle, noko som medfører auka regulatorisk risiko.

Samnanger kommune blei del av IKT Nordhordland frå april 2019. Driftsspørsmål og risikovurderingar knytt til lagring av data blir utført av IKT Nordhordland. I økonomiplanen bli det vist til at kommunen som medlem i

- Viktig informasjon blir mista eller sensitive data kjem på avvege
- Brot på regelverk
- Persontryggleik

IKT Nordhordland får høve til å delta i diverse samarbeids-prosjekt, mellom anna knytt til felles innkjøp av fagsystem og andre digitale løysingar. Samnanger blir også ein del av eit større fagmiljø enn tidlegare på fleire av fagsystema som blir brukt i kommunen. I intervju blir det uttrykt at IKT-samarbeidet fungerer godt og at kommunen no har kontroll på IKT-drift. Tidlegare var det knytt høg risiko til dette området i kommunen.

I spørjeundersøkinga blir det vist til at det er knytt risiko til kommunen sitt samarbeid i IKT Norhordland. Det blir vidare peika på at det er store kostnader involvert i dette samarbeidet og at det er viktige forvaltningsoppgåver som er sett ut av kommunen.

Revisjonen får opplyst at det ved eit tilfelle blei lagt ut personopplysningar på nettsidene til kommunen.

Det blir stilt spørsmål ved om kommunen er tilstrekkeleg gode på informasjonstryggleik og personvern når det gjeld arkivering av personopplysningar i tenestene på Helsetunet.

Det går fram av intervju at det er ein tilsett som arbeider med GDPR i kommunen, men at dette arbeidet ikkje er ferdigstilt.

IKT-reglementet for tilsette i Samnanger kommune sist blei revidert i 2010.⁸

HMT

- Manglande rutine
- Tryggleikstiltak

Det går fram i undersøkinga at kommunen manglar rutine for tryggleik for sine tilsette. Det blir vist til at personar til ei kvar tid kan henvende seg direkte til leiarar og andre på arbeidsplassen.

Det blir arbeidd med tryggleikstiltak for dei tilsette innan teknisk drift som arbeider ute i kommunen, og særskilt dei som arbeider med brøyting av vegar eller er på vedlikehaldsoppdrag til personar med psykiske lidningar. I tillegg har dei i samfunnsutviklingsavdelinga byrja å praktisere låste dører inn til avdelinga og to personar på oppdrag der det er nødvendig.

Verksemdsstyring, organisasjonskultur og internkontroll

- Risikovurderingar
- Bruk av kvalitetssystemet
- Ansvar
- Forbetringsarbeid
- Kultur i organisasjonen

Krav til kommunens internkontroll er styrka i ny kommunelov.

Kommunen brukar kvalitetssystemet, KF Kvalitet. Det blir fortalt at kvalitetssystemet er lite brukarvenleg og at det er utfordrande å finne fram i mappestrukturen. Det blir stilt spørsmål ved om dokumentmodulen i kvalitetssystemet blir nytta i einingane, då rutinar og liknande blir lagt inn på intranett.

- Mangelfull internkontroll og regeletterleving
- Avvik blir ikkje meldt og fanga opp
- Risiko for at rutinar ikkje er oppdatert i samsvar med regelverk

⁸ Kommunen sine heimesider: <https://www.samnanger.kommune.no/kommunal-organisasjon/planar-reglement-vedtekter-og-handboker/>

• Delegering av mynde og ansvar	Det går fram av intervju at det er uklart for dei tilsette kven som har ansvar for kvalitetssystemet i kommunen. Det er vidare usikkert kven som har ansvar for å mellom anna revidere dokument i dokumentmodulen. Det var tidlegare sektorleiarane som hadde ansvar for å følge opp dokumentmodulen og revidere mellom anna rutinar og retningslinjer, men etter omorganiseringa i kommunen har ikkje dette ansvaret blitt plassert.	• Risiko for at rutinar ikkje er kjend og ikkje blir etterlevd • Redusert tillit i befolkninga • Manglande effektivitet og målnnfriing • Dårleg arbeidsmiljø
	Det blir fortalt at det blir rapportert avvik i kvalitetssystemet, men at det mest sannsynleg er underrapportering av avvik i nokre av einingane	
	Det blir nemnt i intervju at einingsleiarane i Samnanger opplever å få lite hjelp og støtte frå stabsfunksjonane i kommunen t.d. når det gjeld og tilsetjingsprosessar.	
	Fleire av dei intervjuar viser til at den største utfordringa i Samnanger kommune er kulturen i organisasjonen. Det går fram at det blir arbeid bevisst med dette, mellom anna gjennom opplæringstiltak. Det blir vist til at utfordringa er større i nokre av einingane i kommunen.	
	Ein av dei intervjuar opplever at det er behov for ei aktiv leiing for å få gjennomslag for endringar i organisasjonen, då det har vore vist stor motvilje til forbetningsarbeid.	
	Undersøkinga viser at det er risiko for at oppgåver ikkje blir utført på grunn av at det er ei uklar delegering av mynde og ansvar. Det er i hovudsak den administrative delegeringa som ikkje i tilstrekkeleg grad er på plass. Det er heller ikkje sett i gang arbeid for å revidere dette, men det går fram av kommunen sin planstrategi at dette bør gjerast snarast råd. Det siste administrative delegeringsreglementet blei utforma i 2006 og er utdatert.	
	Kommunen skal i gang med å revidere delegeringsreglementet som omhandlar kommunestyret si delegering av mynde til rådmann. Dette skal vere ferdig handsama i 2020. Det blir fortalt at det er utfordrande å ha eit delegeringsreglement som er tilstrekkeleg, og vidare at det er knytt uvisse til kva oppgåver kommunestyret kan delegere til rådmann og ikkje. Denne problemstillinga blei til dømes aktuell då kommunen stengte ned skulane grunna Covid 19.	
	Kommunen har tidlegare gått til innkjøp av KF delegeringsreglement frå Kommuneforlaget, men dette blei eit for omfattande arbeid for kommunen å gjennomføre.	

Barnevern

- Barnevernssamarbeid
- Oppfølging
- Tilsynskrav i fosterheim

I årsmeldinga frå 2018 går det fram at barnevernsleiar i Arna i Bergen kommune melder om eit godt samarbeid med Samnanger kommune og dei ulike einingane.

Det blir fortalt i intervju at kommunen ikkje har ein fast struktur på oppfølginga av barnevernssamarbeidet, men at kommunen har tillit til barnevernsleiar i Arna.

I intervjuet blir det peika på at dei økonomiske rapporteringane for barnevernstenesta har vore for seine og at økonomisjef har vore nøyd til å etterspørje denne.

Det blir uttrykt at barnevernsområde er eit område politikarane har lite innsikt i, men at dette delvis kan skuldast teieplikta i tenesta.

Vidare går det fram i årsmeldinga at barnevernet får inn få meldingar. I følge tal frå KOSTRA har det kome bekymringsmeldingar om 2,6 % av innbyggjarar mellom 0-17 år i kommunen. I kommunegruppa er talet 4,3 %. KOSTRA-tala viser også at 2,6 % av barna (0-22 år) i Samnanger kommune har barnevernstiltak, samanlikna med 4,3 % i kommunegruppa.

I 2019 hadde Samnanger kommune NOK 7773,- i netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbyggjar mellom 0-22 år. Gjennomsnittet for kommunane i kommunegruppa var NOK 9334,-. Samtidig viser tal frå KOSTRA at Samnanger i 2019 brukte NOK 111 680,- per barn med undersøking eller tiltak. Gjennomsnittet for kommunegruppa var NOK 68 250,- per barn med undersøking eller tiltak.

Tal frå KOSTRA viser at det er 9,6 barn med undersøkingar eller tiltak per. årsverk i Samnanger. Talet for kommunegruppa er 17,3. Dette tyder på god bemanning.

Både årsmeldinga for 2018 og KOSTRA viser at sakshandsamingar når det gjeld oppfølging og undersøkingar blir gjort innan lovpålagte fristar. Samtidig viser tal frå BUFDIR at 66,7 % av tilsyna i fosterheim er ikkje oppfylt. Snittet for fylket er 14.1 %. ⁹

Det går vidare fram i intervju at kommunen vurderer å avslutte barnevernssamarbeidet med Bergen kommune og overta ansvaret for desse tenestene sjølve. Det skal etter planen leggjast fram politisk sak om dette hausten 2020.

- Manglande etterleving av regelverk
- Mål som ikkje blir nådd
- Barn som ikkje får sikre rettane sine

⁹ Henta frå: https://bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnevern_kommunemonitor/#/1242

Det har i 2019/2020 vore gjennomført ei ekstern gransking av barnevernssaker i kommunen. Granskinga omhandlar barnevernet i Samnanger kommune si handtering av tre spesifikke saker. Det går i rapporten fram alvorlege brot på barnevernlova og god forvaltningsskikk.

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med barnevern og helsestasjons- og skulehelsetenesta og psykisk helse i 2016. I tilsynet blei det undersøkt om kommunen gjennom systematisk styring og leiing legg til rette for og følgjer med på at helsestasjons- og skulehelsetenesta og psykisk helse oppfyller opplysningsplikt til barnevernet, at meldingar til barnevernstenesta blir handtert forsvarleg, at barnevernstenesta oppfyller plikt til å gi tilbakemelding til meldar, og om barnevern, helsestasjons- og skulehelsetenesta og psykisk helse tilbyr og brukar individuell plan når barn og unge treng langvarige og koordinerte teneste. Det blei ikkje funne avvik frå lov eller forskrift i dette tilsynet.

Innkjøp

- Innkjøpssamarbeid
- Innkjøpskompetanse
- Ansvarsdeling

Regelverket for offentlege anskaffingar er komplekst og stillar strenge krav til innkjøpar. Det er slik ein ibuande regulatorisk risiko på området.

Det blei gjennomført forvaltningsrevisjon av innkjøp i kommunen i 2018, og det går fram i protokollar frå kontrollutvalet at kommunen aktivt følgjer opp tiltaka i denne.

Samnanger kommune inngår i eit innkjøpssamarbeid som består av fleire kommunar, statlege verksemder, private sjukeheimar og Bergen kirkelige fellesråd. Innkjøpssamarbeidet blir leia av Bergen kommune. Samnanger nyttar ikkje E-handel.¹⁰

Det blir etterlyst ei innkjøpsavdeling i kommunen. Det blir vist til at det innan samfunnsutviklingsavdelinga er krevjande å utarbeide anbodsdokument og at fleire prosjekt har krav om utlysing på Doffin¹¹ og forenkla anbud.

Det går fram av kommunen sine nettsider at innkjøpsreglementet blei revidert i 2018.

- Brot på regelverk
- Kostnadseffektive innkjøp
- Økonomiske mislegheiter knytt til innkjøp

Økonomistyring og budsjett rapportering

- Oppfølging av økonomi og budsjett i einingane
- Nytt økonomi- og lønssystem
- Nytt rapporteringssystem

Kommunen går over frå å bruke Agresso til å bruke Visma som økonomi- og lønssystem i 2020. Det blir i økonomiplan 2020-2023 vist til at dette vil vere eit stor og arbeidskrevjande prosjekt i første halvdel av 2020. Prosjektet har ei total kostnadsramme på NOK 1,8 millionar.

I økonomiplanen går det vidare fram at kommunen vil ta i bruk fleire nye digitale løysingar etter overgangen til Visma. Dette gjeld mellom anna

- Manglande budsjettoppfølging i einingane
- Kjennskap til nye system og verktøy

¹⁰ Innkjøpssamarbeidet Bergen kommune. <https://www.bergen.kommune.no/hvaskjer/tema/innkjopssamarbeid/samarbeidspartnere>

¹¹ Database for offentlige innkjøp.

• Høg arbeidsbelastning • Utdatert økonomireglement	• digitale reiserekningar og utvida bruk av digitale timelister og integrasjonar mellom forsystem og økonomi- og lønssystemet.	• Økonomireglement som ikkje er i samsvar med regelverk og rutinar

Det blir fortalt i intervju at arbeidsmengda for løns- og personalkontoret har vore høg i mange år, noko som har ført til manglande oppfølging av einingane. Einingane har gitt tilbakemelding på at dei har behov for meir oppfølging når det gjeld budsjettarbeid. Kommunen er våren 2020 i prosess med å tilsette ein ny rådgjevar som skal ha ansvar for budsjettoppfølging i einingane.

Kommunen er i prosess med å implementere eit nytt rapporteringssystem (*Framsikt*). Einingane har rapportert på budsjettoppfølging i dette systemet nokre månadar, og det har blitt gitt tilbakemeldingar på at dette fungerer godt.

Kommunen sitt økonomireglement blei sist revidert i 2002.

Berekraft, klima, miljø og beredskap

- Klimarekneskap
- Klimaplan
- Klimarisiko: ras og skred

I økonomiplanen 2020-2023 går det fram at klima og miljø vil vere eit særskilt satsingsområde for samfunnsutviklingsavdelinga i 2020. Eit mogelege tiltak som blir nemnt er miljøsertifisering av ein del av egedomsmassane i kommunen. Det blir vidare vist til at kommunen bør vurdere om tildelte midlar frå havbruksfondet skal setjast på berekraftsfondet frå 2021.

Kommunen er medlem i Klimapartner, og vil gjennom dette kunne legge fram klimarekneskap for 2020.

I kommunen sin planstrategi 2020-2023 blir det vist til at FN sine berekraftsmål skal ligge til grunn for alt dei gjer i kommunen. Berekraftsmåla som kommunen vurderer som mest relevant for deira arbeid er tatt med i folkehelserapport for kommunen 2019-2023.

Det går fram av økonomiplanen 2020-2023 at kommunen skal utarbeide ein plan for kva klimatiltak det skal brukast pengar på i 2020 og at midlar til dette skal hentast frå klimafondet. I intervju blir det fortalt at det etter planen skal leggjast fram klimaplan i slutten av 2020.

Det blir vidare vist til at kommunen har utfordringar knytt til skred og ras, og at det er risiko for dødsfall knytt til dette. Kommunen har fått støtte frå Fylkesmannen til å rassikring etter at det gjekk to ras i kommunen i 2019.

- Klimarisiko
- Etterleving av FN sine berekraftsmål

3.2 Innbyggarservice

Eininga *Innbyggarservice* blei oppretta i 2020 og består av Servicesenteret, Nav Samnanger og Kulturavdelinga.

Servicesenteret har mellom anna ansvar for arkiv, ekspedisjon/publikumsmottak og politisk sekretariat.

Område og tema	Observasjonar	Vurderingar / moglege konsekvensar	Risiko
Sosiale tenester - Sosialhjelp - Oppfølging av brukarar - Bustadsosial handlingsplan	I økonomirapporteringa for andre tertial 2019 går det fram at det har vore ei innstramming i regelverket rundt arbeidsavklaringspengar noko som har gitt kommunen auka utgifter til sosialhjelp. Det går fram av kommunen sin økonomiplan 2020-2023 at Samnanger har fått tilskot frå Fylkesmannen til tettare oppfølging av brukarar som treng ekstra støtte for å kome seg i arbeid. Kommunen viser til at prosjektet har gitt resultat og at utgiftene til sosial stønad har minka som følgje av prosjektet. Tal frå kommunebarometeret viser at gjennomsnittleg stønadslengde for mottakarar av sosialhjelp i kommunen mellom 18 og 24 år er 6,3 månader. Dette er høgare enn gjennomsnittet for kommunegruppa (3,9 månader). For mottakarane i kommunen som er mellom 25 og 66 år er gjennomsnittleg stønadslengde 5,7 månader (4,55 månader i kommunegruppa). 49 % av dei i kommunen som mottek sosialhjelp går over 6 månader på stønad, samanlikna med 30 % i kommunegruppa. 22 % går over 10 månader på stønad, mot 15,3 % i kommunegruppa. I kommunebarometeret går det fram at 18,9 % av innbyggjarane i kommunen som får sosialhjelp, har dette som hovudinntektskjelde. Dette er ein høgare prosentdel enn det som er gjennomsnittet for kommunegruppa (14,1 %) og også høgare enn gjennomsnittet for kommunar elles i Noreg (10,3 %). Tal frå kommunebarometeret viser at det i Samnanger er 3,85 årsverk til økonomisk rådgiving per 1 000 langtidsmottakarar av stønad. Gjennomsnittleg tal for Noreg er 7,2 årsverk. Fylkesmannen gjennomførte eit tilsyn med Nav Samnanger kommune i 2015. Tilsynet omfatta tenestene opplysning, råd og rettleiing og økonomisk stønad til unge mellom 17 og 23 år. Det blei i tilsynet avdekt manglar i styringa av tenestene og påpeikt to avvik. I intervju går det fram at kommunen har lukka desse avvik, og at det er oppretta ei rutineskildring i etterkant av tilsynet.	- Innbyggjarar får sosial stønad framfor å vere i arbeid - Ikkje tilstrekkeleg oppfølging - Kostnader for kommunen	

Det blir peika på at det er korte opningstider på Nav kontoret og dermed vanskeleg for innbyggjarane som er i arbeid å få tak i dei tilsette.

Kommunen sin bustadsosiale handlingsplan blei sist revidert i 2008.

Arkiv og innsyn

- Kompetanse
- Mangelfull dokumentasjon og rutinar
- Kapasitet

Arkivverket gjennomførte tilsyn med arkivhaldet i Samnanger kommune 20.05.2019. I tilsynet blei det funne fleire avvik, knytt til mellom anna arkivansvar, manglar i arkivplanen og mangelfulle dokumentasjon av og rutinar for elektroniske system, og for system og løysingar som er integrerte med sak- og arkivsystemet.

- Brot på regelverk
- Redusert tillit i befolkninga
- Tap av arkivmateriale

Samnanger kommune starta med fullelektronisk arkivering i sak- og arkivsystemet Websak i 2018.

I intervju blir det av fleire nemnt at det er utfordringar knytt til at tilsette i einingane ikkje har tilstrekkeleg kunnskap om lovar og regelverk knytt til arkivføring, og vidare dei skal Websak for å arkivere. Det går vidare fram det er utfordrande for Servicesenteret å få einingane til å følgje opp sine oppgåver i Websak knytt til arkivering.

I økonomiplanen 2020-2023 blir det peika på at arbeid knytt til arkiv, dokumentasjon, nye fagsystem, innsynskrav og nye elektroniske løysingar blir stadig meir omfattande, og dette merkast spesielt godt for servicesenteret. Det går fram i undersøkinga at kommunen får innsynsbegjæringar som tar opp mykje tid for dei tilsette. Det har i periodar vore dedikert ei heil stilling til dette arbeidet og nokre saker har hamna i rettssystemet.

3.3 Oppvekst

I Samnanger er barnehagane og skulane sjølvstendige einingar. I kommunen er det to kommunale og ein privat barnehage, ein barneskule og ein ungdomsskule.

Tabell 5: Identifiserte risikoområde knytt til oppvekstområdet

Område og tema	Observasjonar	Vurderingar/moglege konsekvensar	Risiko
Arbeidsmiljø i barneskulen - Arbeidsmiljø - Sjukefråvær - Vanskelege personalsaker	I økonomirapport for andre tertial 2019 blir det vist til at barneskulen har hatt fleire utfordringar i år og sjukemeldingar har ført til auka arbeidspress. I årsmeldinga frå 2018 går det fram at sjukefråværet var 7,26 % i 2018. Det går fram i intervju at barneskulen har hatt arbeidsmiljøutfordringar. Det blir peikt på at sjukefråværet kan skuldast dårleg arbeidsmiljø og vidare ytra bekymring for at det dårlege arbeidsmiljøet kan påverke kvaliteten på tenestene til elevane negativt. Kontrollutvalet har våren 2020 bestilt gjennomgang av eit varsel knytt til arbeidsmiljøet på barneskulen i kommunen. Det kan likevel vere deler av dette området som ikkje er omfatta av denne gjennomgangen som kan vere aktuelt å følgje opp med ein forvaltningsrevisjon. Til dømes korleis ein arbeider med arbeidsmiljø og vanskelege personalsaker. Det går fram at det er gjort leiarendringar i barneskulen i 2019.	- Dårleg arbeidsmiljø - Sjukemeldingar - Høg arbeidsbelastning	
Økonomistyring i barneskuleeininga - Ressursbruk sett opp mot tenestebehov - Kostbar drift - Får ikkje gjennomslag for innsparingar	I økonomirapportering pr. 2. tertial 2019 blir det opplyst at barneskulen har hatt fleire utfordringar som gjer at skulen ikkje vil klare å spare inn NOK 980 000,- som det blei budsjettet med i 2019. Det går fram at dette mellom anna skuldast sjukemeldingar. I følgje tal frå KOSTRA blei det i 2019 brukt NOK 141 876,- per elev i Samnanger, medan talet for Kostragruppe 2 er NOK 139 179,- per. Elev i grunnskulen (barneskulen og ungdomsskulen samla). I intervju blir det fortalt at drifta av barneskulen i Samnanger er kostbar og at ein brukar høgare summar pr. elev samanlikna med andre kommunar. I intervju blir det vist til at kommunen sine forsøk på å gjere innsparingar på barneskulen ikkje har ført fram. Vidare opplev politikarane at dei ikkje får eit godt svar når dei spør om kvifor drifta ved skulen er kostbar. I spørjeundersøkinga blir det peikt på at skulen opplever det som utfordrande å nå kommunen sine mål for eininga innanfor tildelte økonomiske rammer.	- Høge kostnader - Budsjettoverskridingar	

Vidare svarar ein tilsett i skulen «i verken stor eller liten grad» på spørsmål om eininga sine mål blir nådd.

Kvalitet i grunnskulen

- Tidleg innsats
- Resultat på nasjonale prøver
- Lærartettleik
- Kompetanse
- Fysisk skulemiljø

Samnanger kommune har to grunnskular: Samnanger barneskule og Samnanger ungdomsskule, Samnanger barneskule har eit elevtal på 203 elevar skuleåret 2019/2020, medan det går 79 elevar på Samnanger ungdomsskule dette skuleåret.

I følgje årsmeldinga frå 2018 er det manglar i undervisningskompetansen i norsk, engelsk og matematikk på ungdomsskulen. I kommunebarometeret blir det opplyst at 90% av lærarane oppfyller krava til undervisning på ungdomstrinnet. I kommunegruppa er talet 95%.

Tal henta frå UDIR viser at begge skulane er innanfor lærartettleiknorma skuleåret 2019/2020. Samnanger ungdomsskule har 2 ordinære undervisningsårsverk meir enn minstekravet i norm for lærartettleik på 8.-10. trinn, medan barneskulen har 0,8 fleire ordinære undervisningsårsverk enn minstekravet for 1.-4. trinn og 1,7 undervisningsårsverk meir enn minstekravet for 5.-7. trinn.

Samnanger kommune ligg under landsgjennomsnittet når det gjeld skulebidrag¹² på 1.-4.trinn. Resultatet dei siste 5 åra har variert mykje. Når det gjeld 5.-7. trinn har kommunen gått frå å ligge langt over landsnittet i fire år til å ligge rett under landssnittet dette skuleåret. Ungdomsskulen ligg rett under landsnittet og vore både over og under gjennomsnittet dei siste 5 år.

I folkehelse rapporten blir det kommentert at det er færre ungdomsskuleelevar i Samnanger som er nøgd med skulen dei går på enn landssnittet. Det går fram i folkehelse rapporten at kommunen trur at dette skuldast det fysiske miljøet, særleg uteområdet. Dette er også tema i årsmeldinga frå 2018, der det går fram at ein har fått løyvd midlar til dette arbeidet i budsjettet for 2019.

Tal frå kommunebarometeret viser resultat frå nasjonale prøvar dei siste fire åra. Det er 39% av elevane på 5. trinn som har resultat på lågaste meistringsnivå. Dette er noko svakare resultat samanlikna med kommunegruppa, der talet er 35,3%.

- Brot på regleverk
- Ikkje tilstrekkeleg kvalitet på tenestene

¹² Skulebidrag indikerer kor mykje skulen har bidratt til elevane si læring i dei grunnleggjande faga som blir testa på nasjonale prøvar på 5. trinn, 8. trinn og 10. trinn samanlikna med bidraget til elevar med tilsvarande elevbakgrunn på landsnivå.

Trygt og godt skulemiljø - Nytt regelverk - Trivsel	Det blei gjort endringar i opplæringslova frå 1. august 2017 (kap. 9 A) som mellom anna inneber skjerping av skulen og tilsette sine plikter når det gjeld å fange opp og undersøke tilfelle der det er mistanke om at ein elev ikkje har det trygt og godt på skulen. I årsmeldinga frå 2018 går det også fram at ungdomskulen har hatt nokre utfordringar med det psykososiale skulemiljøet mellom anna på grunn av mobbing på nett. Det er obligatorisk for alle elevar på 7. trinn og 10. trinn å delta på Elevundersøkinga kvar haust. Elevane skal her svare på spørsmål om trivsel, motivasjon, læring, vurdering for læring, medverknad, reglar på skulen og støtte frå lærar. Tal frå Elevundersøkinga viser at elevane i Samnanger er mindre fornøgd med eigen skulekvardag enn før, samanlikna med svara dei siste fem skuleåra. Særleg på indikatorane <i>motivasjon</i> og <i>fagleg utvikling</i> scorar skulane i Samnanger lågare enn før. Ein ser òg ei negativ utvikling for <i>vurdering for læring</i>¹³. Vidare svarar 21,4 % av elevane på 7.trinn 2019/2020 i Samnanger at dei har blitt mobba på skulen enten av medelevar og/eller digitalt på skulen og/eller mobba av vaksne på skulen 2-3 gongar i månaden eller oftare. Talet for heile landet for skuleåret 2019/2020 er 7,1 %¹⁴. I intervju går det fram at kommunen ynskjer å revidere plan for trygt og godt skulemiljø og gjere denne digitalt tilgjengeleg for dei tilsette. Administrasjonen ynskjer også å utarbeide ein felles plan for begge skulane. Det er uklart om dagens planar på begge skulane i kommunen er oppdaterte etter gjeldande regelverk.	- Barn og unge som ikkje opplever eit trygt og godt skulemiljø - Brot på regelverk
Tilpassa opplæring og PPT¹⁵ - Tidleg innsats - Kvalitet - Bemanning	Det blei gjort endringar i opplæringslova med verknad frå 1. august 2018 som stiller nye krav om tidleg innsats på 1.-4. trinn. Det blei gjennomførte ein forvaltningsrevisjon av spesialundervisning og samarbeid med PPT i Samnanger i 2018, og kommunen har sett i gang prosessar i samsvar med tilrådingane,	- Brot på regelverk - Ikkje tilfredsstillande oppfølging

¹³ Informasjonen er henta frå: <https://skoleporten.udir.no/rapportvisning/grunnskole/laeringsmiljoe/elevundersokelsen/samnanger-kommune?trinn=7&fordeling=2&sammenstilling=1&kjonn=a&orgaggr=a>. Tala er også omtala i folkehelse rapport for Samnanger kommune 2020-2023 – ein oversiktsrapport om tilstand og folkehelseutfordringar i kommunen.

¹⁴ Informasjon er henta frå: <https://skoleporten.udir.no/rapportvisning/grunnskole/laeringsmiljoe/elevundersokelsen/samnanger-kommune?trinn=7&fordeling=2&sammenstilling=1&kjonn=a&orgaggr=a>

¹⁵ GSI-tal om spesialundervisning er ikkje tilgjengelege for revisjonen på grunn av låg elevtal i kommunen.

I følge KOSTRA-tal frå 2019 blei det i Samnanger samla sett gjennomført 88,3 årstimar til spesialundervisning per elev med spesialundervisning. Talet for kommunegruppa er 148,7 timar.

Gjennomsnittet for mottakarar av spesialundervisning i åra mellom 2015-2018 på småtrinnet, mellomtrinnet og ungdomstrinnet viser at Samnanger scorar litt lågare enn kommune-Noreg på alle trinn. Tala samanlikna med kommunegruppa er følgjande:

- 7,4 % mottar spesialundervisning på småtrinnet i Samnanger, mot 6,5 % i kommunegruppa.
- 9,6 % mottar spesialundervisning på mellomtrinnet, mot 10,9 % i kommunegruppa
- På ungdomstrinnet er det like mange elevar som mottar spesialundervisning i Samnanger som i kommunegruppa (11,9%).

Tala over viser at delen elevar som får spesialundervisning er høgare på ungdomstrinnet enn på småtrinnet. Dette kan indikere ein risiko for at det ikkje er nok fokus på tidleg innsats.

I økonomiplanen går det fram at det er svært høg bruk av assistent/fagarbeidarar ved barneskulen. Samnanger barneskule har 20 pedagogar og 16 assistentar. I intervju går det fram at det i liten grad er spesialpedagogar som gjennomfører spesialundervisninga på skulane og at elevar med spesialundervisning i for liten grad får tilfredsstillande oppfølging.

Barnehage

- Barnehagealder
- Kapasitet og kompetanse
- Pedagognorma
- Sjukefråvær
- Minoritetsspråklege barn

Dei to kommunale barnehagane er organisert i ei eiga barnehageeining. I tillegg til drifta av barnehagane har eininga også ansvar for samordna barnehageopptak i kommunen (både for dei kommunale barnehagane og den private barnehagen på Ådland).

I tillegg til drifta av barnehagane har einingane også ansvar for barnehageopptaket i kommunen (både dei to kommunale barnehagane og den private barnehagen).

Dei to kommunale barnehagane har totalt 102 barn. Det er 35 tilsette og 2 lærlingar fordelt på 25,33 årsverk i dei kommunale barnehagane. Det er òg nokre barn i kommunen som går i barnehage i nabokommunar.

Ifølge kommunebarometeret er bemanninga i dei kommunale barnehagane i Samnanger litt over gjennomsnittet. Det er 5,4 barn per årsverk i grunnbemanninga i kommunale barnehagar, mot 5,2 i kommunegruppa. I private barnehagar er talet 5,8 i Samnanger og 5,3 i kommunegruppa. Vidare har 41 % at dei tilsette i dei kommunale barnehagane i Samnanger pedagogiske utdanning. Dette er om lag same som for landsgjennomsnittet.

- Ikkje tilstrekkeleg gode tenester

Tal frå UDIR viser at berre to av dei tre barnehagane i kommunen oppfyller pedagognorma¹⁶. Barnehagen som ikkje oppfyller pedagognorma er kommunal.

I Samnanger er det færre barn mellom 1-2 år som går i barnehage enn for kommunegruppa. 72,9 % av 1-2 åringar går i barnehage, samanlikna med 80,8% i kommunegruppa. I folkehelse rapporten for Samnanger kommune 2019-2023 går det fram at dette kan ha noko med kontantstøtta å gjere og at kommunen vurderer at dette ikkje er av noko betydning for utviklinga til barna.

Det går fram av kommunebarometeret at 82 % av barna i Samnanger har barnehageplass, mot 89 % i kommunegruppa. Det er også færre minoritetsspråklege barn (66 %) som har gått i barnehage i snitt dei siste fire åra, samanlikna med 80 % i kommunegruppa. Samtidig gjekk 88 % av minoritetsspråklege barn i barnehagen i 2018. Dette tydar på ei utvikling der stadig fleire minoritetsspråklege barn går i barnehagen.

Sjukefråværet i barnehagane var 12,46 % i 2018. I årsmeldinga frå 2018 blir det opplyst om at sjukefråværet i barnehagane var 12,46% i 2018.

Skulefritidsordning

- Ny nasjonal rammeplan
- Ferieavvikling

Utdanningsdirektoratet er i ferd med å utarbeide ein nasjonal rammeplan for skulefritidsordningane skal takast i bruk frå hausten 2021. Målet er å bidra til ei meir likeverdig skulefritidsordning i heile landet¹⁷.

I følgje Folkehelseoversikt 2019-2023 ligg Samnanger under landsgjennomsnittet når det gjeld talet på barn i SFO. Tala har gått nedover sidan 2015, med unntak av 2019, då ein såg ei auke.

I folkehelseoversikten går det vidare fram at talet på barn på SFO har minka. Det er få elevar frå 3. trinn og 4. trinn som går på SFO. Vidare går det fram at kommunen meiner at det er viktig for barn å gå i SFO.

I årsmeldinga frå 2018 går det fram at det er utfordrande å ha SFO ope i feriane på grunn av få barn, men også på grunn av bemanning ved avvikling av ferie.

• Manglande tenestetilbod

¹⁶ Informasjonen er henta frå: <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-barnehage/pedagognormen/>

¹⁷ Informasjonen er henta frå: <https://www.udir.no/utdanningslopet/sfoaks/nasjonal-rammeplan-for-sfo/>. I Stortingsmeldinga som ligg til grunn for rammeplanen går det fram at å heve kompetansen til dei tilsette burde vere ein del av kommunen sitt strategiske arbeid. Arbeidet med rammeplanen viser også til ein nasjonal evaluering av skulefritidsordningane gjennomført av NTNU Samfunnsforskning og Stockholmsuniversitet. Her går det mellom anna fram at foreldre med barn med særskilte behov er mindre fornøgd med tilbodet enn andre foreldre og at prosentdelen av tilsette med fagbrev som barne- og ungdomsarbeidarar har auka kraftig sidan 2002.

Tverrfagleg samarbeid om barn og unge

- Samhandling på tvers av tenester
- Einsemd blant unge

I årsmeldinga for 2018 går det fram at Forum for tverrfagleg samarbeid for barn og unge er eit viktig forum for kommunen. Her deltek helsesjukepleiar, politi, barnevern, PPT, einingsleiarane (rektor), kulturskulen og den tidlegare oppvekstseksjonen i administrasjonen. I tillegg har kommunen basegruppe der mellom anna sosiallærar, helsesjukepleiar, barnehage og SFO deltek. Basegruppa arrangerte mellom anna psykisk helse-dag i 2018.

Tal frå Ungdataundersøkinga viser at det blant ungdomskuleelevar i kommunen er stadig fleire som opplyser om at dei er mykje plaga med einsemd.

Det går fram av folkehelse rapporten at kommunen ynskjer å vere meir på offensiven når det gjeld førebygging av økonomiske skilnader for å ivareta alle barns behov.

Det går vidare fram i folkehelse rapporten at resultata på dei nasjonale prøvene (og andre pålagte prøver) er nasjonale kvalitetsindikatorarar for korleis situasjonen er i Samnanger kommune og at det er ein konsekvens av korleis samspelet mellom elev, foreldre, skule (leiar, lærarar, fagarbeidarar, fagorganisasjonar), skuleeigar, PPT, helsesjukepleiar, lege, kommunepsykolog, fysioterapeut, BUP, barnevern og Statped. Som tidlegare nemnd viser fleire av indikatorane i nasjonale kartleggingar (nasjonale prøver og Elevundersøkinga) at trivselen og skuleresultata til unge i Samnanger har gått nedover i Samnanger dei siste åra.

3.4 Samfunnsutvikling

Eining for samfunnsutvikling blei oppretta som ny eining med verknad frå 01.01.2020. Dei tidlegare einingane teknisk forvaltning drift og teknisk drift er avdelingar i den nye eininga. Eining for samfunnsutvikling har også ansvar for utbygging og investeringar og arbeid med næringsutvikling.

Tabell 6: Identifiserte risikoområde knytt til samfunnsutvikling

Område og tema	Observasjonar	Vurderingar/moglege konsekvensar	Risiko
Vatn og avløp - Gamle leidningsnett - Reservevassverk	Det går fram av økonomiplanen 2020-2023 at kommunen fekk pålegg om å etablere reservevassverk etter ein ROS-analyse og rapport frå Mattilsynet i 2019¹⁸. I rapporten frå Mattilsynet går det mellom anna fram at 58,2 % av innbyggjarane i Samnanger får vassforsyning frå kommunen. Det er utarbeidd plan for reservevassforsyning som var ferdigstilt i 2018. Økonomiplanen viser vidare til at vasskvaliteten og leveringskvaliteten i vassverket er høg. Kommunen har starta ei kartlegging av eksisterande vass- og avlaupsleidningar, og fokuset i 2020 blir å skifte vasskummar og hovudleidningar. Høgdebassenget i Nordbygda vil slutførast tidleg i 2020, og arbeidet med å få bygt ny vass- og avløpsleidning frå Indre til Ytre-Tysse blir vidareført. Det vil kome ein del nye abonnentar i samband med dette. Vidare er det lagt inn tiltak som vil gje ytterlegare nye abonnentar i økonomiplanperioden. Kommunen vil også vurder innføring av vassmålar. Det er behov for fornying og utviding av avløp i kommunen (årsrapport 2018). I 2018 var det ein del utfordringar med lekkasjar i vass- og avløpsnettet. Det vart ikkje fornya vassleidningar anna enn det lekkasjane medførte behov for. Data frå kommunebarometeret viser at 88 % av innbyggjarane er knytt til vassverk med god kvalitet når det gjeld pH-verdi, mot 87 % i kommunegruppa og 98 % i kommune-Norge. Samnanger har ganske mange stopp i kloakken per 100 km spillvatn-nett (16,7 mot 11 i kommunegruppa). Kommunen har ikkje fornya noko av spillvatn-nettet dei siste tre åra, mot 0,4 % i kommunegruppa viser data frå kommunebarometeret. Det blir også opplyst i kommunebarometeret at ingen innbyggjarar i kommunen er knytt til anlegg som overheld alle reinsekrav.	- Dårleg kvalitet i tenesta - Kvalitet på drikkevatn - Skader og kostnader knytt til leidningsbrot	

¹⁸ Status for drikkevannsområdet i landets kommuner. Oktober 2019. Mattilsynet

Næringsutvikling • Reiselivsaktivitet • Tettstad- og næringsutvikling • Arbeidsplassar	Eit av hovudmåla for planperioden 2020-2024 er å få auka fokus på samfunns- og næringsutvikling i kommunen. Samfunnsutviklingseininga ønskjer ei meir strategisk satsing i dialog med det politiske nivået, mellom anna gjennom eit «næringskvarter» i både formannskap og naturutvalet, der ein kan gje innspel på tiltak som kan gje ei ønska utvikling for kommunen. Det går vidare fram i økonomiplanen 2020-2024 at Samnanger ønskjer å få auka reiselivsaktivitet i kommunen med medlemskap i Visit Bjørnafjorden og samarbeid med Næringsshagen Hardanger. Det er mellom anna også ønskje om å koma vidare med tettstad- og næringsutvikling på Bjørkheim, og få til ein dialog med næringsdrivande om framtidens Samnanger. Det blir peika på viktigheita av å få etablert nye arbeidsplassar i kommunen. Vidare blir det nemnt at kommunen sitt historiske sentrum, Tysse, ikkje lenger fungerer som eit samlepunkt i kommunen, og at dette også skaper problem når det gjeld næring og tilflytting. Kommunen har mykje gjennomgangstrafikk utan at dei klarar å kapitalisere på dette i stor grad. Leiar for samfunnsutviklingseininga har 40 % av stillinga dedikert til å drive med næringsutvikling, men då det ligg andre store oppgåver til eininga, samtidig som eininga har lite kapasitet, blir dette arbeidsområdet skadelidande. I spørjeundersøkinga blir det vist til at eining for samfunnsutvikling har om lag 35 små og store prosjekt i tillegg til dagleg drift, fordelt på 6 årsverk. Det blir vidare nemnt at forventningane til resultat er høgare enn det er mogleg å levere. Det blir etterlyst ressursar til å hente inn ekstern kompetanse ved behov.	• Tapte inntekter til kommunen
Vedlikehald av kommunale bygg og vegar • Etterslep på vedlikehald • Klima og miljø	Kommunen har om lag 26 km kommunal veg, og det går fram av økonomiplanen at det er eit svært stor etterslep på vedlikehald av desse vegane. I 2020 er det sett av NOK 1 million til vedlikehald/opprusting av vegar. I økonomiplanperioden blir det lagt opp til 1 million kroner årleg til opprusting, rassikring og asfaltering. Kommunen viser vidare til at det er potensiale for meir effektiv utnytting av bygningsmassane og meir miljøvenleg ressursbruk. Målet er å bygge minst mogleg nytt, rehabiliter, fornye og utfase bygg som ikkje er framtidsretta. Det går fram at det i 2019 blei utarbeidd plan over vedlikehaldsbehovet til bygningsmassane som blei lagt fram for kommunestyret i juni 2019. Det er lagt inn ei auke i budsjett på NOK 400.000,- til vedlikehald og NOK 600.000,- til rehabilitering/investering. I spørjeundersøkinga blir det vist til at tildelt budsjett til vedlikehald av eigedommar ikkje står i forhold til samfunnsutviklingseininga sine faglege	• Verditap for kommunen • Trafikktryggleik • Brot på regelverk • HMT-risiko for tilsette og elevlar

	vurderingar og planar. I tillegg blir det opplevd at prioritering av vedlikehaldet skjer tilfeldig gjennom politiske enkeltsaker. Det blir kommentert at det ikkje er tilfredsstillande inneklima på ungdomskulen.	
Byggesak • Sakshandsaming • Service og rettleiing	Kommunen sine innrapporterte tal til KOSTRA viser at 6% av innvilga byggesaker i kommunen i 2019 skjedde gjennom vedtak om dispensasjon frå plan. Dette er under gjennomsnittet for kommunegruppa der talet er 19%. Tal frå KOSTRA viser at det blei behandla 52 byggesaker i Samnanger kommune i 2019. Undersøkinga viser at gjennomsnittleg sakshandsamingstid for byggesaker med 12 vekers frist har gått ned frå 18 dagar i 2018 til 2 dagar i 2019 og at kommunen handsamar byggesaker med 3 vekers frist i samsvar med fristen. Gjennomsnittleg sakshandsamingstid for desse sakene er 14 dagar. Det er ikkje rapportert inn tal for kor mange tilsyn for byggeverksemd som er unntatt søknadsplikt. I intervju går det fram at administrasjonen i stor grad prioriterer å sakshandsame byggesøknadar frå innbyggjarane og at det er ei oppleving av at sakshandsaminga innan byggesak blir gjort i samsvar med regelverket. Samtidig blir det opplyst om at kapasiteten i eininga er sårbar for store og komplekse byggjesaker, då dette tar mykje tid frå andre oppgåver.	• Brot på regelverk • Omdømmetap ved feil i sakshandsaming
Planarbeid • Utdatert planverk • Kapasitet	Kommunen har utarbeidd ein kommunal planstrategi 2020-2023. I denne strategien går det fram behov for revidering av mellom anna desse planane innan Samfunnsutviklingseininga: • Kommunen sin energi og klimaplan som var utarbeidd i 2010. • Kommuneplanen sin samfunnsdel blei utarbeidd i 2007 og var gjeldande til 2017. • VA-norm. Utarbeidd i 2016. Revisjonen får fortalt at samfunnsutviklingseininga ikkje har nok tilsette til å klare å innfri den lovpålagt plansyklusen. Risikoen for brot på lover og regelverk er høg og kommunen har allereie brote fristar på dette området. Det er god kompetanse på eininga – 3 av 5 tilsette har mastergrad – men dei manglar kapasitet til å få revidert planarbeidet. Det blir peika på at arbeidsoppgåvene som blir tildelt eininga på generelt nivå ikkje står i forhold til bemanninga.	• Brot på regelverk • Omdømmetap • Redusert tillit i befolkninga

Investeringsprosjekt • Prosjektstyring • Framdrift og økonomistyring • Kapasitet • Plan for gjennomføring	I tilsendt oversikt over budsjetterte investeringar i Samnanger kommune går det fram at det er planlagd investeringar på til saman over NOK 64,4 millionar i perioden 2020-2023. Frå KOSTRA går det fram at brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter i Samnanger er på 21%. Dette er høgare en gjennomsnittet i kommunegruppa som ligg på 14,7%. Nokre av dei største investeringane dei komande åra er: • I perioden 2020-2023 er det satt av til saman NOK 15 millionar til renovering av vatn og avløp • Det er også satt av 6 millionar til Tysse Vassverk • I perioden 2020-2023 er det satt av til saman NOK 5 millionar til renovering av kommunale vegar. I datainnsamlinga går det fram at økonomiavdelinga i større grad ynskjer å vere involvert i store byggeprosjekt i kommunen for å sikre god økonomistyring, men at det på noverande tidspunkt ikkje er kapasitet til det.	• Forseinkingar i gjennomføring av prosjekt • Budsjettoverskridingar • Utilstrekkeleg kvalitet
Kontrakts- og leverandøroppfølging • Kapasitet og kompetanse • Uføresett kostnader • Tidsplanar for gjennomføring	I intervju blir det stilt spørsmål ved kommunen sin leverandøroppfølging. Det blir vist til prosjekt der kostnadane har blitt vesentleg høgare enn det som blei vedteke i budsjett. Det blir uttrykt bekymring for om prosjekt i stor nok grad blir kvalitetssikra undervegs og om administrasjonen har kontroll over kostnadane i gjennomføringsprosessen. Vidare blir det kommentert at det er manglande leverandøroppfølging i eininga for samfunnsutvikling, og at dette truleg skuldast manglande kapasitet i eininga. Det blir også kommentert at prosjekta som blir politisk vedtatt verken har tilstrekkeleg med ressursar eller ein realistisk tidsplan for gjennomføring.	• Forseinkingar i gjennomføring av prosjekt • Budsjettoverskridingar • Brot på regelverk

3.5 Helse, pleie og omsorg og tenester for funksjonshemma

Det er tre einingar innanfor området helse- og omsorgstenester i Samnanger kommune:¹⁹

- Eininga for helse med ansvar for legeteneste, fysioterapiteneste, jordmorteneste, helsestasjon/helsesjukepleiarteneste, psykiriteneste og kommunepsykolog.
- Pleie og omsorgseininga med ansvar for sjukeheimen og heimetenester
- Eining for tenester for funksjonshemma

Det er ein tilsett i 60 % stilling som sakshandsamar søknadar innan pleie og omsorg, helse og psykiske helsetenester. Det er leiande psykiatrisk sjukepleiar som fattar vedtak innan psykisk helsetenester.

Tabell 7: Identifiserte risikoområde knytt til helse og sosial

Område og tema	Observasjonar	Vurderingar/moglege konsekvensar	Risiko
Heimetenester og eldreomsorg • Heimebuande med demens • Tryggleiksalarmar • Heimetenesta • Sjukefråvær i eininga	Talet for brukarar av heimetenestene i Samnanger har i følge årsmeldinga for 2018 auka frå 76 brukarar i 2014 til 96 brukarar i 2018. Vidare går det fram at kommunen har hatt utfordringar med å rekruttere fleire sjukepleiarar og at mangel på dette har ført til meir overtidsbruk i 2019²⁰. Frå 2020 er det lovpålagt å tilby eit dagaktivitetstilbod for heimebuande med demens. I kommunebarometeret går det fram at om lag 43 % av heimebuande med demens har vedtak om dagtilbod. Dette er høgare enn dei fleste andre kommunar som har rapportert inn tal om dette til kommunebarometeret, inkludert kommunegruppa kor 28 % av heimebuande eldre har vedtak om dagtilbod. I kommunebarometeret blir det opplyst at kvar mottakar av heimesjukepleie mottek 4 timar i veka. Dette er noko lågare enn kommunegruppa, der talet er 5,5 timar i veka. I 2018 var sjukefråværet i heimetenesta 10,79 %. I årsmeldinga 2018 går det fram tiltak som for å få lågare sjukefråvær, som til dømes oppfølgingssamtalar. Tiltaka blei også stadfesta i intervju, der det også gjekk fram at HR-leiar har gjennomført leiaropplæring for å få ned sjukefråværet.	• Risiko for brot på regelverk • Mangelfulle tenester • Høge utgifter til vikar	
Pleie og omsorg • Skjerma plassar • Utfordrande brukarar • Sakshandsaming	Samnangerheimen har 25 institusjonsplassar, eit eige institusjonskjøkken og treningssal for rehabilitering. I 2018 blei det gjennomført ein organisasjonsgjennomgang for institusjonstenesta. På Samnangerheimen	• Mangelfulle tenester • Brot på regelverk • Høg ressursbruk	

¹⁹ Heimetenesta og sjukeheimstenesta blei slått saman til ei eining i 2020.

²⁰ Samnanger kommune – saksframlegg arkivsaksnr. 19/418 – økonomirapportering pr. 2. tertial 2019

vart alle oppgåver og rutinar gjennomgått og ut frå desse har det blitt laga forslag til endring og effektivisering.

I følgje økonomirapportering pr. 2. tertial 2019 er kommunen i dialog med Austevoll og Haukeland samhandlingsavdeling for å leige ut plassar på Samnangerheimen for å betre ein pressa økonomisk situasjon.

I tal frå kommunebarometeret går det fram at 92 % av dei som bur på sjukeheim i Samnanger har omfattande hjelpebehov. Dette er høgare enn kommunegruppa der talet er 82 %. Dette indikerer at det ikkje er mange på institusjon som kunne budd heime og mottatt bistand der, noko som er i tråd med reforma «leva heile livet», der ein ynskjer å legge til rette for at eldre skal bu heime lengre²¹.

Samnanger har ein relativt lav prosentdel av brukarar med korttidsopphald på sjukeheimen: 11,1 % av brukarane er inne på korttidsopphald, mens talet i kommunegruppa er 17 %.

Samnanger kommune har ein middels prosentdel skjerma sjukeheims plassar. 42 % av eldre bebuarar over 80 år på institusjon har plass i skjerma eining, mot 47 % i kommunegruppa.

I følgje økonomirapporteringa pr. 2 tertial i 2019 har sjukeheimen har hatt fleire pasientar der har vore nødvendig med tre tilsette i stell og i møte med pasienten på grunn av fysisk og psykisk utagering. Det har i tillegg til auka bemanning vore sett i verk tiltak som skjerming av pasientar, kursing og kompetanseheving av tilsette m.m. Det går vidare fram at mange av dei tilsette har opplevd situasjonen som krevjande. Situasjonen gjer det også utfordrande å halde seg innanfor dei økonomiske rammene som blir gitt.

I spørjeundersøkinga går det fram at innbyggjarane har opplevd å få avslag om plass på sjukeheimen i kommunen utan at avslaget har vore godt grunngjeve.

I følgje kommunebarometeret har Samnanger kommune 5,3 mottakarar av BPA²², støttekontakt og omsorgslønn per 1 000 innbyggjarar. Dette er lågare enn kommunegruppa, der talet er 14,1.

Ein forvaltningsrevisjon innan pleie og omsorg kan ta for seg fleire av dei nemnte utfordringane eller det kan gjennomførast eigne forvaltningsrevisjonar innan bestemte tema/delar av tenestene.

²¹ Det går fram i framlegg til kommunal planstrategi 2020-2023 at planen for «Leva heile livet» i Samnanger kommune skal ferdigstillast i 2020.

²² Brukarstyrt personleg assistanse

Rus og psykisk helse	I folkehelse rapporten går det fram at ein har færre pasientar med psykiske symptom og lidningar i Samnanger kommune enn i resten av Hordaland og samanlikna med gjennomsnittet for landet.	• Manglande planar • Mangelfullt tilbod til personar med utfordringar knytt til rus og/eller psykisk helse
	Utifrå rapporterte tal til KOSTRA går det fram at kommunen ligg over eller om lag likt gjennomsnittet for kommunegruppa når det gjeld personar med vidareutdanning innanfor psykisk helsearbeid (9,7 i Samnanger og 9,6 i kommunegruppa) og psykiatrisk sjukepleiar (8 i Samnanger og 5,9 i kommunegruppa) per. 10.000 innbyggjar.	
	Kommunen ligg under snittet for tilsette med vidareutdanning i rusarbeid. I følgje KOSTRA-tala har Samnanger ingen tilsette med denne fagbakgrunnen, medan gjennomsnittet for kommunegruppa er 2,8 per. 10 000 innbyggjarar.	
	I intervju blir det opplyst at om det er to tilsette i til saman eit årsverk innanfor rus og psykiatri i Samnanger.	
	Det er fleire kategoriar innan psykisk hels og rus i KOSTRA der Samnanger ikkje har rapportert inn tal. Dette gjeld mellom anna andel nyinnflytta med psykiske problem.	
	I framlegg til kommunal planstrategi 2020-2023 går det fram at rus- og psykiatriplan for Samnanger kommune blei vedteken i 2007 og at kommunen ikkje har utarbeidd ein handlingsplan retta mot sjølv-mord. Kommunen har som mål å ferdigstille begge desse planane i 2020.	
	Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med barnevern og helsestasjons- og skulehelsetenesta og psykisk helse i 2016. I tilsynet blei det mellom anna undersøkt om psykisk helse tilbyr og brukar individuell plan når barn og unge har behov for langvarige og koordinerte tenester. Det blei ikkje funne avvik frå lov eller forskrift i dette tilsynet	
Helsestasjon og skulehelseteneste • Tenestetilbod i samsvar med føringar og regelverk • Oppfølging av barn og ungdom	Helsestasjons- og skulehelsetenesta er pålagt nye oppgåver i forskrift og nasjonale faglege retningslinjer frå 2017, med fleire oppgåver som skal gjennomførast i helsestasjons- og skulehelsetenesta. I kommunebarometeret går det fram at Samnanger kommune brukar NOK 7320,- til førebygging, helsestasjon og skulehelseteneste per innbyggjar mellom 0 og 5 år. Snittet for kommunegruppa er NOK 12424,-.	• Mangelfull etterleving av nasjonale føringar • Brot på regelverk • Mangelfullt tilbod
	Tal frå KOSTRA viser at 62 % av barna i kommunen i 2019 er undersøkt ved 2-årsalder (93,5 % i kommunegruppa), og at 80 % av barna har gjennomført undersøking på 1. trinn (om lag 90 % i kommunegruppa). Kommunen ligg også lågare enn gjennomsnittet for kommunegruppa i rapporterte tal knytt til andel barn som har gjennomført helseundersøkingar ved 4-årsalder	

I årsrapporten for 2018 går det fram at kommunen etablerte helsestasjon for ungdom (HSU) på biblioteket i mai 2018, men at tilbudet ikkje blei starta opp grunna permisjon. Det blir fortalt at HSU no er starta opp.

I intervju blir det opplyst om at helsesjukepleiarane ein dag i veka har arbeidsstad ved skulane i kommunen.

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med barnevern og helsestasjons- og skulehelsetenesta og psykisk helse i 2016, der det mellom anna blei undersøkt om helsestasjons- og skulehelsetenesta etterlever opplysningsplikta til barnevernet og om tenestene tilbyr og brukar individuell plan når barn og unge har behov for langvarige og koordinerte tenester. Det blei ikkje funne avvik frå lov eller forskrift i dette tilsynet.

Tenester til utviklingshemma

- Nytt bufellesskap
- Budsjett
- Oppfølging
- Kompetanse
- Habilitering

Samnanger kommune har nyleg ferdigstilt eit nytt bufellesskap for utviklingshemma – Skottabakken bufellesskap. Det blir i intervju opplyst om at brukarane flytta inn i mars 2020.

I Økonomirapporteringa pr. 2 tertial 2019 går det fram at det tenesta skulle spare inn 550 000 kroner, men at kommunen, mellom anna grunna nye reglar for løn til avlastar, ikkje kjem til å nå budsjettet.

I datainnsamlinga blir det stilt spørsmål ved om oppfølginga av dei psykisk utviklingshemma i kommunen er god nok.

I årsmeldinga for 2018 går det fram at dei tilsette innanfor helse og omsorg har hatt høve til å søke på kompetanseheving innan rehabilitering og habilitering.

- Mangelfulle tenester
- Brot på regelverk
- Høg ressursbruk

4. Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoar i kommunen sine selskap

På bakgrunn av innsamla og analysert informasjon, presenterer vi i denne seksjonen risikoar knytt til selskapa der kommunen har eigarskap. Vurderinga er gjort med særleg fokus på følgjande forhold:

- risiko for at selskapet ikkje driv i samsvar med kommunestyret sine vedtak og føresetnader,
- risiko for at selskapet ikkje driv i samsvar med lover og reglar og på ein økonomisk forsvarleg måte.

I tillegg til ei konkret risikovurdering vil det også vere viktig å vurdere selskapa ut i frå kor vesentlege dei er for kommunen (vesentleganalyse). To overordna perspektiv kan leggjast til grunn for ei slik vurdering:

- fokus på brukarperspektivet/samfunnsnyttan
- fokus på økonomiske interesser for kommunen

På bakgrunn av desse forholda har revisjonen utleia følgjande kriterium for vesentleganalysen, som kan vere til hjelp når kontrollutvalet skal prioritere kva selskap som skal vere gjenstand for forvaltningsrevisjon:

1. selskap der det er avdekka moglege risikoforhold
2. selskap med berre offentleg eigarskap
3. selskap som har eit samfunnsmessig ansvar
4. selskap som har direkte tenestetilbod til kommunen sine innbyggjarar
5. selskap som leverer verksemdskritiske tenester til kommunen
6. selskap som er heileigd av kommunen
7. selskap der kommunen har omfattande eigarinteresser i tal aksjar (fleirtal) eller stor økonomisk del av aksjekapitalen
8. økonomisk gevinst/tapspotensiale for kommunen
9. etikk og omdøme

Samnanger kommune har eigarinteresser i fire selskap saman med andre kommunar og/eller fylkeskommunar, og i to selskap med innslag av private eller statlege aktørar på eigarsida. Selskapa/samarbeida vil bli presentert i tabellar under. Informasjonen i tabellane er i hovudsak basert på opplysningar henta frå Bisnode Smartcheck, Proff, kvart enkelte selskap sine nettsider, oversendt dokumentasjon frå kommunen og informasjon som er kome fram i undersøkinga. Der det har kome fram opplysningar som tyder på at det er risiko knytt til eigarskapet eller drifta i selskapet, vil dette kommenterast. Det vil òg bli kommentert om det dei siste åra har blitt gjennomført selskapskontroll av selskapet, og – der det er relevant – om eventuelle kommunesamanslåingar blant andre eigarar har vesentlege konsekvensar for enten selskapet eller for eigarskapet til Samnanger kommune.

Selskapa blir presentert i to tabellar. Den første inneheld selskap som kommer inn under kommunelova §§ 23-6 og 24-10. Dette er aksjeselskap og interkommunale selskap som er heileigd av kommunen eller eigd saman med andre kommunar og/eller fylkeskommunar. Desse selskapa har Samnanger kommune full innsynsrett i og kan gjennomføre forvaltningsrevisjon og eigarskapskontrollar av.

Den andre tabellen inneheld oversikt over selskap der kommunen har eigarskap, men som ikkje kjem inn under innsynsretten etter kommunelova §§ 23-6 og 24-10. Dette er ofte aksjeselskap med innslag av private eller statlege eigardeler eller samvirkeføretak. Kommunen kan likevel gjennomføre avgrensa forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar, t.d. med omsyn til i kva grad selskapet opptre i tråd med eigarane sin intensjon, om val og opplæring av styrerepresentantar skjer etter kommunen sine reglar og rutinar, om rapporteringa frå selskapet samsvarar med retningslinjer mv. Kontrollutvalet kan også be styret i eit selskap om å få fullt innsyn dersom det er ønskjeleg å gjere fullverdig forvaltningsrevisjon eller eigarskapskontroll.

4.1 Selskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10

Vann vest AS	
Selskapet sitt føremål Eigardel: 5,55 %	Vann vest skal fremje samarbeid og kompetanseutvikling gjennom å utføre og leggje til rette for erfaringsutveksling, opplæring og informasjonsverksemd. Verksemda skal utføre og formidle tenester, knytt til vass- og avlupsverksemd, som til dømes bistand til drift, kvalitetssikring, vassmiljø og beredskap. Verksemda kan inngå samarbeidsavtalar med, eller delta i, andre føretak i den grad dette er føremålstenleg.
Nøkkelpunkt	Vann vest AS er eigd av 17 kommunar på vestlandet, alle med lik eigardel (5,55 %). Det blir opplyst i undersøkinga at Vann Vest AS tar over verksemda til Driftsassistansen i Hordaland – vann og avløp IKS.
- Omdøme - Samfunnsansvar - Delt offentleg eigarskap - Registrert i 2019 og tek over verksemda til Driftsassistansen i Hordaland IKS	Selskapet blei stifta 2019, og det føreligg følgeleg ikkje rekneskap som er rapportert inn til Brønnøysundsregisteret
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	Ikkje tilgjengeleg
Interkommunalt arkiv i Hordaland IKS	
Selskapet sitt føremål Eigardel: 3,4 %	Selskapet sitt føremål er å arbeide for at for at verdifullt arkivmateriale i deltakarkommunane blir tatt vare på og sikra som informasjonskjelder for samtid og ettertid, og gjort tilgjengeleg for offentleg verksemd, forskning og andre administrative og kulturelle føremål, jf. arkivlova § 6. 2.
Nøkkelpunkt	Verksemda er eigd av 20 kommunar i tidlegare Hordaland fylke.
- Omdøme - Samfunnsansvar	Siste innsendte årsregnskap til Brønnøysundsregisteret var i 2005, og revisor har ikkje hatt tilgang til nyare rekneskap.
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	Ikkje tilgjengeleg
BIR AS	
Selskapet sitt føremål Eigardel: 0,88 %	BIR AS er eit av Noreg sine største renovasjonsselskap, og er ansvarleg for avfallshandsaminga til over 356 600 innbyggjarar i BIR sine sju eigarkommunar. Selskapet tilbyr også avfallsløysingar for næringslivet.
Nøkkelpunkt	Føremålet til verksemda er å eige og forvalte selskap som skal syte for innsamling, transport og behandling av hushaldnings- og næringsavfall. Verksemda kan også etablere innsamling, transport og behandling av produksjons-, nærings- og farleg avfall.
- Omdøme - Vesentlege verdiar - Direkte tenestetilbod til innbyggjarane - Delt offentleg eigarskap	BIR AS er eigd av sju kommunar og Bergen kommune er største eigar med 80 % av aksjane. Nøkkeltala viser at BIR AS har ein stabilt høg eigenkapital og stigande inntekter. Resultatet har også vore stigande dei siste tre åra, men nøkkeltala kan indikere at likviditeten er svak. BIR har følgjande dotterselskap som fell under §§ 23-6 og 24-10: BIR Nett AS (100 %)

BIR AS

- BIR Avfallsenergi AS (100 %)
- BIR Transport AS (100 %)
- BIR Privat AS (100 %)
- BIR Bedrift AS (100 %)
- WasteIQ AS (100 %)
- Møllendalsveien 31 AS (100 %)
- Conrad Mohrs Veg 15 AS (100 %)
- Møllendalsveien 40 AS (100 %)

Verksemda har også eigardelar i BKK Varme AS (49 %) som ikkje er omfatta av §§ 23-6 og 24-10

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	222 339	221 295	213 402
Inntekter	190 360	189 149	180 897
Resultat før skatt	39 621	29 834	21 694
Likviditet	0,85	0,86	1,01
Soliditet	9,3 %	9,9 %	10,52 %

Kommunekraft AS**Selskapet sitt føremål**

Eigardel: 0,31 %

Kommunekraft AS blei stifta i 1993 med formål om å formidle kraft på vegner av aksjonærkommunane til best moglege kommersielle føresetnader i marknaden. Kommunekraft AS er eigd av 125 kommunar, 7 fylkeskommunar og Landssamanslutninga av vasskraftkommunar (LKV).

Nøkkelpunkt

Føremålet til Kommunekraft AS er å formidle aksjeeigaranes disponible kraft, medrekna konsesjonskraft, og drive anna verksemd knytt til slik formidling.

- Omdøme
- Delt offentleg eigarskap
- Samfunnsansvar

Største eigar i verksemda er Landssamanslutninga av vasskraftkommunar med 188 aksjar (over 50 % eigardel), medan kommunane og fylkeskommunane eig ein aksje kvar (om lag 0,3 %).

Verksemda har stort sett hatt ein stabil økonomi dei siste tre åra, mellom anna med jamn eigenkapital og jamne inntekter. Kommunekraft AS hadde negativt resultat i 2017.

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	1 923	1 770	1 955
Inntekter	2 068	2 057	2 548
Resultat før skatt	154	-185	68
Likviditet	16,62	12,79	3,34
Soliditet	94,22 %	92,67 %	71,85 %

4.2 Selskap som ikkje er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10

Hardanger AKS AS (Storholmen VTA AS)				
Selskapet sitt føremål Eigardel: 9,6 %		Hardanger AKS er ei vekst- og attføringsverksemd som tilbyr produkt og tenester utført av personar som har behov for tilrettelagt arbeid og arbeidstrening.		
Nøkkelpunkt		Verksemda sitt samfunnsoppdrag er å tilby arbeid for personar med nedsett arbeidsevne, samt tilby hjelp til personar som har utfordringar med å få seg fast arbeid. Det er om lag 70 personar som har sitt daglege arbeid i verksemda. Det er til ei kvar tid om lag 20 personar som får tilbod om kvalifisering til ordinært arbeid eller avklaring av arbeidsevne. Verksemda tilbyr også språktrening for flyktningar gjennom språkpraksis. Alt overskot skal bli i verksemda og koma attføringsverksemda til gode. Største eigar i verksemda er Kvam herad med 45,5 % av aksjane, Vestland fylkeskommune er nest største eigar med 36,4 % aksjane. Samnanger kommune eig 9,6 % av aksjane i selskapet. Kvam og Jondal NFU har også eigardelar.		
- Omdøme - Samfunnsansvar - Direkte tenestetilbod til innbyggjarane - Delt eigarskap med private aktørar		Nøkkeltala viser at drifta av selskapet har vore varierende dei siste tre åra. I 2016 hadde verksemda negativ eigenkapital, gjekk i underskot og hadde negativ soliditet. I 2017 betra økonomien seg noko og verksemda fekk positive tal igjen, men i 2018 hadde verksemda igjen negativ soliditet og gjekk med underskot. I undersøkinga går det fram at det har vore utfordringar knytt til leiinga av Hardanger AKS. Det blir vist til at Kvam herad har tatt ansvar for å handtere desse utfordringane, og at Samnanger kommune har fått god informasjon om status i dette arbeidet. Kvam herad og Hordaland fylkeskommune gjennomførte ein selskapskontroll av verksemda i 2016, der det blir vurdert at verken eigarar, styret eller den daglege leiinga av selskapet har sørga for tilstrekkeleg styring og kontroll av selskapet. Det blir vist til at Kvam herad har sett i gong prosessar for å formalisere oppfølginga av selskapet.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)		2018	2017	2016
Eigenkapital		-118	318	-976
Inntekter		15 990	19 235	19 028
Resultat før skatt		-436	389	-428
Likviditet		0,96	1,37	0,86
Soliditet		-0,81 %	2,01 %	-5,86 %
Hardangervegen AS				
Selskapet sitt føremål Eigardel: 0,548 %		Hardangervegen AS blei stifta i 1998 og er ein interesseorganisasjon. Organisasjonen har som føremål å arbeide aktivt for utvikling av planer for, og realisering av, ein mest mogleg kort og effektiv vegstrekning mellom Odda og Bergen via Folgefonntunnelen og Jondalstunnelen. I tillegg arbeidar selskapet for ei best mogleg kopling av vegen mot dei andre stamvegnetta både mot øst og i vest. Selskapet har høve til å delta i og/eller arbeide saman med andre selskap med tilsvarende føremål.		
Nøkkelpunkt				
- Omdøme - Delt eigarskap med private aktørar		Hardangervegen AS er eigd av fleire private aktørar og nokre kommunar. Tidlegare Odda og Jondal kommune er dei største eigarane i selskapet.		

Hardangervegen AS			
Nøkkeltala viser at verksemda si økonomi har vore stabil dei siste åra.			
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	146	141	137
Inntekter	35	34	31
Resultat før skatt	5	4	1
Likviditet	7,95	9,88	14,8
Soliditet	87,43 %	89,24 %	92,57 %

4.3 Føretak, samarbeid og foreiningar

Kommunale føretak, vertskommunesamarbeid, stiftingar og foreiningar er ikkje omfatta av regelverket om eigarskapskontroll eller forvaltningsrevisjon i selskap. Kommunale føretak og vertskommunesamarbeid er omfatta av ordinær forvaltningsrevisjon. Vi har likevel laga ei samla liste under for ulike samarbeid/interesser til kommunen:

Ulike typar interkommunale samarbeid:

- IKT Nordhordland kommunalt oppgåvefellesskap (4.3 %)
- Felles landbrukskontor med Bjørnafjorden og Tysnes (vertskommunesamarbeid med Bjørnafjorden som vertskommune)
- Felles brannsjef med Bergen brannvesen (vertskommunesamarbeid med Bergen kommune som vertskommune)
- Samarbeid om Krisesenter for Bergen og omegn (vertskommunesamarbeid med Bergen kommune som vertskommune)
- Samarbeid med kommunane Kvam, Eidfjord, Ullensvang, Ulvik, Voss og Vaksdal om kontroll med sals- og skjenkeplassar (vertskommunesamarbeid med Kvam kommune som vertskommune)
- Innkjøpssamarbeid med Bergen kommune
- Barnevernssamarbeid med Bergen kommune
- Legevaktsamarbeid med Bjørnafjorden kommune
- Kjøp av feie- og tilsynstenester frå Bergen kommune
- Veterinærsamarbeid med Fusa og Tysnes kommune
- Felles samarbeid med Bjørnafjorden kommune om kols- og diabetestester
- Skatteoppkrevgjartenester med Kvam herad
- Midthordland kompetanseregion (Samarbeid mellom kommunane Austevoll, Bjørnafjorden, Samnanger, Tysnes og Vaksdal)

Andre:

- Hurdalssenteret (Samnanger har ein aksjepost, senteret er eigd av Blindeforbundet)
- Bergen og omland friluftsråd
- Invest in Bergen (næringsutviklingsprogram)
- KLP eigenkapitalinnskot

5. Eigarskapskontrollar – oversikt over identifiserte risikoområde

Basert på analysane og funna knytt til selskapa der Samnanger kommune har eigarskap (kapittel 4), presenterer vi i dette kapittelet vurderingane av kor i Samnanger kommune si eigarskapsforvaltning det er risiko for at kommunen ikkje utøver tilstrekkeleg kontroll med selskapa i samsvar med etablerte normer for god eigarstyring og selskapsleiing, både overordna sett og for enkelte selskap der kommunen har eigarinteresser.

Typiske risikoområde som blir undersøkt og vurdert i ein eigarskapskontroll inkluderer system og rutinar for oppfølging av eigarskap, rutinar for val av styrerepresentantar, opplæring av styrerepresentantar og rapportering til kommunestyret.

Dersom ein gjer forvaltningsrevisjon i eit selskap (sjå kap. 4) vil ein også kunne slå denne saman med ein eigarskapskontroll, ved å legge til desse problemstillingane i forvaltningsrevisjonen.

Dei identifiserte risikoområda/-selskapa er sett opp i uprioritert rekkjefølgje. Det er kontrollutvalet som til slutt skal vurdere og prioritere dei ulike områda, og avgjere val av og rekkjefølgje for eigarskapskontrollane i planen som blir lagt fram for kommunestyret.

Tabellen under viser identifiserte risikoområda/-selskap knytt til kommunen si eigarskapsforvaltning. Vi tar atterhald om at ikkje all informasjon som kjem fram er verifisert.

Tabell 8: Identifiserte risikoområder knytt til kommunen si eigarskapsforvaltning

Område/selskap	Eigardel	Observasjonar	Risikoområde
Overordna eigarskapsforvaltning i kommunen Eigarskapsmelding	IA	Kommunen skal etter ny kommunelov utarbeide eigarskapsmelding som vedtakast av kommunestyret minst ein gong i valperioden (§ 26-1). Det går ikkje fram av undersøkinga at Samnanger kommune har utarbeidd eigarskapsmelding. Det går heller ikkje fram av kommunen sin planstrategi at dette er planlagt utarbeidd. Det blir etterlyst at styrerepresentantar rapporterer eller melder tilbake til kommunestyret om gjennomførte møter i selskapa. Det blir vist til dette ikkje i det heile blir gjort per i dag. Det blir vidare nemnt at det er lite kjennskap til kva eigarskap kommunen har og at det difor kunne ha vore føremålstenleg med ei jamleg oppdatering om eigarskap og kven som følgjer opp, til dømes i samband med årsmeldinga til kommunen.	- System og rutinar for oppfølging av eigarskap - Rutinar for val av styrerepresentantar - Opplæring av styrerepresentantar og - Rapportering til kommunestyret
Eigarskapskontroll av Hardanger AKS AS	9,6 %	Kommunen har eigarskap i arbeidsmarknadsbedrifta Hardanger AKS AS.	- Eigaroppfølging - Økonomi og drift - Oppfølging av brukarane

Undersøkinga at det har vore utfordringar knytt til leiinga av dette selskapet.

Dette er eit selskap som leverer viktige tenester til brukarar med behov for tilrettelagt arbeid. Slike selskap har ofte utfordrande driftsvilkår, og skal drive delvis i konkurranse med andre, med krav til internkontroll og HMT. Tilbodet krev også god og tett oppfølging av brukarane.

- Tilbod til brukarar
- Tiltak og tilbod

6. Gjennomførte og planlagde forvaltningsrevisjonar, eigarskapskontrollar og statlege tilsyn

6.1 Tidlegare gjennomførte forvaltningsrevisjonar og selskaps-/eigarskapskontrollar

6.1.1 Forvaltningsrevisjon av den kommunale verksemda

- Forvaltningsrevisjon av tilpassa opplæring og spesialundervisning– 2019
- Forvaltningsrevisjon av innkjøp - 2018
- Forvaltningsrevisjon av internkontroll og organisering – 2014/2015
- Forvaltningsrevisjon av tjenestetildeling og økonomistyring innan pleie og omsorg - 2011

6.1.2 Forvaltningsrevisjon i selskap

- Selskapskontroll av Business Region Bergen. Utført for Hordaland Fylkeskommune og kommunane Askøy, Bergen, Samnanger, Austevoll, Fusa og Os - 2013

6.1.3 Eigarskapskontroll

Det har ikkje blitt gjennomført eigarskapskontroll i kommunen dei siste åra.

6.1.4 Andre undersøkingar/gjennomgangar bestilt av kontrollutvalet

I 2020 blir det gjennomført ein gjennomgang av eit varsel i Samnanger kommune.

- Notat om handsaming av konsesjonssak– 2017
- Gjennomgang av klage på sakshandsaming i Samnanger kommune – 2015

6.2 Tilsyn

Fylkesmannen har gjennomført fleire tilsyn med Samnanger kommune dei siste åra. I 2015 gjennomførte Fylkesmannen tilsyn med NAV sine sosiale tenester til personar mellom 17 og 23 år. I 2016 blei det gjennomført tilsyn med barnevern og helsestasjons- og skulehelsetenesta og psykisk helse. Same året blei det også gjennomført tilsyn av samfunnstryggleik- og beredskapsarbeidet i kommunen. Fylkesmannen gjennomførte i 2017 tilsyn med kommunen på rettstryggleik ved bruk av tvang og makt overfor personar med utviklingshemming.

Arkivverket gjennomførte tilsyn med arkivhaldet i Samnanger kommune 20.05.2019.

I 2020 er det planlagt tilsyn frå Fylkesmannen på kommunal beredskapsplikt i kommunen.

7. Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar

På bakgrunn av dei analysar og risikovurderingar som er gjennomførte, er det identifisert fleire område som etter Deloitte si vurdering kan representere høg risiko, og kor kontrollutvalet bør vurdere å gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar i Samnanger kommune.

Forslaget dannar grunnlag for prioriteringa som kontrollutvalet skal gjere. Kontrollutvalet står fritt til å leggje til og endre på prosjekta som er skissert under.

7.1 Forvaltningsrevisjon

7.1.1 Prosjekt som er kategorisert som høg risiko (raude)

Tabell 9: Raude prosjekt

Prosjekt	Tema
• Informasjon og kundekontakt	Retningslinjer og rutinar Etterleving av regelverket Informasjon til/frå kommunen Kompetanse
• Sakshandsaming og vedtaksoppfølging	System, rutinar og retningslinjer for saksførebuing og vedtaksoppfølging Kompetanse og kapasitet Effektiv rapportering Kvalitetssikring
• Informasjonstryggleik og personvern	Etterleving av regelverk System og rutinar IKT-samarbeid
• Verksemdsstyring, organisasjonskultur og internkontroll	Internkontrollarbeid Rutinar og retningslinjer Kvalitetssystem Avvikshandsaming Tydeleg oppgåve- og ansvarsdeling Forbetringsarbeid Organisasjonsutvikling
• Barnevern	Samhandling med barnevernet
• Arkiv og innsyn	Kompetanse Kapasitet Etterleving av regelverk Interne rutinar og retningslinjer for arkivering
• Arbeidsmiljø i barneskulen	System og rutinar for oppfølging av arbeidsmiljøutfordringar Etterleving av Arbeidsmiljølova
• Økonomistyring i barneskulen	System og rutinar for å sikre realistisk budsjettering Prognosar over kostnadsutvikling Økonomistyring
• Trygt og godt skulemiljø	Etterleving av regelverk System og rutinar for å sikre eit trygt og godt skulemiljø
• Barnevern	Regeletterleving
• Tverrfagleg samarbeid om barn og unge	Førebyggjande arbeid Iverksetting av tiltak for barn og unge med særskilte behov Samhandling mellom tenestene

• Planarbeid i Samfunnsutviklingseininga	<i>Regeletterleving Kapasitet Gjennomføring av planarbeid</i>
• Styring av investeringsprosjekt	<i>System og rutinar for gjennomføring av investeringsprosjekt Framdrift- og økonomistyring Kapasitet og kompetanse til gjennomføring av investeringsprosjekt</i>
• Kontrakts- og leverandøroppfølging	<i>Etterleving av regelverk og føringar Oppfølging av kontrakt og leverandørar</i>
• Rus- og psykisk helsetenester	<i>Tiltak for å sikre tilstrekkelege teneste- og butilbod Oppfølging av brukarar Mål og planar Kapasitet og kompetanse i tenesta</i>
• Helsestasjon og skulehelseteneste	<i>Etterleving av regelverk og føringar Kapasitet</i>
• Hardanger AKS AS	<i>Økonomistyring Internkontroll og HMT Målinnfriing Brukarmedverknad</i>

7.1.2 Andre prosjekt (gule)

Tabell 10: Gule prosjekter

Prosjekt
• Bemanning og sjukefråvær
• Innkjøp
• Økonomistyring og budsjettrapportering
• HMT
• Berekraft, klima, miljø og beredskap
• Sosiale tenester
• Kvalitet i grunnskulen
• Tilpassa opplæring og PPT
• Barnehage
• Skulefritidsordning
• Vatn og avløp
• Næringsutvikling
• Vedlikehald av kommunale bygg og vegar
• Byggesakshandsaming
• Heimetenester og eldreomsorg
• Pleie og omsorg
• Tenester til utviklingshemma

7.2 Eigarskapskontroll

Eigarskapskontroll kan inngå som ein del av ein forvaltningsrevisjon av selskap (sjå førre liste), eller den kan gjennomførast som eigne prosjekt der fokuset berre er på kommunen si eigarskapsforvaltning av eit eller fleire selskap.

Tabell 11: Aktuelle prosjekt

Prosjekt	Tema
Eigarskapsforvaltning (overordna)	<i>System og rutinar for oppfølging av eigarskap</i> <i>Eigarmelding</i> <i>Eigarstrategi</i> <i>Eigaroppfølging</i> <i>Rutinar for val av styrerepresentantar</i> <i>Opplæring av styrerepresentantar</i> <i>Rapportering til kommunen</i>
Eigarskapskontroll av Hardanger AKS AS	<i>System og rutinar for oppfølging av eigarskapet</i> <i>Eigarmelding</i> <i>Eigarstrategi</i> <i>Eigaroppfølging</i> <i>Val og opplæring av styrerepresentantar</i> <i>Rapportering til kommunen</i> <i>Samhandling med kommunen sine tenester for dei same brukarane</i>

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's 312,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

© 2020 Deloitte AS

Samnanger kommune

Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024

September 2020

Innhold

1.	Innleiing	4
1.1	Krav til forvaltningsrevisjon	4
1.2	Krav til plan for forvaltningsrevisjon	4
1.3	Krav til risiko- og vesentlegvurdering	4
2.	Forvaltningsrevisjonsprosjekt 2020-2024	5
2.1	Gruppe 1 – prioriterte forvaltningsrevisjonsprosjekt	5
2.2	Gruppe 2 – uprioriterte forvaltningsrevisjonsprosjekt	6
3.	Gjennomføring av forvaltningsrevisjon	7
3.1	Standard og innsynsrett	7
3.2	Metode	7
3.3	Gjennomføring og rapportering	7

1. Innleiing

1.1 Krav til forvaltningsrevisjon

Kommunelova § 23-2 bokstav c) pålegg kontrollutvalet å sjå til at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon av kommunen si verksemd og av selskap kommunen har eigarinteresser i. Same lov § 23-3 definerer forvaltningsrevisjon som å gjennomføre systematiske vurderingar av:

- økonomi,
- produktivitet,
- regeletterleving,
- målinnfriing og
- verknader ut frå kommunestyret sine vedtak.

1.2 Krav til plan for forvaltningsrevisjon

Kommunelova § 23-3 andre ledd stiller krav om at det skal utarbeidast ein plan for forvaltningsrevisjon:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner.

I følge kommunelova § 23-3 femte ledd er det kommunestyret som vedtek plan for forvaltningsrevisjon. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalet å gjøre endringer i planen:

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

1.3 Krav til risiko- og vesentlegvurdering

Kommunelova § 23-3 tredje ledd stiller krav om at planen for forvaltningsrevisjon skal vere basert på ei risiko- og vesentlegvurdering:

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper.

På oppdrag frå kontrollutvalet har Deloitte gjennomført ei slik risiko- og vesentlegvurdering i Samnanger kommune. Føremålet har vore å skaffe relevant informasjon om verksemda i kommunen og i selskapa der kommunen har eigarinteresser, slik at det var mogleg for kontrollutvalet å prioritere mellom ulike område og ulike selskap der det kan vere aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Risiko- og vesentlegvurderinga av kommunen si verksemd har teke utgangspunkt i risiko for manglar eller avvik knytt til produktivitet, målinnfriing, regeletterleving, vedtaksoppfølging, internkontroll og/eller effektivitet. Risiko- og vesentlegvurderinga av kommunen sine eigarskap i selskap har teke utgangspunkt i risiko for at selskapa ikkje driv i samsvar med kommunestyret sine vedtak og føresetnader, eller at dei ikkje driv i samsvar med lover og reglar og på ein økonomisk forsvarleg måte. I tillegg har det blitt vurdert kor vesentlege selskapa er for kommunen, med utgangspunkt i brukarperspektivet/samfunnsnytta og dei økonomiske interessene dei representerer for kommunen.

Informasjon som ligg til grunn for risiko- og vesentlegvurderinga, og for utveljing og prioritering av prosjekt, er samla inn gjennom fleire aktivitetar som har involvert både politisk leiing, administrativt leiing og kontrollutvalet. Mellom anna har følgjande aktivitetar blitt gjennomført:

- Dokument- og statistikkanalyse
- Prosessmøte i kontrollutvalet
- Spørjeundersøking til tilsette og politikarar i kommunen
- Intervju med administrative og politiske leiarar i kommunen.

På bakgrunn av risiko- og vesentlegvurderinga er det utarbeidd forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt, og kontrollutvalet har vurdert dei ulike områda opp mot kvarandre og prioritert dei områda dei meiner det er mest vesentleg å undersøkje.

2. Forvaltningsrevisjonsprosjekt 2020-2024

Under er forvaltningsrevisjonsprosjekta presentert i prioritert rekkefølge. Forvaltningsrevisjonsprosjekta er delt i to grupper; ei prioritert liste med dei viktigaste prosjekta, samt ei uprioritert liste med prosjekta som er vurdert å ha lågare risiko og mindre vesentlege å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon av. Kor mange prosjekt som vil bli gjennomført i perioden avheng av kontrollutvalet sitt budsjett og omfanget til dei einiskilde prosjekta.

Under kvart prioriterte prosjekt er det føreslått relevante tema i samsvar med funna i risiko- og vesentleg-vurderinga. Endeleg utforming av problemstillingar og timeomfang vil bli gjort i samband med bestilling av dei enkeltvise forvaltningsrevisjonsprosjekta.

Forvaltningsrevisjon av selskap kan kombinerast med eigarskapskontroll (sjå plan for eigarskapskontroll 2020-2024).

2.1 Gruppe 1 – prioriterte forvaltningsrevisjonsprosjekt

Tabell 1: Prioriterte forvaltningsrevisjonsprosjekt

Nr.	Prosjekt	Tema
1	Arkiv og innsyn	Kompetanse Kapasitet Etterleving av regelverk Interne rutinar og retningslinjer for arkivering
2	Vedlikehald av kommunale bygg og vegar	Strategi for vedlikehald i kommunen Økonomistyring
3	Bemannings og sjukefråvær	Sjukefråværsoppfølging i samsvar med krav i lov og regelverk System og rutinar for personalforvaltning Rekruttering
4	Barnevern	Samhandling med barnevernet Regeletterleving
5	Tverrfagleg samarbeid om barn og unge	Førebyggjande arbeid Iverksetting av tiltak for barn og unge med særskilte behov Samhandling mellom tenestene
6	Rus- og psykisk helseteneste	Tiltak for å sikre tilstrekkelege teneste- og butilbod Oppfølging av brukarar Mål og planar Kapasitet og kompetanse i tenesta
7	Trygt og godt skulemiljø	Etterleving av regelverk System og rutinar for å sikre eit trygt og godt skulemiljø
8	Økonomistyring og budsjettrapportering	Oppfølging av økonomi og budsjett i einingane Styring og kontroll Opplæring i system

2.2 Gruppe 2 – uprioriterte forvaltningsrevisjonsprosjekt

Tabell 2: Uprioriterte forvaltningsrevisjonsprosjekt

Prosjekt
Informasjon og kundekontakt
Informasjonstryggleik og personvern
Verksemdsstyring, organisasjonskultur og internkontroll
Arbeidsmiljø i barneskulen
Økonomistyring i barneskulen
Sakshandsaming og vedtaksoppfølging
Planarbeid i Samfunnsutviklingseininga
Styring av investeringsprosjekt
Kontrakts- og leverandøroppfølging
Helsestasjon og skulehelseteneste
Hardanger AKS AS

Om kommunestyret ber kontrollutvalet gjennomføre ein forvaltningsrevisjon, eller kontrollutvalet gjer risiko- og vesentlegvurderingar som tilseier at andre område bør prioriterast, kan kontrollutvalet avvike frå vedteke plan for forvaltningsrevisjon. Dersom kontrollutvalet finn det føremålstenleg kan plan for forvaltningsrevisjon rullerast i løpet av perioden.

3. Gjennomføring av forvaltningsrevisjon

3.1 Standard og innsynsrett

Revisor skal følge standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001) ved gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekt.¹

Revisor har rett til å krevje innsyn i alle opplysningar, skildringar og dokument i kommunen som er nødvendige for å utføre sine oppgåver. Innsynsretten gjeld utan hinder av teieplikt. Dette går fram av kommunelova § 24-2 fjerde ledd.

Revisor har òg innsynsrett i kommunen sine interkommunale selskap, interkommunale politiske råd, kommunale oppgåvefellesskap, aksjeselskap der det ikkje er innslag av statlege eller private eigarar, samt i verksemdar som utfører oppgåver på vegner av kommunen. Dette går fram av kommunelova § 24-10 jf. § 24-6. Innsynsretten i verksemdar som utfører oppgåver på vegner av kommune er ny, og er avgrensa til verksemdar som har avtalerettslege forpliktingar ovanfor kommunen. Innsyn og undersøkingar skal berre omfatte det som er nødvendig for å undersøkje om kontrakten er oppfylt.

3.2 Metode

Kva metodar som blir brukt for datainnsamling i dei ulike forvaltningsrevisjonsprosjekta er avhengig av endelege problemformuleringar i det einskilde prosjekt. Generelt bør det brukast ein kombinasjon av fleire metodar for å sikre tilstrekkeleg breidde i datamaterialet til å kunne utføre heilskapleg analysar og vurderingar. Ei slik metodetriangulering medverkar også til kvalitetssikring ved at ein kan samanlikne funn frå dei ulike tilnærmingane.

Moglege metodar for datainnsamling og -analyse kan vere:

- Dokumentanalyse
- Elektroniske spørreskjema
- Intervju
- Dataanalyse
- Testing av kontrollar og rutinar

Det er sentralt for å kunne gjennomføre vellukka forvaltningsrevisjonsprosjekt at kontrollutvalet saman med revisor avgrensar og definerer prosjekta ved å konkretisere føremål, kva problemstillingar som skal bli undersøkte og kva revisjonskriterium² revisor skal leggje til grunn. Før ein forvaltningsrevisjon blir starta opp, skal kontrollutvalet godkjenne ein prosjektplan som skildrar korleis prosjektet skal gjennomførast.

3.3 Gjennomføring og rapportering

Revisor skal sende oppstartsbrev med informasjon om forvaltningsrevisjonsprosjekt til administrasjonssjefen før datainnsamlinga tek til. Administrasjonssjefen skal få høve til å kome med sitt syn på funna i kva forvaltningsrevisjonsrapport. Uttalen frå administrasjonssjefen skal leggjast ved rapporten som blir sendt til kontrollutvalet. Etter at kontrollutvalet har handsama rapporten blir det utarbeidd ei innstilling som blir oversendt kommunestyret saman med rapporten. Det er kontrollutvalet si oppgåve å sjå til at kommunestyret sine vedtak knytt til handsaminga av rapportar om forvaltningsrevisjon blir følgt opp.

¹ Sjå <https://www.nkrf.no/rsk-001-standard-for-forvaltningsrevisjon>

² Normer og standardar som forvaltninga blir vurdert opp mot (vedtak, regelverk, mål).

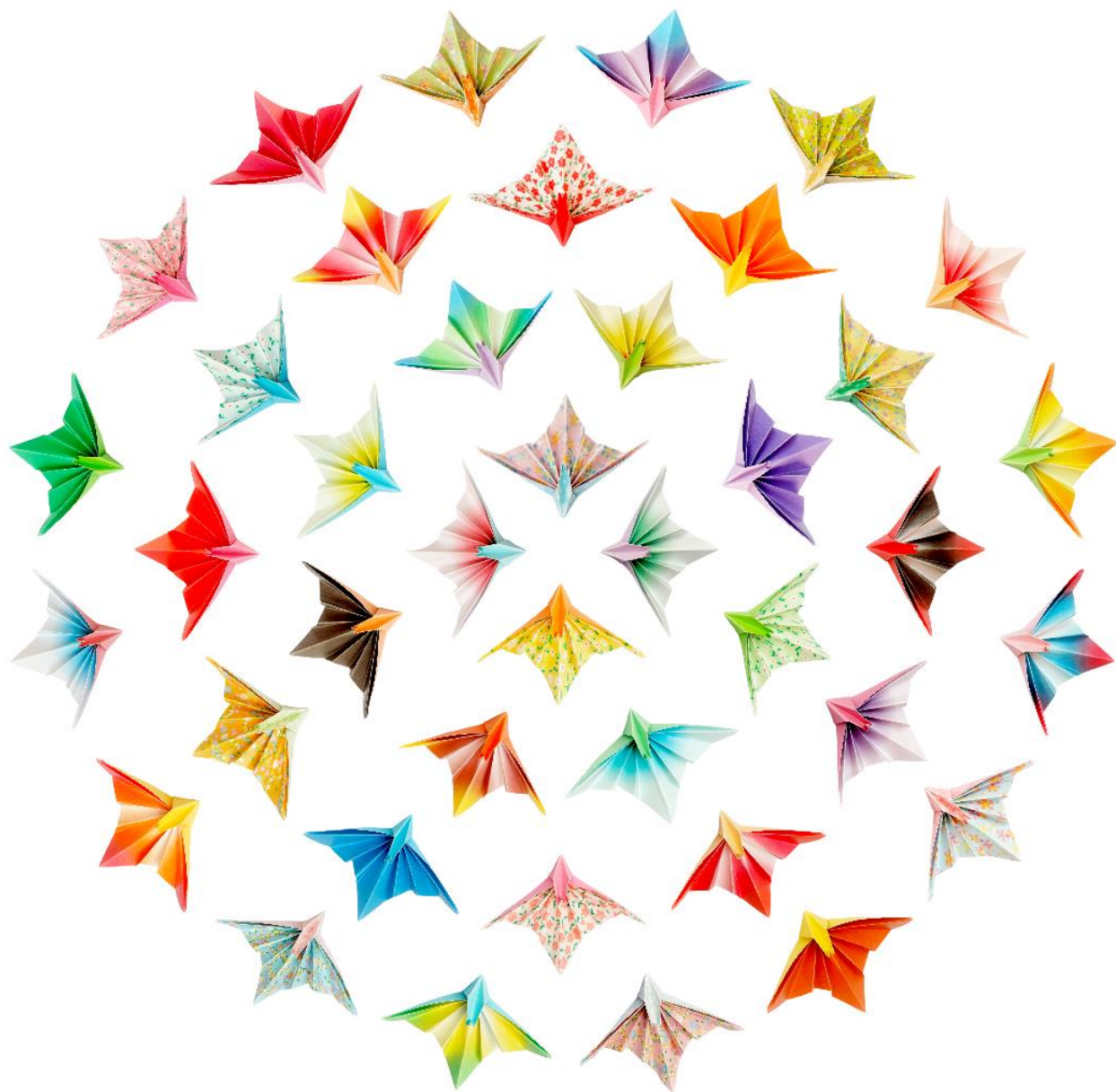

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's 312,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

© 2020 Deloitte AS

Samnanger kommune Plan for eigarskapskontroll 2020-2024

September 2020

Innhald

1.	Innleiing	4
1.1	Krav til eigarskapskontroll	4
1.2	Krav til plan for eigarskapskontroll	4
1.3	Krav til risiko- og vesentlegvurdering	4
2.	Eigarskapskontrollar 2020-2024	5
2.1	Eigarskapskontrollprosjekt	5
3.	Gjennomføring av eigarskapskontroll	6
3.1	Standard og innsynsrett	6
3.2	Metode	6
3.3	Gjennomføring og rapportering	6

1. Innleiing

1.1 Krav til eigarskapskontroll

Kommunelova § 23-2 bokstav d) pålegg kontrollutvalet å sjå til at det blir ført kontroll med forvaltninga av kommunen sine eigarinteresser i selskap (eigarskapskontroll). Same lov § 23-4 første ledd definerer eigarskapskontroll som å kontrollere om den som utøvar kommunen sine eigarinteresser, gjer dette i samsvar med lovar og forskrifter, kommunestyret sine vedtak og anerkjende prinsipp for eigarstyring.

1.2 Krav til plan for eigarskapskontroll

Kommunelova § 23-4 andre ledd stiller krav om at det skal utarbeidast ein plan for eigarskapskontroll:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.

I følge kommunelova § 23-4 femte ledd er det heradsstyret som vedtek plan for eigarskapskontroll, men kommunestyret kan delegerer til kontrollutvalet å gjere endringar i planen:

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegerer til kontrollutvalget å gjere endringer i planen.

1.3 Krav til risiko- og vesentlegvurdering

Kommunelova § 23-4 tredje ledd stiller krav om at planen for eigarskapskontroll skal vere basert på ei risiko- og vesentlegvurdering:

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

På oppdrag frå kontrollutvalet har Deloitte gjennomført ei slik risiko- og vesentlegvurdering i Samnanger kommune. Føremålet har vore å skaffe relevant informasjon om eigarskapsforvaltninga i kommunen, slik at det var mogleg for kontrollutvalet å prioritere mellom ulike område og/eller selskap det kan vere aktuelt å gjennomføre eigarskapskontroll av.

Risiko- og vesentlegvurderinga skal avdekkje indikasjonar på avvik eller sårbare område sett opp mot at kommunen utøver tilstrekkeleg kontroll med selskapa i samsvar med etablerte normer for god eigarstyring og selskapsleiing. Vurderinga er gjort både overordna og for det enkelte selskap der kommunen har eigarinteresser.

Informasjonsgrunnlaget som ligg til grunn for risiko- og vesentlegvurderinga og for utveljing og prioritering av prosjekt, er samla inn gjennom fleire aktivitetar som har involvert både politisk leiing, administrativ leiing og kontrollutvalet. Mellom anna har følgjande aktivitetar blitt gjennomført:

- Dokument- og statistikkanalyse
- Prosessmøte i kontrollutvalet
- Spørjeundersøking til tilsette og politikarar i kommunen
- Intervju med administrative og politiske leiarar i kommunen.

Informasjon som blei samla inn gjennom desse aktivitetane har gitt ei god oversikt over risikoområda innanfor kommunen si overordna eigarstyring, og for det enkelte selskap kommunen har eigarinteresser i. Informasjonen er samla i eit analysedokument som låg til grunn for utveljing og prioritering av eigarskapskontrollprosjekt.

2. Eigarskapskontrollar 2020-2024

Under er eigarskapskontrollprosjekta presentert i prioritert rekkefølge. Kor mange prosjekt som vil bli gjennomført i perioden avheng av kontrollutvalet sitt budsjett og omfanget til dei einskilde prosjekta.

Under kvart prioriterte prosjekt er det føreslått relevante tema i samsvar med funna i risiko- og vesentlegvurderinga. Endeleg utforming av problemstillingar og timeomfang vil bli gjort i samband med bestilling av dei enkeltvise eigarskapskontrollprosjekta.

Eigarskapskontroll kan gjennomførast som eigne prosjekt der tema er kommunen si eigarskapsforvaltning av eit eller fleire selskap, eller gjennomførast i samband med ein forvaltningsrevisjon av selskap (sjå plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024).

2.1 Eigarskapskontrollprosjekt

Tabell 1: Prioriterte eigarskapskontrollprosjekt

Nr.	Prosjekt	Tema
1	Eigarskapsforvaltning (overordna)	• System og rutinar for oppfølging av eigarskap ◦ Eigarmelding ◦ Eigarstrategi ◦ Eigaroppfølging • Rutinar for val av styrerepresentantar • Opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunen
2	Hardanger AKS AS	• System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunen • Samhandling med kommunen sine tenester for dei same brukarane

Om kommunestyret ber kontrollutvalet gjennomføre ein eigarskapskontroll, eller kontrollutvalet gjer risiko- og vesentlegvurderingar som tilseier at andre eigarskapskontrollar bør prioriterast, kan kontrollutvalet avvike frå vedteke plan for eigarskapskontroll. Dersom kontrollutvalet finn det hensiktsmessig kan plan for eigarskapskontroll rullerast i løpet av perioden.

3. Gjennomføring av eigarskapskontroll

3.1 Standard og innsynsrett

Revisor skal gjennomføre eigarskapskontroll i samsvar med NKRF (Norsk kommunerevisorforbund) sine rettleiarar og standardar for dette.¹

Revisor har rett til å krevje innsyn i alle opplysningar, skildringar og dokument i kommunen som er nødvendige for å utføre sine oppgåver. Innsynsretten gjeld utan hinder av teieplikt. Dette går fram av kommunelova § 24-2 fjerde ledd.

Revisor har òg innsynsrett i kommunen sine interkommunale selskap, interkommunale politiske råd, kommunale oppgåvefellesskap, aksjeselskap der det ikkje er innslag av statlege eller private eigarar, samt i verksemdar som utfører oppgåver på vegner av kommunen. Dette går fram av kommunelova § 24-10 jf. § 24-6. Innsynsretten i verksemdar som utfører oppgåver på vegner av kommune er ny, og er avgrensa til verksemdar som har avtalerettslege forpliktingar overfor kommunen. Innsyn og undersøkingar skal berre omfatte det som er nødvendig for å undersøkje om kontrakten er oppfylt.

3.2 Metode

Kva metodar som blir brukt for datainnsamling i dei ulike eigarskapskontrollane avheng av endelege problemformuleringar i det einskilde prosjekt. Generelt bør det brukast ein kombinasjon av fleire metodar for å sikre tilstrekkeleg bredde i datamaterialet til å kunne utføre heilskapleg analysar og vurderingar. Ei slik metodetriadriangulering medverkar også til kvalitetssikring ved at ein kan samanlikne funn frå dei ulike tilnærmingane.

Moglege metodar for datainnsamling og -analyse kan vere:

- Dokumentanalyse
- Elektroniske spørjeskjema
- Intervju
- Dataanalyse
- Testing av kontrollar og rutinar

Det er sentralt for å kunne gjennomføre vellukka eigarskapskontrollar at kontrollutvalet saman med revisor avgrensar og definerer prosjekta ved å konkretisere føremål, kva problemstillingar som skal bli undersøkte og kva kontrollkriterium revisor skal leggje til grunn. Før ein forvaltningsrevisjon blir starta opp, skal kontrollutvalet godkjenne ein prosjektplan som skildrar korleis prosjektet skal gjennomførast.

3.3 Gjennomføring og rapportering

Revisor skal sende oppstartsbrev med informasjon om eigarskapskontrollen til administrasjonssjefen før datainnsamlinga tek til. Administrasjonssjefen skal få høve til å kome med sitt syn på funna i forvaltningsrevisjonsrapport. Uttalen frå administrasjonssjefen skal leggjast ved rapporten som blir sendt til kontrollutvalet. Etter at kontrollutvalet har handsama rapporten blir det utarbeidd ei innstilling som blir oversendt kommunestyret saman med rapporten.

¹ Standard for eigarskapskontroll RSK 002 er under ferdigstilling

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's 312,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

© 2020 Deloitte AS

Samnanger kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saksnr: 2019/98-9
Saksbehandlar: Einar Kåre Ulla

Saksgang

Utv	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Samnanger kommune	23/21	04.10.2021

Gjennomgang av møteprotokollar frå andre politiske utval 04.10.2021

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet tek møteprotokollane som går fram av saksutgreiinga til orientering.

Samandrag

Gjennomgang av møteprotokollar frå andre politiske utval er nyttig. Då kan utvalet halde seg orientert om kva som skjer i kommunen og andre politiske utval.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Einar Kåre Ulla
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Gjennomgang av møteprotokollar frå politiske organ vert sett på saklista til kontrollutvalet til kvart møte. Møteprotokollane kan lastast ned frå Samnanger kommune si heimeside. Protokollane gjev primært informasjon om dei sakene som har vore til politisk handsaming. Kontrollutvalet kan be om nærare informasjon om enkeltsaker og drøfte ulike problemstillingar som ein finn av særleg interesse.

Kontrollutvalet har gjort vedtak om at ansvar for gjennomgang av møteprotokollar skal fordelast slik:

Politisk organ:	Kontrollutvalsmedlem:
Kommunestyret	Arild Røen
Formannskapet	Terje Hoseth Næss
Naturutvalet	Svein Verner Røseth
Arbeidsmiljøutvalet	Anne Gerd Tandstad
Administrasjonsutvalet	Silvana Amaral Da Silva

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse til å handsame sak om gjennomgang av møteprotokollar, jf. kommunelova § 23-2.

Vurderingar og verknader

Til dette møtet er det desse møteprotokollane som kan vera aktuell for gjennomgang:

- Kommunestyret 02.09.21 og 16.09.21
- Formannskapet 20.08.21 og 23.08.21
- Naturutvalet 31.08.21
- Arbeidsmiljøutvalet 27.09.21
- Administrasjonsutvalet 30.09.21

Konklusjon

Dersom det ikkje kjem fram noko spesielt i gjennomgang av protokollane, blir det tilrådd at kontrollutvalet tek møteprotokollane som går fram av saksutgreiinga over til orientering.

Samnanger kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saksnr: 2020/79-18
Saksbehandlar: Einar Kåre Ulla

Saksgang

Utv.al	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Samnanger kommune	24/21	04.10.2021

Eventuelt

Forslag til vedtak

Saka vert lagt fram utan forslag til vedtak

Samandrag

Det vert lagt opp til å ha eventuelt på saklista for å ivareta det enkelte medlem i utvalet si mogelegheit til sjølv å ta opp saker eller for å gje utvalet mogelegheit til å gjere vedtak i saker som ikkje er på saklista.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Einar Kåre Ulla
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Vedtak i kontrollutvalet 06.03.2020 i PS 8/20 der utvalet vedtok å ha eventuelt som sak i kvart møte.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse til å handsame sak om eventuelt, jf. kommunelova § 11-3 og § 23-2.

Vurderingar og verknader

Dersom det blir tatt opp saker som krev nærare undersøkingar, eller innhenting av fleire opplysningar, før ein kan konkludere med at det er ei sak for kontrollutvalet, bør utvalet be sekretariatet førebu sak om dette til neste møte.

Konklusjon

Føremålet med saka er å gje opning for å få nærare undersøkingar av saker som kontrollutvalet ynskjer å få utgreidd til neste møte, eventuelt til eit seinare møte i utvalet. Saka kan utover dette nyttast til orienteringar frå rådmannen eller andre i eit seinare møte.

Referatsaker

RS 22/21 Protokoll etter møte i kommunestyret 16.09.2021

MØTEPROTOKOLL

Utval: Kommunestyret
Møtedato 16.09.2021
Møtetid: Kl. 08:30 - 19:40
Møtestad: Grendahuset (første del). Biblioteket på Bjørkheim (andre del).

Av 21 medlemmer møtte 21, inkludert varamedlemmer.

Desse medlemmene møtte:	Parti:
Harald Boge	Ap
Jon Magne Borgevik	Ap
Shirin Kvernes Khadoor	Ap
Anja Elisabeth Gjerde Markhus	Bl
Knut Harald Frøland	Bl
Lena Tveit	Bl
Martin Haugen	Bl
Ove Totland	Bl
Solveig Vassenden	Bl
Øyvind Steinsland	Bl
Karl Bård Kollbotn	Frp
Linda Haug Kollbotn	Frp
Odd Arne Haga	Frp
Arild Røen	H
Gunn Totland Moss	KrF
Oskar Røen	MDG
Øyvind Strømmen	MDG
Monica Tjønna	Sp
Øyvind Røen	Sp

Desse medlemmene møtte ikke:	Parti:	I staden møtte:	Parti:
Gunn Østvik Petersen	Ap	Ingvild Raftevoll Borgevik	Ap
Knut Loneland Høibraaten	Bl	Dag Nydal	Bl

Møtenotatar:Folkevaldopplæring/kvalitetsdialog:

Første del av møtet var folkevaldopplæring/kvalitetsdialog. Denne delen av møtet vart halde i Nordbygda grendahus kl. 08.30 - 12.00. I denne delen av møtet deltok òg administrative leiarar, hovudtillitsvalde og hovudverneombodet, samt Kristine C. Hernes frå KS Konsulent.

Ordinært kommunestyremøte:

Andre del av møtet var ordinært kommunestyremøte. Denne delen av møtet vart halde i biblioteket på Bjørkheim frå kl. 13.00.

Andre som var til stades i andre del av møtet:

- Øystein Granheim, konstituert rådmann
- Jan Erik Boge, rådgjevar
- Pål Strand, rådgjevar/jurist
- Solveig Bø Dalstø, revisor (i sak 074, 075 og 076)

Endringar i saklista

Etter handsaminga av den siste saka på saklista (sak 084/2021) bad ordføraren om eit gruppemøte. Etter gruppemøtet vart det halde ei orientering for heile kommunestyret, og det vart bestemt å ta ei ekstrasak inn på saklista (sak 085/2021 - Søksmål barnevern).

Møteleiar:	Knut Harald Frøland
Møtesekretær:	Jan Erik Boge

Desse sakene vart handsama:

Sakliste

Sak nr.	Arkivsak	Sakstittel	Merknad
072/2021	21/673	Faste saker	
073/2021	21/281	Finansrapportering 2.tertial 2021	
074/2021	20/222	Byggjerekneskap for bufellesskap Skottabakken og for flaum- og rassikring av Skottabakken	
075/2021	20/222	Byggjerekneskap for høgdebasseng Nordbygda og Teigavika - badevik på Bjørkheim	
076/2021	20/222	Forvaltningsrevisjon Arkiv og innsyn - rapport	
077/2021	21/653	Framlegg til Retningslinjer for tilskot til ungdomstiltak	
078/2021	21/527	Uttale til Regional transportplan for Vestland 2022 - 2033	
079/2021	21/432	Krav om lovlegkontroll av kommunestyret sitt vedtak i sak 066/2021 om konstituering av rådmann	
080/2021	21/648	Krav om lovlegkontroll av vedtak i kommunestyret i sak 065/2021 om å ikkje ta mindretalsankesak frå formannskapet inn på saklista	
081/2021	21/1	Kommunenettverk for samfunnsdelen som styringsvektøy - val av politiske deltakarar	
082/2021	21/667	Uttale om planlagt nedlegging av bygg- og anleggsavdelinga i BKK	
083/2021	18/578	Utviding av IKT Nordhordland kommunalt oppgåvefellesskap med Aurland kommune	
084/2021	18/1024	Delegering av mynde i høve saker for Bergen tingrett	
085/2021	21/15	Søksmål barnevern	

SAKNR. 072/2021: Faste saker

16.09.2021 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Godkjenning av innkalling og sakliste:

Godkjent utan merknader.

Eventuelle merknader til protokollen frå førre møte:

Ingen merknader.

Rådmanen orienterer:

- Resultat frå Kommunebarometeret 2021
- Informasjon om Agenda Kaupang sitt oppdrag i Samnanger
- Budsjett- og økonomiplanprosessen
- Endringar rådmannen vil gjera i den administrative organiseringa

Presentasjonar i møtet:

Noa - Krafla-prosjektet

Presentasjon ved Dines Hafslund (Aker BP), Helge Toft (Multiconsult), Trond Haug (Multiconsult), Kjetil Mork (Multiconsult) og Øyvind Strøm (Equinor).

Digitalisering og innovasjon / IT-prosjekt

Presentasjon ved Lars Tveit (Digitalisering og Innovasjon Nordhordland).

Andre orienterings-/referatsaker:

Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl) viste til ei av orienteringane som låg ved møteinnkallinga (orientering om hastemyndevedtak i formannskapet 29.06.2021 om leverandør og kjøp og bustad), og bad om meir informasjon om denne saka. Det vart ikkje gitt meir informasjon om saka i møtet.

Ordførar Knut Harald Frøland (Bl) orienterte om status i saka om totalentreprise veg til Hagabotnane, ref. kopi av bekymringsmelding frå bebuarar på Steinsland som låg ved møteinnkallinga.

Utvalet sitt kvarter:

Pensjonistlaget sin aktivitet i koronaperioden

Solveig Vassenden (Bl) informerte.

Oppfølging av rapport etter tilsyn med kommunal beredskap og helseberedskap

Arild Røen (H) viste til rapporten etter tilsynet, og spurde om status for arbeidet som statsforvaltaren har bedt kommunen om å gjera. Rådgjevar/jurist Pål Strand orienterte om status.

Kantklipping langs kommunale vegar

Linda Haug Kollbotn (Frp) bad om tilbakemelding på spørsmål om kantslått på kommunale vegar.

Ras på kommunal veg til Jarland/Haug

Linda Haug Kollbotn (Frp) viste til eit mindre ras som nyleg har gått på den kommunale vegen til Jarland/Haug, og spurde om status for oppryddingsarbeidet.

Skiltplan

Lena Tveit (BI) etterlyste skiltplan. Nemnde spesielt Gjerdsvegen, der ein skuleelev nyleg var involvert i ei trafikkulukke.

KS- 072/2021 Vedtak:

Møteinnkallinga og saklista vert godkjent. Orienteringssaker/referatsaker vert tekne til orientering.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

- Møteinnkallinga og saklista vert godkjent.
- Orienteringssaker/referatsaker vert tekne til orientering.

SAKNR. 073/2021: Finansrapportering 2.tertial 2021

16.09.2021 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

KS- 073/2021 Vedtak:

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Finansrapporteringa pr 2. tertial 2021 vert tatt til orientering.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Finansrapporteringa pr 2.tertial 2021 vert tatt til orientering.

SAKNR. 074/2021: Byggjerekneskap for bufellesskap Skottabakken og for flaum- og rassikring av Skottabakken

16.09.2021 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Kontrollutvalet si innstilling vart samrøystes vedteke.

KS- 074/2021 Vedtak:

1. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for bufellesskap Skottabakken.
2. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for flaum- og rassikring Skottabakken.
3. Kommunestyret ber rådmannen gå gjennom økonomireglementet og reglement for kontrollutvalet for å endre kontrollutvalet sin tilrådingsmynde til å gje uttale i samband med politisk behandling av byggjerekneskap i Samnanger kommune.

Kontrollutvalet sitt framlegg til vedtak:

1. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for bufellesskap Skottabakken.
2. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for flaum- og rassikring Skottabakken.
3. Kommunestyret ber rådmannen gå gjennom økonomireglementet og reglement for kontrollutvalet for å endre kontrollutvalet sin tilrådingsmynde til å gje uttale i samband med politisk behandling av byggjerekneskap i Samnanger kommune.

SAKNR. 075/2021: Byggjerekneskap for høgdebasseng Nordbygda og Teigavika - badevik på Bjørkheim

16.09.2021 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Utsettelsesframlegg, sett fram av Karl Bård Kollbotn (Framstegspartiet):

Ser ikke at alle opplysninger kommer frem i Teigavika - badevik. Foreslår å utsette vedtaket om godkjenning av budsjett.

Handsaming:

Karl Bård Kollbotn (Frp) sette fram utsetjingsframlegg.

Knut Harald Frøland (Bl) bad om gruppemøte før det vart røysta over utsetjingsframlegget.

Etter gruppemøtet trekte Karl Bård Kollbotn utsetjingsframlegget.

Kontrollutvalet si innstilling vart samrøystes vedteke.

KS- 075/2021 Vedtak:

1. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for høgdebasseng Nordbygda.
2. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for Teigavika – badevik på Bjørkheim.

Kontrollutvalet sitt framlegg til vedtak:

1. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for høgdebasseng Nordbygda.
2. Kommunestyret godkjenner byggjerekneskapen for Teigavika – badevik på Bjørkheim.

SAKNR. 076/2021: Forvaltningsrevisjon Arkiv og innsyn - rapport

16.09.2021 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Kontrollutvalet si innstilling vart samrøystes vedteke.

KS- 076/2021 Vedtak:

1. Kommunestyret tek rapporten etter gjennomført forvaltningsrevisjon av arkiv og innsyn til etterretning.
2. På bakgrunn av gjennomført forvaltningsrevisjon av arkiv og innsyn ber kommunestyret rådmannen sørge for at det vert sett i verk tiltak for å:
 - a) Etablere rutine for at rådmannen årleg stadferster arkivplanen.
 - b) Komplettere arkivplanen, slik at alle delkapittel er fylt med innhald.
 - c) Etablere rutine for måling av svartid på innsynsførespurnader, slik at eventuelle kapasitetsutfordringar kjem fram.
3. Kommunestyret ber rådmannen melde status og vidare framdrift til kontrollutvalet innan 31.12.2021.

Kontrollutvalet sitt framlegg til vedtak:

1. Kommunestyret tek rapporten etter gjennomført forvaltningsrevisjon av arkiv og innsyn til etterretning.
2. På bakgrunn av gjennomført forvaltningsrevisjon av arkiv og innsyn ber kommunestyret rådmannen sørge for at det vert sett i verk tiltak for å:
 - a) Etablere rutine for at rådmannen årleg stadferster arkivplanen.
 - b) Komplettere arkivplanen, slik at alle delkapittel er fylt med innhald.
 - c) Etablere rutine for måling av svartid på innsynsførespurnader, slik at eventuelle kapasitetsutfordringar kjem fram.
3. Kommunestyret ber rådmannen melde status og vidare framdrift til kontrollutvalet innan 31.12.2021.

SAKNR. 077/2021: Framlegg til Retningslinjer for tilskot til ungdomstiltak

16.09.2021 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

KS- 077/2021 Vedtak:

Framlegg til *Retningslinjer for tilskot til ungdomstiltak* vert vedteke som vedlagt.

I 2021 vil tilskotsordninga verta lyst ut så snart som råd, og handsama i ungdomsrådet sitt siste møte før jul. Frå og med 2022 vil søknadsfristen vera 20. mars, kvart år.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Framlegg til *Retningslinjer for tilskot til ungdomstiltak* vert vedteke som vedlagt.

I 2021 vil tilskotsordninga verta lyst ut så snart som råd, og handsama i ungdomsrådet sitt siste møte før jul. Frå og med 2022 vil søknadsfristen vera 20. mars, kvart år.

SAKNR. 078/2021: Uttale til Regional transportplan for Vestland 2022 - 2033

16.09.2021 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Gang og sykkelveg fra Haga til Tysse, sett fram av Odd Arne Haga (Framstegspartiet):

Foreslår at det blir prioritert gang og sykkelveg fra Haga til Tysse. Detter er den farligste og mest trafikerte gang og sykkelvegen i Samnanger Kommune.

Fellesframlegg, sett fram av Øyvind Strømmen (Miljøpartiet Dei Grøne):

I Samnanger kommune sin trafikkisikringsplan er det eit høgt prioritert tiltak å gjera fv 579 (tidlegare 137) mellom Hisdal og Os om til forkøyrsvveg. Statens vegvesen melde den gong tilbake at det føregjekk eit arbeid med å gjera alle fylkesvegar om til forkøyrsvveg, men ingenting har skjedd på fv 579. Me vil på nytt be om at dette arbeidet vert sett i verk.

I høyringsdokumentet Strategi for mjuke trafikantar går det fram at «Administrasjonen i Vestland fylkeskommune ønskjer tilbakemelding på 1-2 strekningar langs fylkesveg i kvar kommune som

manglar tilrettelegging for mjuke trafikantar og som oppfyller kriteria for prioritering i strategien.»

Samnanger kommune sine innspel til prioritering av strekningar er:

1. Gang- og sykkelveg frå Bjørkheim til Bjelkarvika. Denne strekninga er i underkant av 300 meter langs fv 49, frå Bjørkheim sentrum til bustadområdet Bjelkarvika, der det er 17 bustader og 1 fritidsbustad. Gang- og sykkelvegen har høg prioritet som tiltak i kommunen sin trafikksikringsplan frå 2017 og den er avklart i reguleringsplan for Bjørkheimsområdet. Gang og sykkelveg her vil gje bebuarane i Bjelkarvika moglegheit for å gå til sentrum utan å kryssa Fv 49 to gonger.

Vidare kan skuleelevar gå til Bjørkheim sentrum for å kryssa fv 49 i 50-sone med overgangsfelt, i staden for å kryssa fv 49 ved Bjelkarviksvegen, i 60-sone utan overgangsfelt. Området i Bjelkarvika er sett av til framtidig bustadbygging i kommuneplanens arealdel, og det vil ved utarbeiding av reguleringsplan bli lagt opp til ei sentrumsnær fortetting i dette området.

2. I tillegg vil Samnanger kommune be Vestland fylkeskommune om å prioritera gang- og sykkelveg langs fv 49 i Eikedalen i samband med realisering av kommunedelplan for Fv 49 tunell forbi Tokagjelet. Dette området kjem ikkje innunder kriteria som fylkeskommunen har sett for prioritering, men sidan det skal skje ei ny vegutbygging i regi av fylkeskommunen, meiner me at tilrettelegging for mjuke trafikantar må vera ein del av prosjektet. Det er allereie i dag eit stort behov for gang- og sykkelveg på denne strekninga. Eikedalen velforening har i mange år etterspurt tiltak for betre trafikktryggleik her, og dette tiltaket har høg prioritet i kommunen sin trafikksikringsplan. Det er aukande tal fastbuande i området, også barn. (Tal frå trafikksikringsplanen 2017: 28 fastbuande, 10 barn under 18 år.) I tillegg er Eikedalen eit utfersdområde for hytter og alpinanlegg. Det er verken fortau eller gangfelt, og fartsgrensa er 70 km/ t. Det er ingen trygge alternativ til kryssing av fv 49. Ein forventar trafikkauke med den nye tunnelen og stenging av Tokagjelet, og det vert då enda større behov for ei trygg løysing for gåande og syklande i Eikedalen.

Utover dette vil Samnanger kommunestyre peika på at omkjøringsveg til E16, frå Bergen til Voss, vil vera gjennom Samnanger, også i samband med bygging av ny veg. Dette gjeld både fylkesveg 579 (Os-Hisdal) og fylkesveg 49 (Trengeireid - Norheimsund). Det er svært viktig at det er ein trygg og trafikk sikker omkjøringsveg, særleg med tanke på mjuke trafikantar. Det er fleire strekningar der det ikkje er gang- og sykkelveg, og det er også fleire stader der det ikkje er avkjøringsfelt, i sterkt trafikkerte kryss. Det er viktig at dette vert fulgt opp, før anleggsarbeidet startar opp på E16 og Vossabanen.

Dette inkluderer mellom anna gang/sykkelveg frå Hisdalen / Raunekleiva til Ådland, noko som vil knyta bustadområda i Hisdalen, Raunekleiva og langs Liavegen til sentrum. Det er ikkje mogleg å gå til fots på denne strekninga i dag, og sykling er heller ikkje å tilrå. Tiltaket er avklart i kommuneplanens arealdel, men det er ikkje utarbeidd reguleringsplan.

Kommunestyret viser her også til at det i svært mange år vore etterspurt avkjøringsfelt på fv 49 mot Lønnebakken bustadområde, og me vil spela dette inn som eit punkt som kjem med på prioriteringslistene til fylkeskommunen. Tiltaket ligg også inne i kommunen sin trafikksikringsplan frå 2017. Fartsgrensa på staden er 80 km/t og av- og påkøyring til busslomme for Samnanger barneskule ligg rett aust for avkøyring til Lønnebakken. På tidspunkt med tett trafikk dannar det seg fort kø bak bilar som kjem frå vest og skal inn til Lønnebakken. Det oppstår også farlege situasjonar ved oppbremsing før avkøyring utan at det er kø på staden. Ovanfor Lønnebakken er det også utviklingspotensiale for bustadområde med svært god nærleik til skule, men avkøyringa frå fylkesvegen må utbetrast før dette kan realiserast. Samnanger kommunestyre ser også på redusert fartsgrense på strekninga som ynskjeleg.

I områdeplan for Bjørkheim ynskjer Samnanger kommune å få utgreidd moglegheit for å etablera to rundkøyringar på fv 49; ei ved avkøyringa til Bjørkheim sentrum, og ei ved avkøyringa til Bjelkarvika bustadområde. Utgreiningar omkring dette vil bli gjenstand for høyring og offentleg ettersyn i pågåande planprosess for revisjon av områdeplan for Bjørkheimsområdet, men me vil no melda

desse planane inn til fylkeskommunen også i samband med regional transportplan.

Handsaming:

Odd Arne Haga (Frp) sette framlegg om prioritering av gang- og sykkelveg frå Haga til Tysse.

Knut Harald Frøland (Bl) bad om gruppemøte.

Etter gruppemøtet sette Øyvind Strømmen (MDG) fram eit fellesframlegg.

Odd Arne Haga trekte framlegget sitt.

I røystinga vart fellesframlegget sett opp mot naturutvalet si innstilling. Fellesframlegget vart samrøystes vedteke.

KS- 078/2021 Vedtak:

I Samnanger kommune sin trafikksekringsplan er det eit høgt prioritert tiltak å gjera fv 579 (tidlegare 137) mellom Hisdal og Os om til forkøyrsvog. Statens vegvesen melde den gong tilbake at det føregjeck eit arbeid med å gjera alle fylkesvegar om til forkøyrsvogar, men ingenting har skjedd på fv 579. Me vil på nytt be om at dette arbeidet vert sett i verk.

I høyringsdokumentet Strategi for mjuke trafikantar går det fram at «Administrasjonen i Vestland fylkeskommune ønskjer tilbakemelding på 1-2 strekningar langs fylkesveg i kvar kommune som manglar tilrettelegging for mjuke trafikantar og som oppfyller kriteria for prioritering i strategien.»

Samnanger kommune sine innspel til prioritering av strekningar er:

1. Gang- og sykkelveg frå Bjørkheim til Bjelkarvika. Denne strekninga er i underkant av 300 meter langs fv 49, frå Bjørkheim sentrum til bustadområdet Bjelkarvika, der det er 17 bustader og 1 fritidsbustad. Gang- og sykkelvegen har høg prioritet som tiltak i kommunen sin trafikksekringsplan frå 2017 og den er avklart i reguleringsplan for Bjørkheimsområdet. Gang og sykkelveg her vil gje bebuarane i Bjelkarvika moglegheit for å gå til sentrum utan å kryssa Fv 49 to gonger.

Vidare kan skuleelevar gå til Bjørkheim sentrum for å kryssa fv 49 i 50-sone med overgangsfelt, i staden for å kryssa fv 49 ved Bjelkarviksvegen, i 60-sone utan overgangsfelt. Området i Bjelkarvika er sett av til framtidig bustadbygging i kommuneplanens arealdel, og det vil ved utarbeiding av reguleringsplan bli lagt opp til ei sentrumsnær fortetting i dette området.

2. I tillegg vil Samnanger kommune be Vestland fylkeskommune om å prioritera gang- og sykkelveg langs fv 49 i Eikedalen i samband med realisering av kommunedelplan for Fv 49 tunell forbi Tokagjelet. Dette området kjem ikkje innunder kriteria som fylkeskommunen har sett for prioritering, men sidan det skal skje ei ny vegutbygging i regi av fylkeskommunen, meiner me at tilrettelegging for mjuke trafikantar må vera ein del av prosjektet. Det er allereie i dag eit stort behov for gang- og sykkelveg på denne strekninga. Eikedalen velforening har i mange år etterspurt tiltak for betre trafikktryggleik her, og dette tiltaket har høg prioritet i kommunen sin trafikksekringsplan. Det er aukande tal fastbuande i området, også barn. (Tal frå trafikksekringsplanen 2017: 28 fastbuande, 10 barn under 18 år.) I tillegg er Eikedalen eit utfersdområde for hytter og alpananlegg. Det er verken fortau eller gangfelt, og fartsgrensa er 70 km/ t. Det er ingen trygge alternativ til kryssing av fv 49. Ein forventar trafikkauke med den nye tunellen og stenging av Tokagjelet, og det vert då enda større behov for ei trygg løysing for gåande og syklande i Eikedalen.

Utover dette vil Samnanger kommunestyre peika på at omkjøringsveg til E16, frå Bergen til Voss, vil vera gjennom Samnanger, også i samband med bygging av ny veg. Dette gjeld både fylkesveg 579

(Os-Hisdal) og fylkesveg 49 (Trengeireid - Norheimsund). Det er svært viktig at det er ein trygg og trafikksikker omkjøringsveg, særleg med tanke på mjuke trafikantar. Det er fleire strekningar der det ikkje er gang- og sykkelveg, og det er også fleire stader der det ikkje er avkjøringsfelt, i sterkt trafikkerte kryss. Det er viktig at dette vert fulgt opp, før anleggsarbeidet startar opp på E16 og Vossabanen.

Dette inkluderer mellom anna gang/sykkelveg frå Hisdalen / Raunekleiva til Ådland, noko som vil knyta bustadområda i Hisdalen, Raunekleiva og langs Liavegen til sentrum. Det er ikkje mogleg å gå til fots på denne strekninga i dag, og sykling er heller ikkje å tilrå. Tiltaket er avklart i kommuneplanens arealdel, men det er ikkje utarbeidd reguleringsplan.

Kommunestyret viser her også til at det i svært mange år vore etterspurt avkjøringsfelt på fv 49 mot Lønnebakken bustadområde, og me vil spela dette inn som eit punkt som kjem med på prioriteringslistene til fylkeskommunen. Tiltaket ligg også inne i kommunen sin trafikksikringsplan frå 2017. Fartsgrensa på staden er 80 km/t og av- og påkøyring til busslomme for Samnanger barneskule ligg rett aust for avkøyring til Lønnebakken. På tidspunkt med tett trafikk dannar det seg fort kø bak bilar som kjem frå vest og skal inn til Lønnebakken. Det oppstår også farlege situasjonar ved oppbremsing før avkøyring utan at det er kø på staden. Ovanfor Lønnebakken er det også utviklingspotensiale for bustadområde med svært god nærleik til skule, men avkøyringa frå fylkesvegen må utbetrast før dette kan realiserast. Samnanger kommunestyre ser også på redusert fartsgrense på strekninga som ynskjeleg.

I områdeplan for Bjørkheim ynskjer Samnanger kommune å få utgreidd moglegheit for å etablera to rundkøyringar på fv 49; ei ved avkøyringa til Bjørkheim sentrum, og ei ved avkøyringa til Bjelkarvika bustadområde. Utgreiingar omkring dette vil bli gjenstand for høyring og offentleg ettersyn i pågåande planprosess for revisjon av områdeplan for Bjørkheimsområdet, men me vil no melda desse planane inn til fylkeskommunen også i samband med regional transportplan.

31.08.2021 Naturutvalet:

Handsaming i møtet:

Det vart sett fram ei rekkje tilleggsforslag til vedtak. Desse var alle felles framlegg. Rådmannen sitt framlegg pluss alle tilleggsframlegga vart samrøystes vedteke.

NAT- 021/2021 Vedtak:

I Samnanger kommune sin trafikksikringsplan er det eit høgt prioritert tiltak å gjera fv 579 (tidlegare 137) mellom Hisdal og Os om til forkøyrsvveg. Statens vegvesen melde den gong tilbake at det føregjekk eit arbeid med å gjera alle fylkesvegar om til forkøyrsvveg, men ingenting har skjedd på fv 579. Me vil på nytt be om at dette arbeidet vert sett i verk.

I høyringsdokumentet Strategi for mjuke trafikantar går det fram at *«Administrasjonen i Vestland fylkeskommune ønskjer tilbakemelding på 1-2 strekningar langs fylkesveg i kvar kommune som manglar tilrettelegging for mjuke trafikantar og som oppfyller kriteria for prioritering i strategien.»*

Samnanger kommune sine innspel til prioritering av strekningar er:

1. Gang- og sykkelveg frå Bjørkheim til Bjelkarvika
 - Denne strekninga er i underkant av 300 meter langs fv 49, frå Bjørkheim sentrum til bustadområdet Bjelkarvika, der det er 17 bustader og 1 fritidsbustad. Gang- og sykkelvegen har høg prioritet som tiltak i kommunen sin trafikksikringsplan frå 2017 og den er avklart i reguleringsplan for Bjørkheimsområdet. Gang og sykkelveg her vil gje bebuarane i Bjelkarvika moglegheit for å gå til sentrum utan å kryssa Fv 49 to gonger. Vidare kan skuleelevar gå til Bjørkheim sentrum for å kryssa fv 49 i 50-sone med overgangsfelt, i staden for å kryssa fv 49 ved Bjelkarviksvegen, i 60-sone utan overgangsfelt. Området i Bjelkarvika er sett av til framtidig bustadbygging i kommuneplanens arealdel, og det vil ved utarbeiding av reguleringsplan bli lagt opp til ei sentrumsnær fortetting i dette området.

2. Gang- og sykkelveg frå Hisdalen/Raunekleiva til Ådland

- Strekninga på om lag 1,5 km langs fv 49 vil knyta bustadområda i Hisdalen, Raunekleiva og langs Liavegen til sentrum. Det er ikkje mogleg å gå til fots på denne strekninga i dag, og sykling er heller ikkje å tilrå. Tiltaket er avklart i kommuneplanens arealdel, men det er ikkje utarbeidd reguleringsplan.

I tillegg vil Samnanger kommune be Vestland fylkeskommune om å prioritera gang- og sykkelveg langs fv 49 i Eikedalen i samband med realisering av kommunedelplan for Fv 49 Tunell forbi Tokagjelet. Dette området kjem ikkje innunder kriteria som fylkeskommunen har sett for prioritering, men sidan det skal skje ei ny vegutbygging i regi av fylkeskommunen, meiner me at tilrettelegging for mjuke trafikantar må vera ein del av prosjektet. Det er allereie i dag eit stort behov for gang- og sykkelveg på denne strekninga. Eikedalen velforening har i mange år etterspurt tiltak for betre trafikktryggleik her, og dette tiltaket har høg prioritet i kommunen sin trafikksikringsplan. Det er aukande tal fastbuande i området, også barn. (Tal frå trafikksikringsplanen 2017: 28 fastbuande, 10 barn under 18 år.) I tillegg er Eikedalen eit utfersdområde for hytter og alpinanlegg. Det er verken fortau eller gangfelt, og fartsgrensa er 70 km/ t. Fylkeskommunen har nyleg vedteke at fartsgrensa ikkje vert sett ned på denne strekninga i Eikedalen, sjølv om den vert sett ned for andre strekningar av fv 49, på Kvamskogen. Det er ingen trygge alternativ til kryssing av fv 49. Ein forventar trafikkauke med den nye tunellen og stenging av Tokagjelet, og det vert då enda større behov for ei trygg løysing for gåande og syklande i Eikedalen.

Det har i svært mange år vore etterspurt avkøyringsfelt på fv 49 mot Lønnebakken bustadområde, og me vil spela dette inn som eit punkt som kjem med på prioriteringslistene til fylkeskommunen. Tiltaket ligg også inne i kommunen sin trafikksikringsplan frå 2017. Fartsgrensa på staden er 80 km/t og av- og påkøyring til busslomme for Samnanger barneskule ligg rett aust for avkøyring til Lønnebakken. På tidspunkt med tett trafikk dannar det seg fort kø bak bilar som kjem frå vest og skal inn til Lønnebakken. Det oppstår også farlege situasjonar ved oppbremsing før avkøyring utan at det er kø på staden. Ovanfor Lønnebakken er det også utviklingspotensiale for bustadområde med svært god nærleik til skule, men avkøyringa frå fylkesvegen må utbetrast før dette kan realiserast. I områdeplan for Bjørkheim ynskjer Samnanger kommune å få utgreidd moglegheit for å etablera to rundkøyringar på fv 49; ei ved avkøyringa til Bjørkheim sentrum, og ei ved avkøyringa til Bjelkarvika bustadområde. Utgreiingar omkring dette vil bli gjenstand for høyring og offentleg ettersyn i pågåande planprosess for revisjon av områdeplan for Bjørkheimsområdet, men me vil no melda desse planane inn til fylkeskommunen også i samband med regional transportplan. Trafikksikringsforslag: Sette ned fartsgrensen til 60 km/t ved på/avkjørsel til Lønnebakken. Skole og liv/helse er årsaken.

Viser til uttale E16:

Omkjøringsveg til E16, fra Bergen til Voss vil vere gjennom Samnanger. Dette gjeld både fylkesveg 579 (Os-Hisdal) og fylkesveg 49 (Trenegreid - Granvin). Det er svært viktig det er ein trygg og trafikk sikker omkjøringsveg, særleg med tanke på mjuke trafikantar. Det er fleire strekninger det ikkje er gang- og sykkelveg, og det er også fleire stader det ikkje er avkjøringsfelt, i sterkt trafikkerte kryss. Det er viktig at dette vert fulgt opp, før anleggsarbeidet startar opp E16 og Vossabanen. Me syner også til uttale til regional transportplan og trafikksikringsplan for Samnanger om konkrete tiltak.

Bedre muligheter for innfartsparkering i kryss mellom Fv 579 og Fv 49. Ber om legge tilrette for bedre løysing med overgang mellom kollektiv og privat transport. Det må legges tilrette for en mer effektiv tilpasning av kollektiv transport. Det er mangel på godt tilrettelagte busslommer langs med FV- spesielt i trafikkknutepunkt.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

I Samnanger kommune sin trafikksikringsplan er det eit høgt prioritert tiltak å gjera fv 579 (tidlegare 137) mellom Hisdal og Os om til forkøyrsvog. Statens vegvesen melde den gong tilbake at det

føregjekk eit arbeid med å gjera alle fylkesvegar om til forkøyrsvegar, men ingenting har skjedd på fv 579. Me vil på nytt be om at dette arbeidet vert sett i verk.

I høyringsdokumentet Strategi for mjuke trafikantar går det fram at «*Administrasjonen i Vestland fylkeskommune ønskjer tilbakemelding på 1-2 strekningar langs fylkesveg i kvar kommune som manglar tilrettelegging for mjuke trafikantar og som oppfyller kriteria for prioritering i strategien.*»

Samnanger kommune sine innspel til prioritering av strekningar er:

1. Gang- og sykkelveg frå Bjørkheim til Bjelkarvika
 - Denne strekninga er i underkant av 300 meter langs fv 49, frå Bjørkheim sentrum til bustadområdet Bjelkarvika, der det er 17 bustader og 1 fritidsbustad. Gang- og sykkelvegen har høg prioritet som tiltak i kommunen sin trafikksikringsplan frå 2017 og den er avklart i reguleringsplan for Bjørkheimsområdet. Gang og sykkelveg her vil gje bebuarane i Bjelkarvika moglegheit for å gå til sentrum utan å kryssa Fv 49 to gonger. Vidare kan skuleelevar gå til Bjørkheim sentrum for å kryssa fv 49 i 50-sone med overgangsfelt, i staden for å kryssa fv 49 ved Bjelkarviksvegen, i 60-sone utan overgangsfelt. Området i Bjelkarvika er sett av til framtidig bustadbygging i kommuneplanens arealdel, og det vil ved utarbeiding av reguleringsplan bli lagt opp til ei sentrumsnær fortetting i dette området.
2. Gang- og sykkelveg frå Hisdalen/Raunekleiva til Ådland
 - Strekninga på om lag 1,5 km langs fv 49 vil knyta bustadområda i Hisdalen, Raunekleiva og langs Liavegen til sentrum. Det er ikkje mogleg å gå til fots på denne strekninga i dag, og sykling er heller ikkje å tilrå. Tiltaket er avklart i kommuneplanens arealdel, men det er ikkje utarbeidd reguleringsplan.

I tillegg vil Samnanger kommune be Vestland fylkeskommune om å prioritera gang- og sykkelveg langs fv 49 i Eikedalen i samband med realisering av kommunedelplan for Fv 49 Tunell forbi Tokagjelet. Dette området kjem ikkje innunder kriteria som fylkeskommunen har sett for prioritering, men sidan det skal skje ei ny vegutbygging i regi av fylkeskommunen, meiner me at tilrettelegging for mjuke trafikantar må vera ein del av prosjektet. Det er allereie i dag eit stort behov for gang- og sykkelveg på denne strekninga. Eikedalen velforening har i mange år etterspurt tiltak for betre trafikktryggleik her, og dette tiltaket har høg prioritet i kommunen sin trafikksikringsplan. Det er aukande tal fastbuande i området, også barn. (Tal frå trafikksikringsplanen 2017: 28 fastbuande, 10 barn under 18 år.) I tillegg er Eikedalen eit utfersdområde for hytter og alpinanlegg. Det er verken fortau eller gangfelt, og fartsgrensa er 70 km/ t. Fylkeskommunen har nyleg vedteke at fartsgrensa ikkje vert sett ned på denne strekninga i Eikedalen, sjølv om den vert sett ned for andre strekningar av fv 49, på Kvamskogen. Det er ingen trygge alternativ til kryssing av fv 49. Ein forventar trafikkauke med den nye tunellen og stenging av Tokagjelet, og det vert då enda større behov for ei trygg løysing for gåande og syklande i Eikedalen.

Det har i svært mange år vore etterspurt avkøyringsfelt på fv 49 mot Lønnebakken bustadområde, og me vil spela dette inn som eit punkt som kjem med på prioriteringslistene til fylkeskommunen. Tiltaket ligg også inne i kommunen sin trafikksikringsplan frå 2017. Fartsgrensa på staden er 80 km/t og av- og påkøyring til busslomme for Samnanger barneskule ligg rett aust for avkøyring til Lønnebakken. På tidspunkt med tett trafikk dannar det seg fort kø bak bilar som kjem frå vest og skal inn til Lønnebakken. Det oppstår også farlege situasjonar ved oppbremsing før avkøyring utan at det er kø på staden. Ovanfor Lønnebakken er det også utviklingspotensiale for bustadområde med svært god nærleik til skule, men avkøyringa frå fylkesvegen må utbetrast før dette kan realiserast.

I områdeplan for Bjørkheim ynskjer Samnanger kommune å få utgreidd moglegheit for å etablera to rundkøyringar på fv 49; ei ved avkøyringa til Bjørkheim sentrum, og ei ved avkøyringa til Bjelkarvika bustadområde. Utgreiingar omkring dette vil bli gjenstand for høyring og offentleg ettersyn i pågåande planprosess for revisjon av områdeplan for Bjørkheimsområdet, men me vil no melda desse planane inn til fylkeskommunen også i samband med regional transportplan.

SAKNR. 079/2021: Krav om lovlegkontroll av kommunestyret sitt vedtak i sak 066/2021 om konstituering av rådmann

16.09.2021 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Framlegg frå Øyvind Strømmen (MDG), sett fram av Øyvind Strømmen (Miljøpartiet Dei Grøne):

Samnanger kommunestyre opphever vedtaket i sak 066/2021. Politisk og administrativ leiing får i oppgåve å finna fungerande rådmann innanfor kommuneadministrasjonen fram til ny rådmann er tilsett.

Eksternt innleigd kompetanse, der det allereie er inngått avtale, kan nyttast til arbeid med økonomiplan og budsjett.

Handsaming:

Øyvind Strømmen (MDG) sette fram framlegg til vedtak.

Knut Harald Frøland (Bl) sette fram framlegg om at kommunestyret sitt vedtak i sak 066/2021 vart oppretthalde. Han las òg opp eit notat, som han bad om å få lagt ved saka.

Monica Tjønnå (Sp) bad om gruppemøte.

I røystinga etter gruppemøtet fekk Knut Harald Frøland sitt framlegg 14 røyster og Øyvind Strømmen sitt framlegg 7 røyster.

For Knut Harald Frøland sitt framlegg	For Øyvind Strømmen sitt framlegg
Knut Harald Frøland (Bl)	Shirin Kvernes Khadoor (Ap)
Lena Tveit (Bl)	Ingvild Raftevoll Bøgevik (Ap)
Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl)	Jon Magne Bøgevik (Ap)
Dag Nydal (Bl)	Harald Bøge (Ap)
Martin Haugen (Bl)	Arild Røen (H)
Ove Totland (Bl)	Øyvind Strømmen (MDG)
Øyvind Steinsland (Bl)	Oskar Røen (MDG)
Solveig Vassenden (Bl)	
Linda Haug Kollbotn (Frp)	
Odd Arne Haga (Frp)	
Karl Bård Kollbotn (Frp)	
Monica Tjønnå (Sp)	
Øyvind Røen (Sp)	
Gunn Totland Moss (KrF)	

KS- 079/2021 Vedtak:

Kommunestyret sitt vedtak i sak 066/2021 om konstituering av rådmann vert oppretthalde.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

SAKNR. 080/2021: Krav om lovlegkontroll av vedtak i kommunestyret i sak 065/2021 om å ikkje ta mindretalsankesak frå formannskapet inn på saklista

16.09.2021 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Framlegg frå Øyvind Strømmen (MDG), sett fram av Øyvind Strømmen (Miljøpartiet Dei Grøne):

1. Samnanger kommunestyre slår fast at mindretalsanke også kan setjast fram i høve der det er gjort vedtak etter hasteparagrafen. Avgjersla om å ikkje tillata handsaming av mindretalsanka på formannsskapsvedtak 041/21 var difor ugyldig.
2. Då det aktuelle vedtaket ikkje lenger er relevant, vert saka likevel ikkje sett på dagsorden i neste møte. Då vedtaket kan skapa presedens, ber Samnanger kommunestyre likevel statsforvaltar å vurdere lovlegheita av formannskapsvedtak 041/21.

Framlegg frå Øyvind Røen (Sp), sett fram av Øyvind Røen (Senterpartiet):

Vedtaka i formannskapssak 041/2021 og kommunestyresak 065/2021 vert ståande. Kommunestyret viser til skrevet "Notat til kommunestyresak 080/2021".

Punkt 3.6 i delegeringsreglementet må presiserast eller eventuelt strykast. Rådmannen legg fram sak om dette til formannskapsmøtet 11. november. Kommunestyret ber rådmannen i saksførebuinga vurdere om tilgangen til lovlegkontroll tek godt nok vare på dei omsyna som regelen om mindretalsanke er meint å ivareta. Men kommunestyret ønskjer likevel at rådmannen lagar eit utkast til eit revidert punkt 3.6 der det vert gjort klart at ein mindretalsanke ikkje har oppsetjande verknad, jf. reglane som gjeld lovlegkontroll.

Handsaming:

Øyvind Strømmen (MDG) sette fram framlegg til vedtak.

Øyvind Røen (Sp) las opp eit notat om saka ("Notat til kommunestyresak 080/2021") og sette fram framlegg til vedtak.

Øyvind Røen bad om gruppemøte.

I røystinga etter gruppemøtet fekk Øyvind Røen sitt framlegg 14 røyster og Øyvind Strømmen sitt framlegg 7 røyster.

For Øyvind Røen sitt framlegg	For Øyvind Strømmen sitt framlegg
Knut Harald Frøland (BI)	Shirin Kvernes Khadoor (Ap)
Lena Tveit (BI)	Ingvild Räftevoll Bøgevik (Ap)
Anja Elisabeth Gjerde Markhus (BI)	Jon Magne Bøgevik (Ap)
Dag Nydal (BI)	Harald Bøge (Ap)
Martin Haugen (BI)	Arild Røen (H)
Ove Totland (BI)	Øyvind Strømmen (MDG)
Øyvind Steinsland (BI)	Oskar Røen (MDG)
Solveig Vassenden (BI)	
Linda Haug Kollbotn (Frp)	
Odd Arne Haga (Frp)	
Karl Bård Kollbotn (Frp)	
Monica Tjønnå (Sp)	
Øyvind Røen (Sp)	
Gunn Totland Moss (KrF)	

KS- 080/2021 Vedtak:

Vedtaka i formannskapssak 041/2021 og kommunestyresak 065/2021 vert ståande. Kommunestyret viser til skrevet "Notat til kommunestyresak 080/2021".

Punkt 3.6 i delegeringsreglementet må presiserast eller eventuelt strykast. Rådmannen legg fram sak om dette til formannskapsmøtet 11. november. Kommunestyret ber rådmannen i saksførebuinga vurderer om tilgangen til lovlegkontroll tek godt nok vare på dei omsyna som regelen om mindretalsanke er meint å ivareta. Men kommunestyret ønskjer likevel at rådmannen lagar eit utkast til eit revidert punkt 3.6 der det vert gjort klart at ein mindretalsanke ikkje har oppsettjande verknad, jf. reglane som gjeld lovlegkontroll.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

**SAKNR. 081/2021: Kommunenettverk for samfunnsdelen som styringsvektøy
- val av politiske deltakarar****16.09.2021 Kommunestyret:**

Handsaming i møtet:

Val av medlem i kommunenettverk for samfunnsdel, sett fram av Karl Bård Kollbotn (Framstegspartiet):

Samnanger FrP foreslår å ta inn: Odd Arne Haga i dette nettverket. i tillegg ønsker vi å ha med: Øyvind Røen, Knut Harald Frøland, Jon Magne Bøgevik og Gunn Østvik Petersen.

Kommunal nettverk samfunnsdelen, sett fram av Arild Røen (Høgre):

Forslag Høgre: i dette utvalet bør fleire yngre delta. Forslag ti medlemmer: Thorvald Moe og oskar Røen

Handsaming:

Karl Bård Kollbotn (Frp) sette fram framlegg.

Arild Røen (H) sette fram framlegg.

Øyvind Strømmen (MDG) bad om gruppemøte.

Etter gruppemøtet sette Knut Harald Frøland (Bl) fram følgjande fellesframlegg: "*Politiske deltakarar i kommunenettverket vert ordførar Knut Harald Frøland, varaordførar Øyvind Røen, Odd Arne Haga, Gunn Østvik Petersen, Shirin Kvernes Khadoor og Oskar Røen.*"

Fellesframlegget vart samrøystes vedteke.

KS- 081/2021 Vedtak:

Politiske deltakarar i kommunenettverket vert ordførar Knut Harald Frøland, varaordførar Øyvind Røen, Odd Arne Haga, Gunn Østvik Petersen, Shirin Kvernes Khadoor og Oskar Røen.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

SAKNR. 082/2021: Uttale om planlagt nedlegging av bygg- og anleggsavdelinga i BKK

16.09.2021 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Knut Harald Frøland (Bl) orienterte innleiingsvis om at BKK allereie har gjort vedtak i saka, men at han meinte at kommunen likevel burde senda uttale i saka.

Ordføraren sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

KS- 082/2021 Vedtak:

Det har vore produsert elektrisk kraft i Samnanger sidan 1912. Dette har ført med seg at mange i Samnanger har hatt ein god arbeidsplass i Bergen Lysverker og BKK.

I dag arbeider fem personar med bustad i Samnanger i bygg- og anleggsavdelinga til BKK, som BKK no ønskjer å avvikla. For Samnanger, som er vertskommune for fem av kraftverka til BKK, har arbeidsplassane knytte til kraftproduksjon og vedlikehald av kraftverka og reguleringsanlegga vore kjærkomne.

BKK hentar store inntekter i Samnanger, og Samnanger kommune ser det som naturleg med lokale arbeidsplassar som motyting. Difor beklagar kommunen sterkt den planlagde nedlegginga av bygg- og anleggsavdelinga.

Samnanger kommune vil i denne samanhengen understreka den spesielle rolla BKK har. BKK er ikkje berre ei offentleg eigd verksemd, men òg ein samfunnsinstitusjon som forvaltar store verdiar på vegner av fellesskapet, og som leverer heilt grunnleggjande tenester.

Samnanger kommune ønskjer òg å peika på beredskapsfunksjonen som BKK har gjennom anleggsavdelinga. Kommunen er redd for at denne funksjonen kan verta svekka ved å føra beredskapen over til andre selskap utan same kompetanse på lokale tilhøve.

Kraftprisane har gått mykje opp, med rekordhøg avkasting for BKK i 2021. Utsiktene framover er òg gode for selskapet. Det skulle difor vera unødvendig å leggja ned bygg- og anleggsavdelinga ut frå meir snevre bedriftsøkonomiske omsyn.

Men viss BKK likevel skulle halda fast ved den planlagde nedlegginga, vil Samnanger kommune oppmoda sterkt om at BKK gjennomfører dette gjennom ei styrt avvikling, slik dei tilsette ønskjer. Dette inneber at BKK i denne prosessen held fram som arbeidsgjevar for dei tilsette som arbeider i den aktuelle avdelinga.

Ordføraren sitt framlegg til vedtak:

Det har vore produsert elektrisk kraft i Samnanger sidan 1912. Dette har ført med seg at mange i Samnanger har hatt ein god arbeidsplass i Bergen Lysverker og BKK.

I dag arbeider fem personar med bustad i Samnanger i bygg- og anleggsavdelinga til BKK, som BKK no ønskjer å avvikla. For Samnanger, som er vertskommune for fem av kraftverka til

BKK, har arbeidsplassane knytte til kraftproduksjon og vedlikehald av kraftverka og reguleringsanlegga vore kjærkomne.

BKK hentar store inntekter i Samnanger, og Samnanger kommune ser det som naturleg med lokale arbeidsplassar som motyting. Difor beklagar kommunen sterkt den planlagde nedlegginga av bygg- og anleggsavdelinga.

Samnanger kommune vil i denne samanhengen understreka den spesielle rolla BKK har. BKK er ikkje berre ei offentleg eigd verksemd, men òg ein samfunnsinstitusjon som forvaltar store verdiar på vegner av fellesskapet, og som leverer heilt grunnleggjande tenester.

Samnanger kommune ønskjer òg å peika på beredskapsfunksjonen som BKK har gjennom anleggsavdelinga. Kommunen er redd for at denne funksjonen kan verta svekka ved å føra beredskapen over til andre selskap utan same kompetanse på lokale tilhøve.

Kraftprisane har gått mykje opp, med rekordhøg avkasting for BKK i 2021. Utsiktene framover er òg gode for selskapet. Det skulle difor vera unødvendig å leggja ned bygg- og anleggsavdelinga ut frå meir snevre bedriftsøkonomiske omsyn.

Men viss BKK likevel skulle halda fast ved den planlagde nedlegginga, vil Samnanger kommune oppmoda sterkt om at BKK gjennomfører dette gjennom ei styrt avvikling, slik dei tilsette ønskjer. Dette inneber at BKK i denne prosessen held fram som arbeidsgjevar for dei tilsette som arbeider i den aktuelle avdelinga.

SAKNR. 083/2021: Utviding av IKT Nordhordland kommunalt oppgåvefellesskap med Aurland kommune

16.09.2021 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

KS- 083/2021 Vedtak:

1. Samnanger kommune vedtek at IKT Nordhordland kommunalt oppgåvefellesskap vert utvida med Aurland kommune.
2. Samnanger kommune vedtek samarbeidsavtalen for IKT Nordhordland kommunal oppgåvefellesskap slik den ligg føre.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. Samnanger kommune vedtek at IKT Nordhordland kommunalt oppgåvefellesskap vert utvida med Aurland kommune.
2. Samnanger kommune vedtek samarbeidsavtalen for IKT Nordhordland kommunal oppgåvefellesskap slik den ligg føre.

SAKNR. 084/2021: Delegering av mynde i høve saker for Bergen tingrett

16.09.2021 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

KS- 084/2021 Vedtak:

Ordføraren er kommunen sin rettslege representant og har mynde til å møte i retten og representere Samnanger kommune i tvistene Frode Stien mot Samnanger kommune (Nytultrevegen), og Jan Ove Haga og Terje Trengereid mot Samnanger kommune (Krekavegen).

Ordføraren vert delegert mynde til å ta avgjerd om prosesshandlingar og bruk av rettsmidlar, inngå forlik, avslå tilbod om forlik, dekke sakskostnadar eller avslå krav om å dekke sakskostnadar.

Fullmakta gjeld alle rettsinstansar og eventuelt ny sak med utspring i same rettshøve. Fullmakta gjeld likeins ved utanrettslege høve, i saker med utspring i same rettshøve. Fullmakta kan delegerast vidare. Formannskapet skal haldast orientert.

SAKNR. 085/2021: Søksmål barnevern

16.09.2021 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Etter handsaminga av sak 084/2021 bad ordførar Knut Harald Frøland (BI) om eit gruppemøte.

Etter gruppemøtet informerte ordføraren om at han ønska å gje kommunestyret ei orientering, og at han ønska at møtet vart lukka under denne orienteringa. Møtet vart så lukka før ordføraren informerte kommunestyret om kvifor han ønska at orienteringa skulle haldast for lukka dører. Møtet vart opna igjen før kommunestyret røysta over spørsmålet om lukking. Det vart samrøystes vedteke at orienteringa skulle gå for lukka dører, med heimel i kommunelova § 11-5 andre ledd bokstav b. Møtet vart så lukka igjen.

I den lukka delen av møtet orienterte ordføraren om at han hadde fått varsel om at det er levert stemning mot kommunen i ei barnevernssak. Stemninga gjeld erstatningssøksmål mot kommunen. Etter ein kort gjennomgang i møtet vart det avklart at det var behov for at kommunestyret gjorde eit vedtak om juridisk bistand. Saka vart som følgje av dette teken inn som ekstrasak på saklista for møtet.

Etter drøfting i kommunestyret vart det semje om følgjande fellesframlegg til vedtak: *"For å førebu eventuelt søksmål får rådmannen fullmakt til å henta inn nødvendig juridisk bistand, i samråd med ordføraren."*

Møtet vart opna igjen før røystinga. Fellesframlegget vart samrøystes vedteke.

KS- 085/2021 Vedtak:

For å førebu eventuelt søksmål får rådmannen fullmakt til å henta inn nødvendig juridisk bistand, i samråd med ordføraren.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:
Saka vert lagt fram utan tilråding.

Vår referanse 2021/43406-1
Dato 18.08.2021

Kontrollutval i kommunar i tidlegare Hordaland fylke

Folkevaldopplæring for kontrollutval i tidlegare Hordaland fylke 2022

Sekretariat for kontrollutvalet i Vestland fylkeskommune har til hensikt å arrangere folkevaldopplæring for kontrollutval i kommunar i tidlegare Hordaland fylke, slik me har gjort annan kvart år sidan 2012.

Opplæringa skal haldast på Solstrand Hotel & Bad, Solstrandveien 200, 5201 Os i tidsrommet **15.02. - 16.02.2022.**

Ved deltaking på denne folkevaldopplæringa vil du få påfyll til din faglege ståstad. Dette vil gjera deg betre i stand til å gjera eit enno betre arbeid i kontrollutvalet. Vidare vil du kunne knytte nye og nyttige kontaktar med kontrollutvalsmedlemmer i andre kommunar og kunne utveksle erfaringar på korleis ein praktisk gjennomfører arbeidet i andre kontrollutval. Vi oppmoder deg til å melde deg på.

Målgruppe:

Målgruppa for folkevaldopplæringa er medlemmar i kontrollutval og sekretariat for kontrollutvala for kommunar i tidlegare Hordaland fylke.

Pris:

Pris pr. deltakar er stipulert til ca. kr.3 900. Dette skal dekke det hotellet skal ha for heile opphalde og faktura vert i si tid send frå hotellet direkte til den einskilde kommune.

Invitasjon med program vil verta send ut medio oktober 2021 med påmeldingsfrist til 01.11.2021.

Med helsing

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorråddevar

Brevet er elektronisk godkjent og har difor inga handskriven underskrift

Fra: Forum for Kontroll og Tilsyn (fkt@fkt.no)

Sendt: 21.09.2021 09:17:54

Til: Forum for Kontroll og Tilsyn

Kopi:

Emne: FKT - Medlemsinformasjon september 2021

Vedlegg: FKT_prot_210816.pdf;medlemsinfo september 2021.pdf
se vedlagte dokumenter

Mvh

Anne-Karin Femanger Pettersen

Generalsekretær

Postboks 41 Sentrum, 0101 Oslo | E-post:fkt@fkt.no | Tlf.:41471166

| www.fkt.no | www.twitter.com/@FKT_no www.facebook.com/FKT.no/

FKT - En møteplass for kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg og deres sekretariat

MØTEPROTOKOLL

Møte:	Styremøte
Tid:	16. august 2021 kl. 16.30 – 17.30
Sted:	Teams og Scandic Grimstad hotel
Deltakere fra styret:	Til stede i Grimstad: Tage Pettersen, Einar Ulla og Rita Holberg Til stede på Teams: Tom Øyvind Heitmann, Bård Hoksrud og Liv Tronstad
Andre som møtte:	Anne-Karin Femanger Pettersen (Grimstad)
Forfall:	
Møteleder:	Tage Pettersen

Saksliste:

Saknr.	Saker:
SS 45/21	Godkjenning av innkalling og saksliste
SS 46/21	Godkjenning av protokoll fra møtet 31. mai 2021
SS 47/21	Regnskapsrapport etter 2. kvartal
SS 48/21	Oppfølging av handlingsplanen
SS 49/21	Evalueringsrapport fagkonferansen 1.-2. juni 2021
SS 50/21	Digitalt kurs - KUs uttalelse til årsregnskap og årsberetning
SS 51/21	Profilering av FKT – oppdatert tilbud fra Osberget
SS 52/21	Styrets møteplan høst 2021
SS 53/21	Referatsaker:
RS 11/21	Status - henvendelser til KMD ang. lovtolkninger og FoU som vi ikke har fått svar på
RS 12/21	Svar fra KMD på hvem som skal varsle til kontrollutvalget om møter i selskap
RS 13/21	Svar til PwC ang. spørsmål om sekretariatets rolle og ansvar i fm behandling av personopplysninger
RS 14/21	Svar til KU-leder i Engerdal kommune ang. spørsmål om KUs uttalelse
SS 54/21	Eventuelt

SS 45/21 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Behandling i møte:

Det var ikke merknader til sakslisten.

Vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes.

SS 46/21 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA STYREMØTET 31. MAI 2021

Behandling i møte:

Det var ellers ingen merknader til protokollen fra styremøtet 31. mai 2021.

Vedtak:

Protokoll fra møtet 31. mai 2021 godkjennes.

SS 47/21 ØKONOMIRAPPORT 1. HALVÅR 2021

Behandling i møtet:

Generalsekretæren orienterte om saken.

Vedtak:

Styret tar økonomirapport 1. halvår 2021 til orientering.

SS 48/21 – OPPFØLGING AV HANDLINGSPLANEN 2021-2022

Behandling i møte:

Generalsekretæren orienterte om saken og styret kom med noen innspill

Vedtak:

Styret tar informasjon om oppfølging av handlingsplanen til orientering

SS 49/21 EVALUERING AV FAGKONFERANSEN 2021

Behandling i møte:

Styret gjennomgikk evalueringen

Vedtak:

Styret tar evaluering av fagkonferansen 2021 til orientering

SS 50/21 DIGITALT KURS – KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING

Behandling i møte:

Generalsekretæren orienterte saken og styret kom med noen innspill til opplegget.

Vedtak:

Styret tar til orientering at sekretariatet planlegger et digitalt kurs om kontrollutvalgets uttalelser til årsregnskap og årsberetning. Kurset er i henhold til handlingsplanen 2021-2022.

SS 51/21 TILBUD FRA OSBERGET PÅ NY PROFILERING AV FKT

Behandling i møte:

Generalsekretæren orienterte saken. Styret ble enige om en bestillingsliste og hvem i styret som skal fungere som en arbeidsgruppe.

.

Vedtak:

1. Styret bestiller følgende profileringstjenester og profileringsmateriell, jf. prislisten i tilbudet:

Logo og profileringsmateriell
Profilmanual – definering av fargar, skrifttype, bruk av logo m.m.
Utarbeiding/ justering av eksisterande logo
E-post signatur
Mal for PowerPoint presentasjon
Mal brosjyre – 4 sider
Mal for brevark
Mal for omslagsmappe
Mal for RollUp

Nyheitsbrev – digitalt. MailChimp
Mal for rapport (NB! Gjeld ikkje å legge inn innhaldet)

2. Styret nedsetter en arbeidsgruppe bestående av Tage Pettersen, Rita Holberg, Liv Tronstad og Anne-Karin Pettersen

3. Arbeidsgruppen diskuterer forslag på de ulike tjenestene og foreslår et endelig design som legges fram for styret i desember.

SS 52/21 MØTEPLAN VÅR 2022

Behandling i møte:

Styret ble enige om møteplanen for våren 2022

Vedtak:

Styret vedtar følgende møtedatoer for våren 2022:

- 1. februar - i fm NKRF sin KU-konferanse 2.-3. februar på The Qube, Gardermoen.
- 15. mars - i fm sekretariatskonferansen 16.-17. mars i Scandic Lillestrøm.
- 26. april - i fm. frist for forslag til årsmøtet, 6 uker før
- 7. juni - i fm fagkonferansen og årsmøtet 8.-9. juni, Lily Contry Club, Kløfta/Gardermoen
- 15. august - i fm Arendalsuka 15.-19. august

SS 53/21 REFERATSAKER

Behandling i møte:

Følgende referatsaker ble tatt til orientering.

RS 11/21	Status - henvendelser til KMD ang. lovtolkninger og FoU som vi ikke har fått svar på
RS 12/21	Svar fra KMD på hvem som skal varsle til kontrollutvalget om møter i selskap
RS 13/21	Svar til PwC ang. spørsmål om sekretariatets rolle og ansvar i fm behandling av personopplysninger
RS 14/21	Svar til KU-leder i Engerdal kommune ang. spørsmål om KUs uttalelse

SS 54/21 EVENTUELT

Ingen saker

16. august 2021

Tage Pettersen
styreleder

Anne-Karin Femanger Pettersen
generalsekretær

Medlemsinformasjon september 2021

Høsten er her enten vi liker det eller ikke. Det fine med høsten er at vi får mer innetid som kan brukes på litt faglig oppdatering:

Kurs og konferanser

[Kontrollutvalgslederskolen 2021, 18.-19. oktober](#) (fysisk og digital)

For å få gjennomført det faglige opplegget på en best mulig pedagogisk måte, har vi satt et tak på antall deltakere på ca. 50 personer for det fysiske arrangementet.

Kontrollutvalgsmedlemmer kan melde seg på, men lederne vil bli prioritert. Vi holder av noen plasser til sekretariat. Det er ennå noen plasser igjen. Ta en titt på programmet. Her er det mye bra. Fristen for påmelding til fysisk samling er 24. september. Fristen for påmelding digitalt er 17. oktober.

Vi er i gang med å planlegge kurs om hvordan kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning kan gjøres mer informativ og spennende. Det blir et digitalt arrangement på Teams, ca. midten av januar. Det kommer mer informasjon om i løpet av høsten.

For de av dere som er tidlig ute med å legge møteplaner, kan det være verdt å merke seg datoen for konferansene våren 2022: Sekretariatskonferansen 2022, Scandic Lillestrøm, 16.-17. mars og Fagkonferanse og årsmøte 2022, Lily Contry Club 8.-9. juni 2022

Veileder for sekretariatets håndtering av personopplysninger

Sekretariatene har visse plikter etter personvernregelverket når personopplysninger samles inn og brukes. FKT har derfor utarbeidet en mal som kan være til hjelp slik at sekretariatene kan få bedre oversikt over behandling av personopplysninger. Formålet er å sikre at personopplysninger behandles på en forsvarlig måte. Vi hadde digitalt høringsmøte 13. september. Det var bra oppslutning. Frist for å sende skriftlig høringssvar er 1. oktober.

Kontrollutvalgsboken

Mange av dere har spurt om når departementet vil komme med en ny utgave av Kontrollutvalgsboken. Da er det hyggelig å kunne melde at nå er arbeidet endelig i gang.

Departementet legger ikke opp til en stor revisjon. Boken vil stort sett bli seende ut som 2015-utgaven. FKT er invitert til å komme med innspill til endringer og evt. nye tema som bør være med. I den sammenhengen har vi utfordret sekretariatene til å sende inn forslag (frist 6. oktober). Departementet håper å bli ferdig med arbeidet rundt årsskiftet, men tar forbehold om at det kan skje uforutsette endringer i planene i forbindelse med regjeringsskiftet.

Annet faglig påfyll

«Høy tillit til institusjonene og best i klassen, men ikke fri for korrupsjon»

Ny korrupsjonsrapport fra TI-Norge: Det er grunn til å være på vakt når nesten halvparten av de spurte i Norge frykter gjengjeldelser ved å rapportere om tilfeller av korrupsjon.

Da er det betimelig å spørre: Er det trygt å varsle til kontrollutvalget?

Varsler har et tydeligere vern når det varsles eksternt. Er det ekstern varsling når en kommuneansatt varsler til kontrollutvalget? spør generalsekretæren i et debattinnlegg i Kommunal Rapport.

Handlingsrom og bredere virkemiddelbruk viktig for nyttige tilsyn

På oppdrag fra KS har Deloitte gjennomført en undersøkelse om statsforvalternes tilsyn med kommunene. Undersøkelsen viser at det er relativt store forskjeller både mellom sektorer og mellom embeter når det gjelder erfaring fra konkret samordning med forvaltningsrevisjoner. Framover bør det arbeides enda mer med erfaringsdeling både ved bruk av nasjonal tilsynskalender og hvordan tilsyn og forvaltningsrevisjoner på en god måte kan ses i sammenheng.

På oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet utarbeidet FKT i 2019 et utkast til en veileder for samordning mellom statlig tilsyn og kommunal egenkontroll. På grunn av pandemien er ferdigstillingen av prosjektet utsatt. Rapporten fra KS tyder på at det fortsatt er behov for veiledning på hvordan man kan få til god samordning.

Styret

Styret hadde møte 16. august i Grimstad i forbindelse med Arendalsuka. Du finner protokollen på medlemssiden (krever pålogging). Styret har sitt neste styremøte 18. oktober i forbindelse med Kontrollutvalgslederskolen.

Nye medlemmer

Vi ønsker kontrollutvalgene i Rennebu og Ørland kommuner velkommen som nye medlemmer i FKT. Nå har vi 207 medlemmer (186 kontrollutvalg og 21 sekretariat). Tre andre kommuner i Trøndelag har meldt om at de ønsker å bli medlem fra 2022.

De av dere som ønsker tilgang til medlemssidene kan sende en e-post til fkt@fkt.no for å få tildelt passord. Dette gjelder alle utvalgsmedlemmer.

FKT ønsker dere fine høstdager!

Vennlig hilsen
Anne-Karin Femanger Pettersen,
Generalsekretær